

vis suppressionibus, perpetuis concessionibus, dismembrationibus et applicationibus; ac Lateranensis Concilii novissime celebrati, uniones perpetuas nisi in casibus a iure permissis¹ fieri prohibentis², ac felicitatis recordationis Bonifacii Papae V, praedecessoris nostri, ac aliis apostolicis, et in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus, necnon dictarum, etiam Urbevetae, ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, dictae civitati Castrensi suppressae, ac ecclesiis praefatis, illorumque incolis et personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis derogatoriis derogatoriis, irritantibusque et aliis decretis, etiam ad imperatoris, regum et aliorum principum instantiam, vel supplicationem, aut illorum intuitu, ac etiam motu simili, ac etiam consistorialiter, et aliâs quomodolibet, in contrarium concessis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio faciendâ aut alia exquisita forma servanda foret, illorum omnium tenores praesentibus pro expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque,

§ 4. Aut si aliqui super provisionibus sibi faciendis de dignitatibus, ac canonicis et praebendis, ac beneficiis ecclesiasticis dictae ecclesiae Castrensis suppressae speciales vel generales dictae Sedis aut legatorum eius litteras impetrarint, etiamsi per eas ad inhibitionem, reser-

vationem et decretum vel aliâs quomodolibet sit processum, quas quidem litteras et processus habitos per easdem, et inde sequuta quaecumque, ad dignitates, ac canonicatus et praebendas, necnon beneficia huiusmodi volumus non extendi, sed nullum per hoc eis quoad assequutionem dignitatum ac canonicatum et praebendarum vel beneficiorum aliorum praeiudicium generari, et qualibet aliâ dictae Sedis indulgentiâ generali vel speciali, cuiuscumque tenoris existat, per quam praesentibus non expressam vel totaliter non insertam effectus earum impediri valeat quomodolibet vel differri, et de qua cuiusque toto tenore habenda sit in nostris litteris mentio specialis.

§ 5. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae suppressionis, extinctionis, institutionis, separationis, dismembrationis, exemptionis, liberationis, erectionis, constitutionis, assignationis, subiectionis, suppositionis, applicationis, appropriationis, translationis, indulti, decreti et derogationis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCXLIX, idibus septembris, pontificatus nostri anno v.

Dat. die 13 septembris 1649, pontif. an. v.

CXXXI.

Renovatio concessionis medietatis fructuum legatorum piorum pro maintenance praesidii Reipublicae Ragusinae¹.

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

Venerabili fratri archiepiscopo Ragusino,
Innocentius Papa X.
Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Causae Inius
Constitutionis.

§ 1. Aliâs pro parte dilectorum filiorum magistratum Reipublicae Ragusinae felicitatis recordationis Urbano Papae VIII praedecessori nostro primum exposito, quod, continuatis dudum terraemotibus, civitas Ragusina, universumque eius dominium, adeo conquassa fuerat, ut, praeter multorum aedificiorum ruinam, plurimae etiam ecclesiae et monasteria, ipsaque civitatis et dominii huiusmodi propugnaculorum moenia maximum inde damnum acceperant, quae, si quamprimum resarcita non forent, periculum erat, ne funditus corruerent; in dictâ vero civitate nonnulla diversarum summarum pecuniarum legata annua pro variis operibus piis adimplendis relicta et per certas personas administrari solita existebant; proptereaque dicti exponentes ex redditibus huiusmodi praemissorum reparationi provideri desiderabant: idem Urbanus praedecessor, attendens, inter alia, religioni catholicae in toto huiusmodi dominio conservandae non parum interesse civitatem praefatam, eiusdemque dominii, quod provinciae et loca ab impio Turcarum tyranno occupata undique ambiunt, propugnacula recte munita et clausa esse, tunc existenti archiepiscopo Ragusino commisit, ut, constituto sibi de tunc expositis, integram reddituum, proventuum et emolumentorum omnium et singulorum legatorum piorum medietatem, quae tamen summam¹ sex millium scutorum monetae annuatim non excederet, magistratibus praedictis, ita quod liceret illis eandem reddituum, proventuum et emolumentorum huiusmodi medietatem percipere, exigere et levare, ac in ecclesia-

¹ Edit. Main. legit *summa* (R. T.).

rum et monasteriorum moeniumque praefatorum reparationem, dummodo, quoad ipsa moenia, facultates laicorum civitatis et dominii huiusmodi ad id non suppetent, et non in alios usus, convertere, dioecesiani loci vel cuiusvis alterius licentiâ minime requisitâ, ad triennium tunc proximum concederet et assignaret; deinde vero, nobis etiam aliâs per eosdem exponentes exposito, quod idem Turcarum tyrannus copiosissimam classem instruebat, eaque propter civitatem praefatam, illiusque dominii propugnacula validiori praesidio munire oportebat, et ad praemissa facultates dictae Reipublicae minime sufficiebant, subinde nos fraternitati tuae commisimus, ut etiam, constituto sibi de narratis, integram reddituum, proventuum et emolumentorum omnium et singulorum legatorum praefatorum medietatem, quae tamen pariter summam sex millium scutorum monetae annuatim non excederet, magistratibus praedictis, per eos, ut praefertur, percipiendam, et in mantentionem praesidii civitatis, et propugnaculorum huiusmodi, servatis aliâs modo et formâ praemissis, convertendam, ad triennium etiam inde proximum, auctoritate nostrâ apostolicâ, concederes et assignares, et aliâs prout tam in ipsius Urbani praedecessoris, quam nostris in simili formâ Brevis litteris desuper expeditis, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, uberiorius continetur.

§ 2. Cum autem, sicut pro parte eorundem magistratum nobis nuper expositum fuit, ipsi praefatarum nostrarum litterarum commodo et effectu gaudere, dictamque integram reddituum, proventuum et emolumentorum omnium et singulorum legatorum huiusmodi medietatem percipere, et, ut praefertur, convertere

¹ Male edit. Main. habet *constituto* (R. T.).

¹ Perperam ed. Main. legit *praemissis* (R. T.).

² Improbe eadem ed. habet *prohibitis* (R. T.).

minime potuerint, quia illa, quorum, ut asserunt, maior pars in civitate Neapolitana consistit, ob praeteritos motus in eodem regno Neapolis alias excitatos, exigere non potuerunt; nobis propterea iidem exponentes humiliter supplicari fecerunt, ut concessionem et assignationem medietatis reddituum, proventuum et emolumentorum legatorum piorum huiusmodi, sibi vigore praefatarum nostrarum litterarum alias, ut praefertur, factas, de novo concedere de benignitate apostolica dignaremur.

Concessio.

§ 3. Nos igitur, eosdem magistratus specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eidem fraternitati tuae per praesentes iterum committimus et mandamus, ut, constituto tibi de narratis, integram reddituum, proventuum et emolumentorum omnium et singulorum legatorum praefatorum medietatem, quae summam tamen sex millium scutorum monetae annualim non excedat, magistratibus praedictis, ita quod liceat illis eandem reddituum, proventuum et emolumentorum huiusmodi medietatem percipere, exigere, levare, ac in faciliorem manutentionem praesidii civitatis et propugnaculorum praefatorum, dummodo ad id facultates laicorum non suppetant, et non alios usus, super quo illorum conscientias oneramus, convertere, dioecesani loci vel cuiusvis alterius licentia minime requisita, ad triennium proximum a data praesentium computandum, auctoritate apostolica nostra de novo concedas et as-

signes; super quibus tibi plenam, liberam et amplam facultatem, eadem auctoritate, tenore praesentium, impertimur.

§ 4. Non obstantibus praemissis, ac omnibus et singulis illis, quae ipse Urbanus praedecessor in suis voluit et nos in nostris litteris praedictis voluimus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Contrariorum derogatio.

§ 5. Volumus autem, ut residuum missarum et aliorum operum piorum omnino celebretur et adimpleatur, illaque suffragentur, perinde ac si in totum adimpleta essent.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIX novembris MDCXLIX, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 19 novembris 1649, pontif. anno VI.

CXXXII.

Constitutio circa statum regularium in Italia et insulis adiacentibus¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Inter cetera quae ad regularem disciplinam instaurandam conservandamque sacrosancta Tridentina synodus salubriter decrevit, illud semper praecipuum et maximi momenti habitum est, quod iniungitur, ut in singulis monasteriis et domibus regularibus tantum numerus constituatur et in posterum conservetur, qui vel redditibus propriis monasteriorum vel consuetis eleemosynis commode possit sustentari.

Tridentina Synodus decrevit numerum in domibus regularibus praefigendum secundum illarum bona.

¹ Regularium numerum (de quo agitur in hac constitutione) in qualibet domo praefigendum secundum illius bona statuit sanctissimus dominus noster Urbanus VIII, Constit. CXLV, tom. XIII, pag. 336. Hoc fecerunt et alii eiusdem Urbani praedecessores; qui quidem numerus non potest augeri, etiam praetextu augmenti reddituum, sine licentia, ut declaratur in eadem constitutione § 13.

Circa hoc Clemens VIII, Paulus V et Urbanus VIII varia decreta ediderunt.

§ 1. Quapropter ad eius usum induendum felicitatis recordationis Clemens VIII, Paulus V et Urbanus VIII Romani Pontifices praedecessores nostri varia decreta ediderunt; sed quia nihilominus, sive ob iniuriam temporum, sive ob superiorum incuriam, sive alias ob causas, illius executio hucusque protracta est, non sine gravi monasteriorum in spiritualibus et temporalibus detrimento, ac religionum iactura; idcirco nos, nequaquam ignorantes, quantum ex monasteriis pie institutis et recte administratis in Ecclesia Dei splendoris atque utilitatis oriatur, quantumque dignitati et commodo ecclesiastici Ordinis detrahat multitudo religiosorum, quae sine delectu supra vires monasteriorum in religiones invehitur, ac proinde arbitrati valde acceptum, sacrisque religionibus proficuum fore, ut decretum tam salubre debitae executioni demandetur;

Mandat Summus Pontifex superioribus regularibus de quibus in rubrica ut bona sui Ordinis recognoscant et in scripturam redigant, quam procuratori generali sui Ordinis Romae commoranti consignent, etc.

§ 2. De consilio nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium, ac dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, tenore praesentium praecipimus et mandamus omnibus et singulis dilectis filiis generalibus, commissariis, praesidentibus, provincialibus, ministris, abbatibus, prioribus, praepositis, praefectis, rectoribus, guardianis, correctoribus, vicariis et quibuscumque aliis superioribus monasteriorum, conventuum, collegiorum ac domorum, quorumcumque monachorum et regularium virorum, bona immobilia possidentium et non possidentium, cuiuscumque Ordinis, Mendicantium, congregationis, societatis et instituti, etiam necessario et in individuo exprimendi, existentium intra fines Italiae et insularum adiacentium, ut singuli, ad quos per-

tinet, adhibitis duobus vel tribus regularibus sui Ordinis probatoribus, ac rerum usu peritoribus, bona immobilia, census, redditus ac proventus omnes monasteriorum, conventuum, collegiorum ac domorum regularium huiusmodi (etiamsi sint hospitia vel ab alio monasterio dependeant, sintve illius gratiae seu membra) sex annorum immediate praecedentium habitam ratione, ac detracto omni eo quod grandines, sterilitates, reparationes et alii casus huiusmodi absorbere solent, consuetas item eleemosynas et obventiones, item victus, vestitus ac medicinalium et alias quascumque tam ordinarias quam extraordinarias expensas, aeris quoque alieni, necnon missarum celebrandarum, fabricae, sacristiae, annuarum praestationum, contributionum ac procurationum aliave cuiusvis generis onera diligenter ac mature recognoscant, eaque omnia in scripturam redigant, exprimentes ipsius monasterii titulum seu denominationem, item capacitatem ac situationem, videlicet in qua dioecesi, et an intra moenia civitatis vel oppidi, anve in pagis seu villis, vel in silvis aut nemoribus, et quantum distet a locis frequentibus et populosis, item a quo tempore fundatum fuerit, quae auctoritate et cuius sumptibus, anve et a quo numerus religiosorum in eo fuerit alias praefixus, et quot ibi religiosi et servientes in praesentia degant, specificatis uniuscuiusque nomine, cognomine et patria, scripturam sic confectam propria manu subscribant, medio iuramento attestantes vera esse omnia, quae in ea continentur, consuetoque sigillo obsignatam, infra quatuor menses, a publicatione praesentium in hac alma Urbe nostra ut infra faciendam computandos, transmittant seu consignent procuratori generali sui Ordinis in Urbe commoranti, qui una cum aliquibus gravioribus religiosi a congregatione praedictorum cardinalium et prae-

¹ Male edit. Main. legit *arbitrari* (n. r.).

latorum ad hoc specialiter deputandis, negotio mature perpenso, ac computatis huiusmodi redditibus, eleemosynis et obventionibus universis, atque oneribus, ut supra, detractis, sedulo examinent quot religiosi homines, connumeratis etiam laicis, aliisque necessariis servientibus, in unoquoque monasterio, conventu, collegio et domo regulari (quamvis, ut praemittitur, sit hospitium, seu alterius monasterii membrum), iuxta proprii instituti morem victum et vestitum ac medicinalia in communi habentes, commode valeant sustentari, omnibusque diligenter discussis, familiae cuiusque monasterii, conventus, collegii ac domus regularis huiusmodi, in qualibet provincia vel congregatione, certum earum tantum personarum numerum praefigat, quae redditibus, eleemosynis et obventionibus, ut supra, competenter alii possint, easque numeri praefixiones, una cum originalibus scripturis super statu cuiusque monasterii ac domus regularis a superioribus, ut praefertur, confectis, infra alios quatuor menses eidem congregationi cardinalium ac praelatorum exhibeat, ut ab ea recognoscantur et probentur.

§ 4. Quod si memorati superiores, ac procurator Ordinis intra praefixum terminum praedicta adimplere neglexerint, privationis vocis activae et passivae, necnon officiorum, quae tunc temporis obtinebunt, et inhabilitatis ad illa vel alia in posterum obtinenda perpetuam poenam eo ipso absque alia declaratione incurrant, rehabilitatione nobis et Sedi Apostolicae reservata.

§ 5. Interea vero prohibemus et interdiciamus omnibus et singulis capitulis et congregationibus generalibus, provincialibus et conventualibus, necnon superioribus tam generalibus quam provincialibus et localibus antedictis, ne deinceps quem-

1 Edit. Main. habet *nature* (R. T.).

quam ad habitum¹ suae religionis recipiant, nec iam receptos, aut in posterum contra huiusmodi prohibitionem forsitan recipiendos, ad professionem admittant, donec scripturae praedictae et praefixiones numeri familiae cuiusque monasterii ac domus regularis huiusmodi eidem congregationi cardinalium et praelatorum realiter et cum effectu fuerint exhibitae, ac deinde memorati superiores licentiam recipiendi ad habitum et professionem ab eadem congregatione obtinuerint. Alioquin receptiones tam ad habitum quam ad professionem, aliter factae, sint ipso iure nullae, nullamque inducant obligationem ad religionem in specie vel in genere, aut ad alios quoscumque effectus.

§ 6. Et nihilominus contravenientes sententiam excommunicationis incurrant, a qua per alium, quam per nos et Romanum Pontificem pro tempore existentem, nisi in mortis articulo constituti absolvi non possint.

§ 7. Non obstantibus quod praemissa omnia et singula constitutionibus et ordinationibus apostolicis in favorem quarumcumque personarum atque Ordinum tam Mendicantium quam non Mendicantium, congregationum, societatum et cuiusvis alterius instituti, etiam Societatis Iesu, et monasteriorum, conventuum, collegiorum, domorum ac locorum regularium quorumcumque, necnon aliorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis vel consuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus quoque, indultis et privilegiis, etiam ex causa et titulo oneroso, vel in limine foundationis, etiam Mari magno, seu Bulla aurea, aut aliter nuncupatis, sub quibuscumque tenoribus et formis, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis

1 Perperam ut puto, edit. Main. habet *debitum* pro *habitum* (R. T.).

CXXXIII.

Confirmatio, declaratio et extensio constitutionum apostolicarum de non contrahendo in favorem forensium super bonis stabilibus in Statu Ecclesiastico consistentibus¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Dudum felicitis recordationis Sixtus Papa V, praedecessor noster, ut tunc suorum et Sedis Apostolicae subditorum conservationi prospiceret, civitates, castra, oppida, iurisdictiones, feuda et bona quaecumque stabilia seu immobilia in Statu Ecclesiastico consistentia per quemcumque, cuiusvis status, gradus, ordinis, qualitatis et conditionis existeret, etiamsi imperiali, regali, ducali, vel alia quavis auctoritate, ac dignitate etiam ecclesiastica, quae specialem et individuam mentionem requireret, praeditus esset, nullatenus vendi, permutari, ultra triennium locari, in emphyteusim, feudum, livellum, pignus seu precarium concedi, sine sua et Sedis Apostolicae licentia, in aliquam communitatem, universitatem, collegium, vel personam extraneam, seu forensam, etiam ut praemittitur quomodolibet qualificatam, quae dictae Sedi in temporalibus subdita et supposita non esset, vel quae in dicto Statu domicilium legitime non contraxisset, praedictas vero civitates, castra, oppida, fortalitia et alia quaecumque iurisdictionalia, praesertim feudalia,

Haec Constitutio Sixti V citatur in rubrica huius Constitutionis.

clausulis, necnon irritantibus decretis, etiam motu proprio et ex certa scientia, ac de apostolicae potestatis plenitudine, ad imperatoris, regum seu aliorum principum instantiam, aut alias quomodolibet etiam per viam communicationis seu extensionis concessis, et iteratis vicibus approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, quoad ea praesentibus quomodolibet adversantur, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus et formis, specialis et individua, et de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut quaevis alia exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita observata, inserti forent, praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 8. Volumus autem, quod praesentes litterae in valvis ecclesiae Lateranensis et basilicae Principis Apostolorum, necnon cancellariae apostolicae, ac in acie Campi Florae de eadem Urbe publicentur et affigantur; quae, postquam sic affixae et publicatae fuerint, omnes et singulos, quos illae concernunt, perinde arctent et afficiant, ac si unicuique eorum nominatim et personaliter intimatae fuissent;

§ 9. Quodque earum praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus adhibeatur fides in iudicio et extra illud ubique, quae adhiberetur praesentibus, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii decembris MDCXLIX, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 17 decembris 1649, pontif. anno vi.

Bull. Rom. — Vol. XV.

tam in forenses, quam in subditos quoscumque quomodolibet qualificados vendi, permutari, ac donari, nisi praecedente praedicta licentiâ apostolicâ, prohibuit, sub poenâ nullitatis contractuum, aliorumque gestorum. In praefatâ tamen prohibitione, neque census, neque officia, neque portiones, seu loca montium, nec mulierum dotes, nec almam Urbem cum eius circuitu ad decem millia passuum voluit comprehendere, filios tamen et haeredes praefatarum mulierum, soluto matrimonio, si exteri forent, adstrictos esse infra triennium venire ad habitandum in eodem Statu, vel bona praefata in alium, seu alios habitatores, ac subditos transferre statuit, civilitatibusque derogavit.

Constitutio
Clementis VIII.

§ 2. Deinde recolendae memoriae Clementis Papa VIII, etiam praedecessor noster, volens hominum malitiis et fraudibus, quae nedum directe sed etiam indirecte circa praemissa committi possent, occurrere, et dubia quae super illis emergebant declarare, per suas sub datum pridie nonas iulii, pontificatus sui anno x, confectas litteras, constitutiones eiusdem Sixti praedecessoris innovavit, et quascumque communitates, universitates et collegia, non tamen ecclesiastica, extra Statum Ecclesiasticum existentia, necnon etiam quosvis principes extraneos bona aliqua stabilia non solum in finibus eiusdem Status Ecclesiastici, et iuxta terminos ac limites ditionum eorundem principum, sed etiam in quacumque aliâ eiusdem Status Ecclesiastici parte et in ipsâ Urbe existentia, necnon census, aliaque bona et iura quae pro stabilibus habentur (non tamen officia Romanae curiae, nec portiones et loca montium), nullo contractus praeterquam ex causâ dotis inter vivos titulo acquirere et habere potuisse, neque deinceps posse declaravit, dictamque Sixti praedecessoris constitutionem ad quaecumque etiam genera contractuum, praeterquam, ut praefertur, ex causâ dotis, et ad dispositionem inter vivos, ac etiam ad testamenta, codicillos, legata, fideicommissa, donationes causâ mortis et alias ultimas voluntates factas et faciendas extendit et ampliavit, poenasque amissionis¹ honorum et aliorum praedictorum contrafacientibus (ita quod Sedes et Camera Apostolica eo ipso possit illa propria auctoritate capere et penes se retinere viventibus ita disponentibus) ac privationis officiorum tabellionibus et notariis; qui de contractibus, ut praefertur, prohibitis se rogarent, imposuit, aliaque etiam iussit et decrevit.

§ 3. Et insuper piae memoriae Paulus etiam V Romanus Pontifex praedecessor noster, ne disposita per Sixtum et Clementem praedecessores praefatos variis et alienis ab eorum mente interpretationibus subverti ac palliatis conditionibus eludi possent, etiam per suas sub datum xii kalendas decembris, pontificatus sui anno xiii, confectas litteras, praefatas Sixti et Clementis praedecessorum constitutiones declaravit et extendit, ac licentiam praedictam in scriptis prius obtineri et in actu celebrationis contractus apud notarium exhiberi mandavit, et contrafacientes nullitatis contractuum et privationis rei alienatae, seu translatae, vel gravatae, ac² tabelliones seu notarios poenas falsi et privationis officiorum omnium, quae obtinerent, et inhabilitatis ad illa et alia in posterum exercendum, incurrere voluit, aliaque similiter disposuit.

§ 4. Ac postmodum felicitis recordationis Urbani Papa VIII, itidem praedecessor noster, quia hominum versutia et artificium, adversus praedictarum litterarum tenorem vel dictorum praedecessorum verisimilem mentem et intentionem, cautelas et modos absque praefatâ Romani

¹ Male edit. Main. legit *amissionis* (R. T.).

² Perperam etiam habet *ad pro ac* (R. T.).

Pauli V Constitutio de qua in nota ad rubricam.

Urbani Constitutio circa eandem materiam.

Pontificis licentiâ alienandi et contrahendi adinvenerat, per quasdam sub datum kalendis iunii, anno Incarnationis Dominicae MDCXXVII, praefatas constitutiones confirmavit, et in eis bona in confinibus territorii baronalis existentia, ac castra diruta et tenutas, sive praedia, etiam non iurisdictionalia, censusque super bonis huiusmodi impositos et illorum vigore ius praelationis comprehendere declaravit.

Aliae Urbani VIII litterae.

§ 5. Et successive per alias sub datum v kalendas octobris eiusdem anni MDCXXVII terminum illis qui praemissis contravenierant, ut contractus et gesta quaecumque, ut praefertur, prohibita retractarent, praefixit, notarios quoque etiam Sedis Apostolicae nuncupatos, etiam de numero participantium, intra eundem trium mensium terminum tam in exhibendo instrumenta, quam etiam alterius in adnotando in margine ipsorum instrumentorum cassationem, retractionem, restitutionem et repositionem in pristinum omnium contra constitutionum et litterarum praefatarum tenorem actorum, paruisse debere, aliâs omnes privationis suorum officiorum et alias omnes poenas in eisdem constitutionibus et litteris inflictas incurrisse, decrevit et declaravit.

Urbani VIII alia Constitutio de hac materia.

§ 6. Ac demum, comperto quod etiam ex dotibus, seu contractibus causâ dotium, poterat Sedi Apostolicae eiusque subditis non modicum fieri praeiudicium, idem Urbanus praedecessor, per alias suas sub datum die iii novembris MDCXXXVII respective expeditas litteras, nedum easdem Sixti, Clementis et Pauli praedecessorum praedictorum constitutiones, ac anteriores suas litteras, omniaque et singula in eis et earum qualibet expressa et prohibita, poenasque tam nullitatis contractuum ac dispositionum, quam alias quascumque, ab eis et singulis earum etiam contra notarios et alios quoscumque inflictas, approbavit, confirmavit et innovavit; verum

etiam, illas ampliando et declarando, easdem constitutiones, ac omnia et singula in eis et earum qualibet contenta, ad quoscumque contractus causâ vel praetextu dotium quomodolibet in posterum ineundos, ac ad quascumque dotes etiam ratione educationis infantium, pupillorum, et aliarum personarum quarumcumque, et aliâs quomodolibet, per quoscumque sive subditos sive forenses de quibuscumque bonis et iuribus, sive iurisdictionalibus, sive non iurisdictionalibus, stabilibus tamen seu immobilibus, aliisve bonis et iuribus, quae pro stabilibus habentur, ubilibet in eodem Statu Ecclesiastico, praesertim in confinibus eiusdem Status pro aliquâ eius parte contigui¹ sitis, absque suâ et Romani Pontificis pro tempore existente expressâ licentiâ praefatâ, etiam absque aliquâ palliatione assignandas cuiuslibet forensis etiam principis maioris potentiae, vel eius patris, matris, avi, aviae, sive paterni, sive materni, aut fratris, vel filii, aut nepotis etiam ex eius fratre vel sorore tunc nati et quodcumque nascituri, extendit et ampliavit, addiditque poenam privationis et confiscationis ipsorum bonorum, ac iurium quorumcumque, in favorem camerae apostolicae sive ecclesiarum inferiorum, a quibus contrahentes vel disponentes illa recognoverant et recognoscebant, ac insuper omnia et singula indulta et licentias acquirendi et non veniendi ad habitandum in Statu Ecclesiastico et bona quaecumque in subditos transferendi, et aliâs, contra praedictas constitutiones quomodolibet concessa et concessas eo usque, revocavit, et aliâs prout in singulis praedictis Sixti, Clementis, Pauli et Urbani praedecessorum huiusmodi constitutionibus uberius continetur.

¹ Vocem *sive* nos addimus (R. T.).

² Videtur legendum *contiguus* (R. T.).

tam in forenses, quam in subditos quoscumque quomodolibet qualitates vendi, permutari, ac donari, nisi praecedente praedicta licentia apostolica, prohibuit, sub poena nullitatis contractuum, aliorumque gestorum. In praefata tamen prohibitione, neque census, neque officia, neque portiones, seu loca montium, nec mulierum dotes, nec almam Urbem cum eius circuitu ad decem millia passuum voluit comprehendere, filios tamen et haeredes praefatarum mulierum, soluto matrimonio, si exteri forent, adstrictos esse infra triennium venire ad habitandum in eodem Statu, vel bona praefata in alium, seu alios habitatores, ac subditos transferre statuit, civilitatibusque derogavit.

Constitutio
Clementis VIII.

§ 2. Deinde recolendae memoriae Clementis Papa VIII, etiam praedecessor noster, volens hominum malitiis et fraudibus, quae nedum directe sed etiam indirecte circa praemissa committi possent, occurrere, et dubia quae super illis emergebant declarare, per suas sub datum pridie nonas iulii, pontificatus sui anno x, confectas litteras, constitutiones eiusdem Sixti praedecessoris innovavit, et quascumque communitates, universitates et collegia, non tamen ecclesiastica, extra Statum Ecclesiasticum existentia, necnon etiam quosvis principes extraneos bona aliqua stabilia non solum in finibus eiusdem Status Ecclesiastici, et iuxta terminos ac limites ditionum eorundem principum, sed etiam in quacumque alia eiusdem Status Ecclesiastici parte et in ipsa Urbe existentia, necnon census, aliaque bona et iura quae pro stabilibus habentur (non tamen officia Romanae curiae, nec portiones et loca montium), nullo contractus praeterquam ex causa dotis inter vivos titulo acquirere et habere potuisse, neque deinceps posse declaravit, dictamque Sixti praedecessoris constitutionem ad quaecumque etiam genera contractuum, praeterquam, ut praefertur, ex causa dotis, et ad dispositionem inter vivos, ac etiam ad testamenta, codicillos, legata, fideicommissa, donationes causa mortis et alias ultimas voluntates factas et faciendas extendit et ampliavit, poenasque amissionis¹ honorum et aliorum praedictorum contrafacientibus (ita quod Sedes et Camera Apostolica eo ipso possit illa propria auctoritate capere et penes se retinere viventibus ita disponentibus) ac privationis officiorum tabellionibus et notariis; qui de contractibus, ut praefertur, prohibitis se rogarent, imposuit, aliaque etiam iussit et decrevit.

§ 3. Et insuper piae memoriae Paulus etiam V Romanus Pontifex praedecessor noster, ne disposita per Sixtum et Clementem praedecessores praefatos variis et alienis ab eorum mente interpretationibus subverti ac palliatis conditionibus eludi possent, etiam per suas sub datum XII kalendas decembris, pontificatus sui anno XIII, confectas litteras, praefatas Sixti et Clementis praedecessorum constitutiones declaravit et extendit, ac licentiam praedictam in scriptis prius obtineri et in actu celebrationis contractus apud notarium exhiberi mandavit, et contrafacientes nullitatis contractuum et privationis rei alienatae, seu translatae, vel gravatae, ac² tabelliones seu notarios poenas falsi et privationis officiorum omnium, quae obtinerent, et inhabilitatis ad illa et alia in posterum exercendum, incurrere voluit, aliaque similiter disposuit.

§ 4. Ac postmodum felicitis recordationis Urbani Papa VIII, itidem praedecessor noster, quia hominum versutia et artificium, adversus praedictarum litterarum tenorem vel dictorum praedecessorum verisimilem mentem et intentionem, cautelas et modos absque praefata Romani

¹ Male edit. Main. legit *amissionis* (R. T.).

² Perperam etiam habet *ad pro ac* (R. T.).

Pauli V Constitutio de qua in nota ad rubricam.

Urbani VIII Constitutio circa eandem materiam.

Pontificis licentia alienandi et contrahendi adinvenerat, per quasdam sub datum kalendis iunii, anno Incarnationis Domini cae MDCXXVII, praefatas constitutiones confirmavit, et in eis bona in confinibus territorii baronalis existentia, ac castra diruta et tenutas, sive praedia, etiam non iurisdictionalia, censusque super bonis huiusmodi impositos et illorum vigore ius praelationis comprehendere declaravit.

Aliae Urbani VIII litterae.

§ 5. Et successive per alias sub datum v kalendas octobris eiusdem anni MDCXXVII terminum illis qui praemissis contraveniant, ut contractus et gesta quaecumque, ut praefertur, prohibita retractarent, praefixit, notarios quoque etiam Sedis Apostolicae nuncupatos, etiam de numero participantium, intra eundem trium mensium terminum tam in exhibendo instrumenta, quam etiam alterius in adnotando in margine ipsorum instrumentorum cassationem, retractationem, restitutionem et repositionem in pristinum omnium contra constitutionum et litterarum praefatarum tenorem actorum, paruisse debere, alias omnes privationis suorum officiorum et alias omnes poenas in eisdem constitutionibus et litteris inflictas incurrisse, decrevit et declaravit.

Urbani VIII alia Constitutio de hac materia.

§ 6. Ac demum, comperto quod etiam ex dotibus, seu contractibus causa dotium, poterat Sedi Apostolicae eiusque subditis non modicum fieri praepiudicium, idem Urbanus praedecessor, per alias suas sub datum die III novembris MDCXXXVII respective expeditas litteras, nedum easdem Sixti, Clementis et Pauli praedecessorum praedictorum constitutiones, ac anteriores suas litteras, omniaque et singula in eis et earum qualibet expressa et prohibita, poenasque tam nullitatis contractuum ac dispositionum, quam alias quascumque, ab eis et singulis earum etiam contra notarios et alios quoscumque inflictas, approbavit, confirmavit et innovavit; verum

etiam, illas ampliando et declarando, easdem constitutiones, ac omnia et singula in eis et earum qualibet contenta, ad quoscumque contractus causa vel praetextu dotium quomodolibet in posterum ineundos, ac ad quascumque dotes etiam ratione educationis infantium, pupillorum, et aliarum personarum quarumcumque, et alias quomodolibet, per quoscumque sive subditos sive forenses de quibuscumque bonis et iuribus, sive iurisdictionalibus, sive non iurisdictionalibus, stabilibus, tamen seu immobilibus, aliisve bonis et iuribus, quae pro stabilibus habentur, ubilibet in eodem Statu Ecclesiastico, praesertim in confinibus eiusdem Status pro aliqua eius parte contigui² sitis, absque sua et Romani Pontificis pro tempore existente expressa licentia praefata, etiam absque aliqua palliatione assignandas cuiuscumque puellae seu mulieri in favorem cuiuslibet forensis etiam principis maioris potentiae, vel eius patris, matris, aviae, sive paterni, sive materni, aut fratris, vel filii, aut nepotis etiam ex eius fratre vel sorore tunc nati et quando-cumque nascituri, extendit et ampliavit, addiditque poenam privationis et confiscationis ipsorum honorum, ac iurium quorumcumque, in favorem camerae apostolicae sive ecclesiarum inferiorum, a quibus contrahentes vel disponentes illa recognoverant et recognoscebant, ac insuper omnia et singula indulta et licentias acquirendi et non veniendi ad habitandum in Statu Ecclesiastico et bona quaecumque in subditos transferendi, et alias, contra praedictas constitutiones quomodolibet concessa et concessas eo usque, revocavit, et alias prout in singulis praedictis Sixti, Clementis, Pauli et Urbani praedecessorum huiusmodi constitutionibus uberius continetur.

¹ Vocem *sive* nos addimus (R. T.).

² Videtur legendum *contiguus* (R. T.).

Causae hinc
Constitutionis.

§ 7. Licet autem satis plana et aperta sit praedictarum constitutionum dispositio, et ex illis enixa voluntas et intentio eorundem praedecessorum prohibendi quascumque conventiones de et super bonis stabilibus et iuribus quae pro stabilibus habentur in dicto Statu Ecclesiastico existentibus, seu illorum occasione, in favorem forensium directe et indirecte, sive per viam pignoris, sive simplicis hypothecae, sive cuiuslibet actionis etiam personalis, aut promissionis de vendendo, seu alteri non vendendo, seu de praefendo si quando vendi contingeret, sive alterius cuiuscumque promissionis aut conventionis et aliorum cuiusvis generis contractuum, non praecedente tamen dicta Sedis Apostolicae licentia, liquido eliciatur, ita ut alii declarationi seu interpretationi locus neququam esse videatur; nihilominus, quia nobis innotuit nonnullos exco-gitatis quibusdam modis et cautelis genuinum earundem constitutionum sensum invertere, et veram eorundem praedecessorum intentionem declinare, ac poenas in constitutionibus huiusmodi comminatas evitare conatos fuisse, contrahendo sive per instrumenta publica, sive per apocas privatas, et quascumque alias scripturas, cum forensibus super bonis immobilibus in dicto Statu Ecclesiastico existentibus, non praecedente quidem expressa nostra licentia, ac cum speciosa palliatione reservationis beneplaciti apostolici, seu cum clausulis, *quatenus non obstant constitutiones apostolicae, ac ex nunc pro tunc quando cessaverint earum obstacula, et non alias, aliter, nec alio modo, aut per viam promissionis de vendendo seu aliis praefendo et subrogando in iuribus et locum alterius ius seu hypothecam in bonis huiusmodi habentis*, aliisque similibus vel dissimilibus clausulis conditionem in iuribus et privilegiis dotium inducentibus, necnon etiam cum relatione

ad minutas et scripturas penes contrahentes vel alios retentas, vel contrahendo per procuratorem aut negotiorum gestorem vigore mandati generalis, aut aliter concepti, vel per alium, cuiuscumque etiam quantumvis privilegiatae et expressam ac individuum mentionem requirentis personae, seu eius bonorum, administratorem, cuiuscumque gradus, conditionis et dignitatis, etiam cum decreto iudicis, et aliis tam de iure quam ex statutis et quavis alia dispositione requisitis solemnitatibus; praetendentes insuper sat esse, si forenses civilitatem ex privilegio acquisiverint, vel apud acta publica contestentur eligere se vel habere velle domicilium in Urbe aut Statu praedicto, etiamsi re vera non concurrant cetera ad contrahendum legitime domicilium iuxta easdem constitutiones requisita:

§ 8. Idecirco nos, ut ea quae pro communi Status nostri Ecclesiastici bono, nostrorumque et dictae Sedis subditorum utilitate per dictos praedecessores adeo provide et salubriter constituta fuerunt, recisa omni obliquae interpretationis ansa, adamussim et inconcusse serventur, pro pastoralis nostrae sollicitudine providere volentes, rationesque, quibus praedicti praedecessores moti fuerunt, etiam in contractibus cum praedictis clausulis et conditionibus initis, immo maiores propter adeo studiosam sententiae dictarum constitutionum circumventionem, urgere attendentes, necnon praedictarum constitutionum, ac quorumcumque contractuum contra illarum formam et mentem initorum, licentiarumque, si quae sint, contrahendi cum forensibus super bonis et iuribus praedictis, per praedecessores nostros, aut etiam nos ipsos, vel nostram et illorum auctoritate quomodolibet forsitan concessarum, aliorumque hic etiam de necessitate exprimentorum et inserendorum tenores ac datas etiam veriores praesentibus pro ex-

Praedictas Con-
stitutiones apo-
stolicas suorum
praedecessorum
confirmat, ap-
probat, imo in-
novat hic Sanctis-
simus Ponti-
fex.

pressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, motu proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, hac nostra perpetuo valitura constitutione, praefatas Sixti, Clementis, Pauli et Urbani praedecessorum huiusmodi constitutiones, ac omnia et singula in illis et earum qualibet contenta, confirmamus et approbamus, illisque perpetuae et inviolabilis confirmationis et approbationis vim et robur adiicimus, et, quatenus opus sit, illas et illa innovamus;

Contractus
cum reservati-
one beneplaciti
apostolici, etc.
hac Constitutio-
ne comprehen-
dit.

§ 9. Ac insuper contractus huiusmodi cum reservatione beneplaciti apostolici, seu cum clausulis *quatenus non obstant constitutiones apostolicae, ac ex nunc pro quando cessaverint eorum obstacula vel personarum incapacitas seu inhabilitas, et non alias, aliter, nec alio modo, aut per viam promissionis de vendendo, et alteri non vendendo, seu alii praefendo et subrogando in iuribus et locum alterius ius seu hypothecam in bonis huiusmodi habentis, etiam in iuribus et privilegiis dotium*, aliisque similibus vel dissimilibus clausulis, etiam conditionem et consensum conditionalem inducentibus, necnon etiam cum relatione ad minutas et scripturas penes contrahentes vel alios retentas, ac etiam per procuratorem, aut negotiorum gestorem vigore mandati generalis, aut sub quocumque alio verborum tenore et conditione concepti, vel per alium, cuiuscumque etiam quantumvis privilegiatae et expressam ac individuum mentionem requirentis personae, seu eius bonorum, administratorem, cuiuscumque gradus, conditionis et dignitatis existentem, etiam cum decreto iudicis, et aliis, tam de iure quam ex statutis et quavis dispositione requisitis, solemnitatibus, in totos et deinceps ineundos, sub praefatis constitutionibus et prohibitionibus comprehensos fuisse ac esse et de cetero fore, omnesque et singulos sic

contrahentes poenis in eisdem constitutionibus inflictis subiactis et subiactere;

§ 10. Praeterea nostram et pro tempore existentis Romani Pontificis licentiam in scriptis obtinendam quemcumque contractum cum quibusvis pactis et conditionibus in favorem forensis super bonis iuribusque praedictis initum et ineundum realiter praecedere, ad effectum ut contrahentes essent et sint habiles ad contrahendum tempore contractus, eandemque licentiam in ipso contractu scripturisque desuper confectis et conficiendis de verbo ad verbum, ut de eius tenore certius constet, inseri debuisse et debere, civilitatemque cuiuscumque civitatis et loci, etiam Urbis, ex privilegio etiam apostolico et ex quacumque causa et titulo etiam oneroso ac sub quavis verborum amplitudine acquisitam, aut domicilii in Urbe vel Statu praedictis etiam apud acta publica electionem, nequaquam suffragari potuisse et posse ad effectum ut aliquis quoad praemissa forensis non censeatur, sed oportuisse et oportere, ut forensis vere, realiter et personaliter, ac cum effectu, domicilium scilicet larem rerumque et fortunarum suarum in Urbe vel Statu praedictis in perpetuum ante contractum huiusmodi legitime constituerit, cum animo et intentione non recedendi, neque ad praedictum effectum habitationem quantumvis temporis, sive ratione officii, muneris, servitii, aut etiam studii, sive ex alia quacumque causa, sufficere, nec sufficere declaramus.

§ 11. Ad haec, cum aequae praeiudiciale Sedi praedictae suisque subditis esse comprobetur super casualibus et tenentibus ac pedicis prope Urbem praedictam existentibus in favorem forensium quomodolibet contrahi, propterea constitutiones praedictas, ut praemittitur, declaratas, ac omnia in eis contenta, etiam ad quaecumque

Et licentiam
in scriptis obti-
nendam super
huiusmodi con-
tractibus decla-
rat.Alii praedicta
etiam Sedi Apo-
stolicae prae-
sentant.1 Forsan legendum *lartion* (n. r.).

casalia, seu tenutas et pedicas, sive iurisdictionalia, sive non iurisdictionalia, ultra, quatuor ab eadem Urbe milliaria consistentiâ, extendimus et ampliamus; et si quod casale, vel tenuta; aut pedica partim ultra, et partim intra quatuor milliaria huiusmodi existat, illam partem, quae est ultra quatuor milliaria, cuiuscumque quantitatis, sive sit principalis sive accessoria alterius partis infra quatuor milliaria existentis, sub praedictis constitutionibus per nos, ut praefertur, declaratis et extensis in futurum comprehendere volumus.

Ultra poenas in dictis Constitutionibus appositâs alias superaddi.

§ 12. Ac, ut eo maior sit praedictarum et huius nostrae constitutionis observantia, quo gravioribus poenis munitae fuerint, ultra poenas in dictis praedecessorum praedictorum constitutionibus appositâs, aliasque a iure communi contra similia perpetrantes inflictas (salvis tamen semper quibuscumque camerae nostrae praedictae iuribus, quoad poenas vigore constitutionum praedictarum praedecessorum nostrorum huiusmodi, ac de iure communi, et aliâs quomodolibet, etiam quoad pretium, et contra quascumque personas etiam quantumvis privilegiatas, etiam ratione cuiuscumque minoris aetatis incursas, etiam quoad tutores, curatores, actores, administratores, procuratores et negotiorum gestores, et alios quoscumque, cuiusvis gradus, conditionis et dignitatis, hactenus, tam super bonis, quam super pretio quomodolibet acquisitis et competentibus), etiam poenas confiscationis bonorum et iurium praedictorum, si sine praecedente licentiâ praedictâ, et, ut praemittitur, insertâ, super illis in favorem forensis quoquomodo, etiam cum praedictis et quibusvis aliis conditionibus et cautelis, contrahens illorum dominus absolutus fuerit, ex tunc in perpetuum; alioquin, si fideicommisso, aut primogeniturae, aliive restitutioni obnoxia fuerint, durante vitâ contrahentis dumtaxat, ad fa-

vorem camerae apostolicae, vel aliorum locorum piorum, a quibus bona praedicta recognoscuntur, etiamsi contractus initus fuerit per tutorem, curatorem, actorem, administratorem, procuratorem, negotiorum gestorem et quemcumque alium, cuiusvis gradus, conditionis et dignitatis, necnon, quatenus in dictis constitutionibus explicite vel implicite non contineretur, etiam poenam confiscationis pretii bonorum huiusmodi, sive solutum, sive promissum, sive destinatum, et interim ad cambium, aut sub alio interusurio, seu alio quocumque nomine et titulo penes contrahentes vel alios relictum fuerit, ad favorem camerae praedictae eo ipso absque aliâ declaratione; illis vero qui alieno nomine contraxerint, vel consensum desuper quomodolibet praestiterint, cuiuscumque gradus, vel conditionis, aut dignitatis existant, poenas nostri et pro tempore existentis Romani Pontificis arbitrii eo ipso pariter incurrendas addimus et adiungimus.

§ 13. Demum, alteri simili per nos aliâs factae revocationi inhaerendo, omnes et quascumque licentias et facultates contrahendi sine praeviâ nostrâ et pro tempore existentis Romani Pontificis licentiâ super bonis iuribusque praedictis in favorem forensium a praedecessoribus nostris, seu eorum auctoritate, vel etiam a nobis ipsis, cuiuscumque etiam speciali mentione digno, etiam motu simili, et aliter quomodolibet concessas denuo revocamus, annullamus et abolemus, neminique in futurum suffragari volumus.

§ 14. Ceterum, quoad casus qui iam evenerunt uberius providere volentes (salvis tamen semper iuribus camerae praedictae quoad poenas vigore constitutionum praedictorum praedecessorum nostrorum huiusmodi, ac de iure communi, et aliâs quomodolibet, etiam quoad pretium et aliâs ut supradictum est incursas), omni-

omnes con-
trahendi licen-
tias revocant.

Quibusdam
casibus, qui
iam evenerunt
providet.

bus et singulis etiam minoribus cuiuscumque aetatis, qui contra praefatarum praedecessorum constitutionum per nos, ut praemittitur, declaratarum et huius nostrae dispositionem, per se, vel per alium, et aliâs quomodolibet, etiam cum decreto iudicis, et aliis solemnitatibus, ut praemittitur, contraxerunt, etiamsi minores cuiuscumque aetatis et alii quicquid praetenderent se in poenas per praefatas et hanc nostram constitutionem inflictas minime incidisse, necnon praedictis omnibus et singulis, qui alieno nomine contraxerunt, vel desuper consensum quomodolibet praestiterunt, cuiuscumque gradus, conditionis et dignitatis existentibus, terminum trium mensium a die publicationis praesentium computandorum, intra quem omnes et singuli praedicti omnia et singula contra tenorem constitutionis huiusmodi gesta et inde secuta quaecumque retractasse et revocasse, actuque retrosimili reipsâ et cum effectu in pristinum et eum in quo ante contraventionem quomodolibet erant statum restituere ac reposuisse prorsus et omnino debeant¹, eandem tenore praesentium praefigimus, quo termino elapso, praemissisque non parito, statim et eo ipso absque aliâ declaratione intrare omnes et singulas poenas, etiam per nos, ut praefertur additas, ac dilectum filium camerae praedictae commissarium generalem posse et debere, eiusdem camerae nomine, absque aliâ declaratione, et nemine citato, manuque regiâ et executive, ac etiam de facto, circa vitium spoli, nullitatis et attentatorum, possessionem bonorum et iurium, super quibus initi fuerint contractus, capere ad effectum illa ex tunc in perpetuum, vel durante vitâ perperam, ut praefertur, contrahentium respective, iuxta dictas praedecessorum praedictorum et hanc nostram

¹ Edit. Main. legit *debeat* (R. T.).

constitutiones, retinendi, fructusque illorum ad utilitatem eiusdem camerae percipiendi, ac insuper etiam pretia bonorum et iurium huiusmodi, et quae loco pretii erunt, pro eadem camerâ, etiamsi quoad contrahentes et eorum quemlibet pretia restituta, aut alia in recompensam soluta, vel ab eis quomodolibet promissa, ac inter partes conventa adimpleta non fuerint, percipere et exigere, neminemque etiam minorem cuiuscumque aetatis, ex quacumque causâ, quantumvis legitimâ et favorabili, et ex quocumque capite et praetextu, quominus praemissa omnia et singula infra dictum terminum omnino adimpleat, illoque elapso, et praemissis integre non adimpletis, poenas praedictas incurrat, excusare posse aut debere, reservatâ tamen minoribus praedictis contra illos, qui eorum nomine contraxerunt, actione: illos vero, qui, ut praemittitur, alieno nomine contraxerunt, vel consensum desuper quomodolibet praestiterunt, cuiuscumque gradus, conditionis et dignitatis existant, si praemissa non adimpleverint, nostri et pro tempore existentis Romani Pontificis arbitrii poenas eo ipso incurrisse et incurere.

§ 15. Tabelliones quoque et notarios quoscumque, etiam Sedis Apostolicae nuncupatos, etiam¹ de numero participantium, intra eundem trium mensium terminum tam in exhibendo instrumenta super praemissis per eos confecta, quam etiam in adnotando in margine ipsorum instrumentorum cassationem, revocationem, retractationem, restitutionem et repositionem in pristinum omnium contra eandem constitutionum tenorem gestorum, paruisse debere, alioquin privationis officiorum suorum, omnesque alias poenas in huiusmodi constitutionibus inflictas incurrisse, decernimus et declaramus.

Notarii in-
notat huiusmo-
di revocatio-
nem adnotare
in margine.

¹ Perperam edit. Main. habet *eam* pro *etiam* (R. T.).

Loca montium, neque officia Romanae Curiae comprehenduntur.

§ 16. Inhaerentes autem etiam hac in parte praefatarum constitutionum eorundem praedecessorum dispositioni, volumus et expresse declaramus bonorum et iurium praefatorum appellatione neque portiones, seu loca montium, neque officia Romanae curiae comprehendendi.

Clausulae praesentiae.

§ 17. Decernentes etiam praesentes litteras, omniaque et singula in eis contenta, etiam ex eo quod quicumque in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, ad ea minime vocati et auditi, causaeque, propter quas eadem praesentes emanarunt, iustificatae non fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis vel obreptionis, seu nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quovis defectu notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari posse, sed illas semper validas, firmas et efficaces existere et fore, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et clericos praesidentes, aliosque ministros et officiales camerae praedictae, necnon S. R. E. camerarium, sive procamerarium, et quoscumque alios cardinales, etiam de latere legatos, ac nuntios, ac alios quavis potestate fungentes, nunc et pro tempore existentes, sublatam eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Deputatio exequutorum.

§ 18. Iniungentes et mandantes in virtute sanctae obedientiae, ac sub poenam indignationis nostrae, iisdem camerario, seu procamerario, legatis, vicelegatis,

ac thesaurario nostro generali, necnon gubernatoribus, etiam Urbis, et quibusvis aliis iudicibus nunc et pro tempore in eadem Urbe et toto Statu nostro Ecclesiastico existentibus, et cuilibet eorum, ut praesentes nostras et in eis contenta quaecumque in Urbe ac Statu praedictis ab omnibus et singulis ad quos quomodolibet spectat et in futurum spectabit perpetuo observari mandent et faciant, et pro omnium et singulorum praemissorum inviolabili observatione contra inobedientes et praemissis in aliquo contravenientes, et alios quos opus erit, omnibus iuris et facti remediis opportunis procedat, omni et quacumque appellatione remota.

Derogatio contrariorum.

§ 19. Non obstantibus praemissis, necnon praefatis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac etiam cancellariae nostrae regulis, etiam illa de non tollendo iure quaesito, ac quibusvis primogenituris, iuribus succedendi, fideicommissis purificatis et purificandis, ac ultimis voluntatis, donationibusque et pactis quibuslibet, necnon statutis et consuetudinibus, etiam immemorabilibus, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis locis et personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis ac decretis, etiam irritantibus, in genere vel in specie, etiam motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, etiam ad imperatoris, regum, aliorumque principum et rerumpublicarum instantiam, seu illorum intuitu et contemplatione, ac aliis quomodolibet in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et plu-

1 Videtur legendum procedant (R. T.).

ries innovatis; omnibusque illis, quae dicti praedecessores in suis respective constitutionibus praedictis voluerunt non obstare; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica et expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio facienda, seu quaevis alia exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Forma publicationis.

§ 20. Ut autem nemo praemissorum ignorantiam allegare possit, volumus, quod eadem praesentes per aliquem seu aliquos ex cursoribus nostris in valvis ecclesiae S. Ioannis Lateranensis et basilicae Principis Apostolorum ac in acie Campi Florae de Urbe affigantur et publicentur, quae sic affixae et publicatae omnes et singulos arcent et afficiant, ac si unicuique eorum personaliter intimatae et notificatae fuissent;

Transumptio non fides.

§ 21. Quodque earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 februarii MDCL, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 1 februarii 1650, pontif. anno VI.

CXXXIV.

Concessio indulgentiarum praesentis anni iubilaei pro monialibus, anachoretis

Bull. Rom. - Vol. XV.

retis, eremitis, carceratis et infirmis.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Pontificia sollicitudo, quamvis omnium christifidelium saluti prospiciat, praecipue tamen spiritualibus sanctimonialium profectibus paternae charitatis affectu studet providere; ipsae enim sunt filiae, quae, oblitae populum suum et domum patris sui, animi splendore caelestem regem oblectant; ipsae sunt prudentes virgines, quae, lampades suas charitatis flammam succensas provide aptantes, meliorem partem elegerunt, et dum vitam caelitus petitam ducunt non modo sibi ipsis ad caelum viam sternunt, sed, ieiuniis, vigiliis et orationibus, ceteris quoque christifidelibus eam aperire student.

§ 1. Quare summopere optandum est, ut vitae rationem, quae eas angelis quodammodo aequat, constantissime retineant, ac dent operam, ut sicuti praecellosos hic agunt de carne in carne triumphos, ita post huius vitae certamina in caelesti patria feliciter coronentur. Quoniam autem consimile vitae genus quamplurimi anachoretarum, atque eremitarum, ut supernarum rerum contemplationi securius vacent, laudabiliter elegerunt, spiritualibus quoque ipsorum incrementis paternis visceribus maxime ducimus consulendum.

§ 2. Cum igitur tam ipsi quam praedictae sanctimoniales perpetua vivam clausuram mancipatae, necnon multi, ut accepimus, utriusque sexus christifideles, partim carceribus detenti, partim vero diuturnam infirmitate praepediti, non solum in alma Urbe nostra et Italia, sed

1 Consimilem gratiam fecit Urbanus VIII in anno iubilaei MDCCXXV monialibus et anachoretis in Constit. LVIII, tom. XIII, pag. 147.

2 Male edit. Main. legit ac pro ad (R. T.).

aliis etiam regionibus, provinciis et locis reperiantur, qui et quae respective impedimentis huiusmodi remotis pro percipiendis praesentis anni iubilaei fructibus ad almam Urbem nostram omnino veniant, et basilicas ecclesiasque ad id deputatas benedicente Domino indubitanter visitarent, sed¹ ob praedicta impedimenta ad Urbem huiusmodi minime venire, neque respective basilicas et ecclesias ipsas visitare valeant:

§ 3. Nos, pro pastoralis officii nostri debito, paternaque charitate, illorum omnium animarum saluti, quantum cum Domino possumus, prospicere volentes, omnibus et singulis sanctimonialibus, necnon anachoretis, atque eremitis huiusmodi, necnon utriusque sexus christifidelibus, tam carceratis, quam infirmis praedictis tantum, et qui aliàs impedimentis longae² carcerationis et diuturnae infirmitatis cessantibus ad hanc almam Urbem pro thesauris spiritualibus huiusmodi consequendis venturi fuissent, vere poenitentibus et confessis, quod, in locis ubi eos esse contigerit, pia christianae pietatis et charitatis opera, iuxta formam ab Ordinariis locorum, seu sanctimonialium, et³ anachoretarum, eremitarumque huiusmodi superioribus, vel de eorum mandato a prudente confessario, in almâ vero Urbe a dilecto filio nostro vicario, seu eius vicesgerente tantum, praescribendam pro cuiuslibet statu et conditione, ac loci et temporis ratione habitâ, exercendo, et alia nostris in litteris indictionis anni iubilaei contenta adimplendo, omnes et singulas indulgentias et peccatorum remissiones etiam plenissimas consequantur, et eorum quilibet consequatur, quas consequerentur et consequi possent, si in hoc praesenti anno iubilaei diebus ad id statutis

quatuor ad id deputatas basilicas et ecclesias almae Urbis etiam extra illius muros, pro quibus visitandis iubilaeum et indulgentiae praedictae concessae sunt, personaliter visitarent et eorum quilibet visitaret. Eisdemque sanctimonialibus et Christi fidelibus impeditis huiusmodi, ut, ad effectum praesentium, confessarios presbyteros seculares, vel cuiusvis⁴ Ordinis regulares, ab eisdem Ordinariis locorum ad id approbatos, qui confessionibus eorum diligenter auditis eos et eorum quoslibet a quibusvis peccatis, criminibus et delictis, quantumcumque gravibus et enormibus, etiam Sedi Apostolicae reservatis, etiam in Bullâ Coenae Domini contentis, iniunctâ eis poenitentiam salutari, absolvere possint, eligere valeant, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, concedimus et indulgemus.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem, quod praesentium litterarum transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus ubique fides adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII februarii MDCL, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 12 februarii 1650, pontif. anno VI.

CXXXV.

Declaratio circa divisionem provinciae Franciae Ordinis Eremitarum sancti Augustini aliàs factam¹.

¹ Vocem *sed* nos addimus (R. T.).

² Male edit. Main. legit *longe* (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *de pro et* (R. T.).

¹ Edit. Main. habet *cuius* (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Motiva.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit dilectus filius Franciscus l'Abbé, Ordinis fratrum Eremitarum sancti Augustini provinciae Franciae professor et in litterariâ facultate Parisiensi in sacrâ theologiâ magister, necnon modernus prior domus regularis Aurelianensis eorundem Ordinis et provinciae, procuratorio ipsorum fratrum dictae provinciae nomine, quod aliàs felicitis recordationis Urbanus Papa VIII praedecessor noster praefatam Franciae huiusmodi provinciam in duas, unam videlicet Franciae, et aliam Bituricensem, seu S. Guillelmi, respective nuncupatas provincias divisit, ac unicuique ex sic divisis provinciis huiusmodi sua regularia loca et conventus nominatim assignavit, prout in eiusdem Urbani praedecessoris litteris in simili formâ Brevis desuper sub die X septembris MDCXXV expeditis debitaque executioni demandatis, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, plenius continetur. Nihilo tamen minus venerabilis frater Franciscus, modernus episcopus Ambianensis, in domum regularem Ambianensem dicti Ordinis, quae² per divisionem apostolicâ auctoritate ut praefertur factam, dictae provinciae Franciae assignata fuit, fratres dicti Ordinis praefatae provinciae Bituricensis, seu S. Guillelmi, absque ullâ sibi desuper a Sede Apostolicâ concessâ facultate, sub praetextu reformationis in eâ restituendae, introduxit, commissis hac in re per ipsum Franciscum episcopum, necnon dilectos filios Franciscum Barbotanum, eius in spiritualibus vicarium generalem, et officialem, ac promotorem fiscalem illius curiae episcopalis, variis pluries et iteratis vicibus attentatis, prout in quadam sententiâ per eundem Franciscum episcopum

desuper de anno MDCXLVIII latâ uberius etiam contineri dicitur.

§ 2. Subinde dilectus pariter filius Salvator Severinus, dicti Ordinis professor, et illius tunc vicarius apostolicus generalis, eandem domum regularem Ambianensem dictae provinciae Bituricensis, seu S. Guillelmi, contra praefatarum eiusdem Urbani praedecessoris litterarum dispositionem, per quoddam suum decretum, sub die XX novembris anni MDCXLVIII emanatum, univit.

§ 3. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, praemissa per eosdem Franciscum episcopum, eiusque vicarium generalem, ac officialem, necnon promotorem fiscalem, Salvatoremque Severinum praefatos³ attentata, et nullâ Sedis Apostolicae auctoritate suffultâ, ut praefertur facta, nulla sint; nobis propterea idem exponens nomine totius provinciae Franciae praefatae humiliter supplicari fecit, ut praemissa omnia nulla et irrita declarare, aliasque in eisdem praemissis providere de benignitate apostolicâ dignareremur.

§ 4. Nos igitur, eundem exponentem specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, de venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum consilio, quibus scriptae preces examinandae a nobis remissae fuerunt, visis eisdem Urbani praedecessoris litteris, ac

Vocem *quae* nos addimus (R. T.).

¹ Male ed. Main. legit *praefatarum pro praefatos* (R. T.).

Supplicatio.

Gesta quae-
cumque revo-
cat.

iribus fratrum dictae provinciae Franciae, illisque accurate perpensis, vocatis quoque et auditis dilectis filiis Christino Mesnacer et Augustino Bruchet, dicti Ordinis professoribus, dictae provinciae Bituricensis, seu S. Guillelmi, pro negociis eiusdem provinciae in Romanâ curiâ degentibus, causâque saepius propositâ et mature discussâ, non licuisse praefato Salvatori Severino, tunc vicario apostolico huiusmodi, distributionem conventuum provinciarum huiusmodi, contra formam praenomina- tarum eiusdem Urbani praedecessoris litterarum, immutare, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus, gesta- que tam per ipsum Salvatorem Severinum vicarium apostolicum, quam per eundem Franciscum episcopum, eiusque curiam, in praeiudicium nedum fratrum dicti Ordinis provinciae Franciae, verum etiam totius ipsius Ordinis, eorumque iurium, exemptionum et privilegiorum, tamquam irrita et attentata revocamus, et ad pristinum statum reducimus, spoliatosque ad suum conventum restituimus ex praescripto litterarum eiusdem Urbani praedecessoris, ita tamen, ut divinus cultus et regularis disciplina (si in aliquâ diminuta fuerunt) per zelantes et religiosos viros a dilecto filio priore generali dicti Ordinis deputandos sedulo restituantur: salvâ tamen semper in praemissis auctoritate congregationis eorundem cardinalium.

§ 5. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt et concernent in futurum, inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 6. Non obstantibus praemissis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac Ordinis et provinciarum huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret¹, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem, quod praesentium transumptis, etiam impressis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique tam in iudicio quam extra adhibeatur, quae praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiii maii MDCL, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 23 maii 1650, pontif. anno vi.

¹ Verbum foret nos addimus (R. T.).

Contraria res-
puit.

Transumptis
fidem addit.

CXXXVI.

Absolutio regis catholici ob conversionem¹ proventuum cruciatae subsidii et primae decimae in alios usus quam eos, pro quibus concessi sunt, cum decreto, ut in posterum observetur in omnibus et per omnia tenor gratiarum huiusmodi.

Charissimo in Christo filio nostro Philippo, Hispaniarum regi catholico,
Innocentius Papa X.

Charissime in Christo fili noster,
salutem et apostolicam benedictionem.

Exordium.

§ 1. Propensa nostra in maiestatem tuam charitas fecit², ut securitati conscientiae tuae, quantum cum Domino possumus, libenter consulamus. Tuo siquidem nomine nobis nuper expositum fuit, quod, cum indulgentiae et gratiae spirituales et temporales (quae a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris clarae memoriae Philippo II avo et Philippo III genitori tuis, Hispaniarum regibus catholicis, antecessoribus tuis, eorumque subditis concessae, et a felicis recordationis Urbano Papa VIII, etiam praedecessore nostro, ad usum lacticiniorum pro personis ecclesiasticis secularibus inibi expressis extensae, necnon ab eodem Urbano praedecessore pluries, ac a nobis etiam pro maiestate tuâ ac subditis tuis prorogatae fuerunt) intuitu et occasione expeditionis contra Turcas, Mauros et Saracenos concessae fuerint, et praeterea, cum in concessione subsidii quadrigentorum et viginti millium ducatorum eisdem regibus per eosdem Romanos Pontifices factâ, et per nos et pro maiestate tuâ prorogata, ordinatum reperitur, ut ex proventibus inde percipiendis sexaginta triremes sustentari debeant; necessitatibus interdum ita exigentibus, tu proventus ex supradictis et

¹ Male edit. Main. habet *conventionem* (R. T.).

² Forsan legendum *facit* (R. T.).

primae decimae gratis perceptos, non in supradictos, sed in alios, quam eos quorum intuitu concessae et prorogatae fuerunt, usus convertere coactus fuisti; ac idcirco super hoc tibi pro conscientiae tuae securitate, quatenus opus sit, per nos gratiose indulgeri summopere desideres:

§ 2. Nos itaque, eandem maiestatem tuam ob eius eximia in nos et Apostolicam Sedem merita amplioribus favoribus et gratis prosequi volentes, ac litterarum apostolicarum super concessionibus et prorogationibus dictarum gratiarum, et cuiusvis illarum, etiam in formâ Brevis aut aliâs quomodolibet expeditarum, tenores ac¹ datas praesentibus pro expressis habentes, supplicationibus eiusdem maiestatis tuae nomine super hoc humiliter nobis porrectis inclinati, te a quibuscumque censuris et poenis ecclesiasticis forsitan incurris, et quocumque peccati reatu et conscientiae scrupulo, ex eo quod pecunias et proventus ex supradictis gratis, indulgentiarum nimirum, earumque extensionis, quoad usum lacticiniorum, praedictae, ac subsidii et primae decimae, perceptos, in alios, quam eos, ad quorum effectum concessae fuerunt, usus quomodocumque converteris, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, in utroque foro, quatenus opus sit, gratiose absolvimus et plenissime liberamus, ac censuras et poenas huiusmodi, necnon quancumque eorundem proventuum, et notabilem et notabilissimam summam per te in alios huiusmodi usus conversam, tibi remittimus et condonamus.

§ 3. Volumus autem, ut de cetero tenor gratiarum huiusmodi in omnibus et per omnia exacte observetur, super quo eiusdem maiestatis tuae conscientiam oneramus.

§ 4. Non obstantibus praemissis et quibusvis aliis conditionibus, clausulis et de-

Proventus sub-
sidii ac primae
decimae in alios
usus conversos
restituunt.

Contrarius
derogat.

¹ Particula *ac* nos addimus (R. T.).

cretis in dictarum gratiarum et cuiuscumque illarum concessionibus et prorogationibus appositis, ac constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XI iunii MDCL, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 11 iunii 1650, pontif. anno VI.

CXXXVII.

Declaratio quod indulgentia Portiunculae in anno sancto non revocatur¹.

**Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.**

Exordium.

Cum ob sacri iubilaei celebrationem, a vigilia Nativitatis Domini nostri Iesu Christi praesentis anni inchoatam, et usque ad finem eiusdem anni duraturam, omnes et singulas indulgentias, etiam perpetuas, et peccatorum remissiones quibusvis ecclesiis, monasteriis, hospitalibus et aliis locis piis, secularibus et quorumvis Ordinum, etiam Mendicantium, regularibus, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis clausulis et decretis, quomodolibet concessas, deque potestatis plenitudine, suspenderit, ac suspensas esse declaraverimus, easque eodem anno durante nulli prodesse ac suffragari debere decreverimus, prout in nostris sub plumbo desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continentur:

§ 1. Nos, cupientes, ut ecclesia S. Mariae Angelorum domus Ordinis fratrum Minorum sancti Francisci de Observantia, prope et extra muros civitatis Assisensis, congruis frequentetur honoribus, ad eamque christifideles eo libentius acce-

¹ Similem declarationem peregit Urbanus VIII, Const. LXXVII, *Cum nuper*, tom. XIII, pag. 189, in anno sancto 1625.

dant, quo exinde spiritualibus gratiis se uberius relectos conspexerint,

§ 2. Tenore praesentium declaramus, mentis et intentionis nostrae minime fuisse, nec esse, sub praedicta indulgentiarum suspensione indulgentiam utriusque sexus christifidelibus praedictam ecclesiam, die secundam mensis augusti a primis vespris usque ad occasum solis diei huiusmodi visitantibus et requisita pro eadem indulgentia consequendam peragentibus concessam comprehendere, prout minime comprehendimus, nec comprehensam esse in verbo Romani Pontificis attestamur; in contrarium facientibus non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die V iulii MDCL, pontificatus nostri anno VI.

Dat. die 5 iulii 1650, pontif. anno VI.

CXXXVIII.

Constitutio super approbatione et usu caeremonialis episcoporum et aliorum ecclesiarum praelatorum novissime reformati¹.

**Innocentius Papa X.
ad perpetuam rei memoriam.**

Etsi alias felicitis recordationis Clemens Papa VIII praedecessor noster caeremoniale episcoporum, omnibus ecclesiis praecipue autem metropolitanis, cathedralibus et collegiatis perutile ac necessarium, in quo ritus et caeremoniae celebrandi divina officia, ac in aliis ecclesiae functionibus et actionibus ab iisdem episcopis, aliisque praelatis inferioribus observandae, ac modus etiam praecedendi, tam inter personas ipsas ecclesiasticas, quam etiam inter eas et laicos similiter

¹ Pontificalis pro ritibus ecclesiae observandis editionem et approbationem habes in Clementis VIII Const. CXXIII, *Ex quo*, tom. X, pag. 246.

Declaratio.

Exordium.

servandus, continentur, multis antea mendis refertum corrigi et restitui curaverit, attamen successu temporis compertum est plurimos errores et mendas in idem caeremoniale, sive diuturnitatis iniuria, sive typographorum incuria, aliave de causa irrepsisse, illudque proinde iterata emendatione indigere.

Caeremoniale de quo in rubrica corrigi et emendari mandatum Summus Pontifex.

§ 1. Eapropter nos pro pastorali nostra sollicitudine idipsum caeremoniale episcoporum a nonnullis venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus, aliisque piis et eruditis, sacrorumque rituum et caeremoniarum apprime peritis viris corrigi et emendari mandavimus, quod cum ab illis acuratissime praestitum fuisse acceperimus, idcirco ne tam utilis Ecclesiae catholicae hac in re cardinalium et aliorum praedictorum labor optato frustretur effectum,

Sicque recognitum et emendatum confirmat et approbat.

§ 2. Motu proprio ac ex certa scientia nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, caeremoniale episcoporum huiusmodi, iussu nostro, ut praemittitur, recognitum et emendatum, perpetuo confirmamus et approbamus, illudque in universali Ecclesia ab omnibus et singulis personis, ad quas spectat et in futurum spectabit, perpetuo observandum esse praecipimus et mandamus, ac caeremoniale huiusmodi sic emendatum nullo unquam tempore in toto vel in parte mutari, vel ei aliquid addi, aut omnino detrahi posse, ac quascumque personas praefatas, quae sacerdotalia munera exercere aut alia quaecumque in ipso caeremoniali contenta facere aut exequi debent, ad ea peragenda et praestanda iuxta huius caeremonialis formam et praescriptum teneri, neminemque ex iis, quibus ea exercendi et faciendi munus impositum existit, nisi formulis, quae hoc caeremoniali continentur, servatis, satisfacere posse, perpetuo statuimus et ordinamus. Per praesentes autem antiqua cae-

remonialia in his, quae praefato caeremoniali emendato sunt conformia, minime aboleri, aut abrogata censi volumus; sed illorum etiam usum (salva emendatione praedicta) permittimus.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac apostolicis, etiam in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon, quarumvis ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibusvis ecclesiis et personis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro expressis habentes, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, et pari motu et auctoritate decernimus, ut, qui in Romana curia sunt praesentes, lapsis duobus, qui vero intra montes, octo, et qui ultra ubique locorum degunt, duodecim mensibus integre excursis, vel alias, ubi venalium huius caeremonialis voluminum notitiam et facultatem habuerint, sacras caeremonias et ritus in eodem caeremoniali praescriptos iuxta illius modum et normam in quibuscumque actibus exercere et observare teneantur;

§ 5. Quodque earundem praesentium litterarum exemplis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiastica constitutae, aut illius curiae munitis, vel in ipsis voluminibus absque praefato vel alio quopiam adminiculo Romae impressis, eadem ibique locorum et gentium fides adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem,

Contraria tollit.

Praedicti caeremonialis usum intuetur.

Transumptis fidem habent mandat.

sub annulo Piscatoris, die xxx iulii MDCL, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 30 iulii 1650, pontif. anno vi.

CXXXIX.

*Mittit reginae Poloniae Rosam Auream benedictam*¹.

Charissimae in Christo filiae nostrae Mariae Aloysiae, reginae Poloniae et Sveciae Illustri,

Innocentius Papa X.

Charissima in Christo filia nostra, salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

§ 1. Eximiis maiestatis tuae meritis, praesertim singulari religione et erga nos et hanc sanctam Sedem observantia, inducimur², ut nostram erga te paternam et praecipuam charitatem libenter quibuscumque significationibus, prout³ cum Domino possumus, declaremus.

Rosam largitur, et sacrificium missae praescribit.

§ 2. Quamobrem aliam nunc te apostolicis honoribus exornandi occasionem non habentes, eam, quae se praebuit, libentissime accepimus, et Auream Rosam ex veteri Romanorum Pontificum ritu, quartâ quadragesimae dominicâ, cum ad laetitiam et exultationem nos invitat Ecclesia, a nobis benedictam, maiestati tuae mittimus. Quae vero in solenni caeremoniâ benedictionis Rosae huiusmodi a Domino precati sumus ut tibi largiatur, iterum precamur, videlicet, ut tibi peccata dimittat, teque fide repleat, indulgentiâ foveat, misericordiâ protegat, adversa destruat et prospera cuncta concedat. Ut autem sacrum hoc munus cum honore, ut par est, suscipiatur, volumus illud dari tibi, celebrato in eâ quam malueris ecclesiâ ab aliquâ personâ in dignitate ecclesiasticâ constitutâ sacrosancto

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male ed. Main. legit *inducimus* (R. T.).

³ Particulam *prout* nos addimus (R. T.).

missae sacrificio. Omnibus autem utriusque sexus christifidelibus, qui ipsi sacrificio praesentem¹, peccata sua confessi, vel propositum statutis ab Ecclesiâ temporibus confiteri habuerint, de omnipotentis Dei misericordiâ ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius auctoritate confisi, quindecim annos et totidem quadragenas indulgentiae misericorditer in Domino elargimur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv septembris MDCL, pontificatus nostri anno vi.

Dat. die 24 septembris 1650, pontif. anno iv.

CXL.

*Mittit regi Poloniae ense et pileum benedictos*².

Charissimo in Christo fli nostro Ioanni Casimiro, Poloniae et Sveciae regi illustri, Innocentius Papa X.

Charissimo in Christo filio nostro, salutem et apostolicam benedictionem.

Ex more Sedis Apostolicae perveteri consuevit Romanus Pontifex nocte Christo Nascenti sacrâ ense et pileum solenni ritu benedicere, eorumque dono reges vel alios principes catholicae fidei zelo et christianâ virtute claros munire. Cum vero maiestatis tuae eximia pietas, orthodoxae religionis adversus improbos hostium christiani nominis conatus protegendae zelus, animi fortitudo, ac summo principe digna virtus, tuaque praeterea singularis in nos et hanc sanctam Sedem observantia perspectissimae sint, eâ, quae nunc erat, occasione uti, huiusmodique ensis³ et pilei a nobis benedictorum munere quanti tuo merito te faciamus, et

¹ Ita edit. Main.; quam formam sinit lector scitus; forsâ legendum *praesentes* (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

³ Male edit. Main. legit *enses* (R. T.).

CXLI.

*Subsidium decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis a personis ecclesiasticis regnorum Castellae et Legionis regi catholico persolvendum*¹.

Charissimo in Christo filio nostro, Philippo Hispaniarum regi catholico, Innocentius Papa X.

Charissimo in Christo filio nostro, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Ad universalis Ecclesiae regimen², meritis licet imparibus, inscrutabili divinae providentiae iudicio vocati, piorum et de orthodoxâ fide sanctâque Sede Apostolicâ optime meritorum regum votis libenter annuimus, prout, rerum et temporum qualitatibus debite pensatis, conspiciamus in Domino salubriter expedire.

Prooemium.

§ 2. Cum itaque, sicut maiestatis tuae nomine nobis nuper expositum fuit, laici subditi tuorum regnorum Castellae et Legionis in eorum comitiis seu curiis infrascriptum subsidium maiestati tuae praestare prompte obtulerint, et ad praedictum effectum consenserint impositioni gabellarum, seu sisarum, super vino, aceto, oleo et carne, scilicet octavae partis specierum vel pretii vini, aceti et olei, et ultra sisas super carne antea impositas et trium regalium pro quolibet capite pecudum, triumque morapetinorum pro qualibet librâ carnis, quae minutatim venditur, sexdecimque morapetinorum pro qualibet mensurâ *aroba* nuncupatâ vini sisati, alteriusque morapetini pro qualibet mensurâ *acumbre* nuncupatâ vini etiam sisati, ac sexdecim morapetinorum pro qualibet mensurâ olei *aroba* nuncupatâ, et quatuor morapetinorum pro qualibet librâ candelarum de sevo, ac saponis, vel aliâs verioribus quantitatibus, impositarum

Motiva.

quanto paternae charitatis et cordis affectu te diligamus, declarari par erat. Itaque maiestati tuae ense et pileum a nobis, ut praefertur, benedictos mittimus, divinam precantes clementiam, ut hoc munere ornet caput tuum galeâ salutis, et dexteram gladio spiritus, teque maxime inclarescere faciat defensione catholicae fidei et victoriis de hostibus crucis Christi, Ecclesiamque suam gaudio et felicitate, hostes confusione et calamitate cumulet, tuâque virtute ad sui nominis laudem et propagationem perpetuo utatur, quae etiam maiestati tuae in votis esse et sedulo curaturam non dubitamus. Ut autem quo decet honore et frequentia celebretur hoc nostrum virtutis tuae testimonium, volumus, ut, peracto per aliquem catholicum antistitem, quem malueris, sacrosancto missae sacrificio, eo in templo, quod opportunius iudicaveris, idem antistes ense hunc et pileum cum iis caeremoniis, quae adhiberi solent, tibi tribuat: omnibus autem utriusque sexus christifidelibus, vere poenitentibus et confessis, ac sacrâ comunione refectis, qui ipsius missae celebrationi, vel integre, vel aliqua ex parte, etiam in extremâ, cum antistes populo benedicet, interfuerint, et pro sanctae Matris Ecclesiae exaltatione, haeresum extirpatione, ac pace et concordia inter christianos principes pias ad Deum preces effuderint, de omnipotentis Dei misericordiâ, ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius, et nostrâ, auctoritate confisi, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino concedimus et elargimur.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxiv septembris MDCL, pontificatus nostri anno vi⁴.

Dat. die 24 septembris 1650, pontif. anno vi.

¹ Potius lege VII (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Confer similem Innocentii X Constit. supra pag. 347 (R. T.).

et auctarum, quae sunt exigendae et percipiendae durante sexennio incepto a primâ die proxime praeteriti mensis augusti praesentis anni MDCL, nempe pro summâ decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis ad rationem trium millionum et ducentorum quinquaginta millium ducatorum monetae Hispanicae quolibet anno praedicti sexennii solvendorum, ex praedictis gabellis et sisis super praedictas rerum species, ut praemittitur, impositis et auctis, itaut omnes tam laici quam ecclesiastici praedictorum regnorum, non solum ementes et vendentes, sed etiam illi qui praedictas rerum species percipiunt ex propriis terrenis, vel afflictibus, aut respective emunt in uvis, vel olivis, seu colligunt pro decimis, aut etiam dono accipiunt, vel aliâs ex quovis alio reddito et introitu habent et consumunt, itaut omnes laici cuiuscumque gradus, status, conditionis et praesentiae ad id subsidium contribuere, ac gabellas et sisas huiusmodi solvere deberent, neque ullus laicus immunis esset, aut exemptus, ecclesiastici quoque eorundem regnorum, si et postquam nostra et huius Sanctae Sedis licentia seu approbatio concesserit, in subsidio huiusmodi scilicet in praedictis gabellis super eisdem speciebus impositis et auctis contribuere, gabellasque seu sisas praedictas, iuxta litterarum nostrarum in formâ Brevis super praedictâ licentiâ seu approbatione expediendarum formam, continentiam et tenorem, persolvere deberent: idcirco pro parte eiusdem maiestatis tuae fuit humiliter supplicatum pro approbatione oneris cleri, ecclesiarum, locorumque piorum et personarum ecclesiasticarum ad contribuendum in praedicto sexennio, incepto a praedicto mense augusti proxime praeterito, et, ut sequitur, usque ad mensem augusti MDCLVI finiendo, in praedictis sisis et gabellis, iam ut praefertur impositis et auctis, pro solutione praedictorum millionum decem et novem cum dimidio alterius millionis, attentò quod, ut maiestas tua asserit, hactenus actum fuerit et de praesenti agatur de communi defensione et interesse, tam laicorum, quam cleri, ecclesiarum, locorum piorum et personarum ecclesiasticarum praedictorum regnorum, quodque facultates laicorum ad summam praedictam conficiendam eâ quae expedit celeritate infra tempus opportunum non sufficerent.

§ 3. Nos igitur, nedum promptam et obsequentem eorundem laicorum subditorum tuorum erga te oblationem, sed etiam maiestatis tuae erga fidem catholicam zelum commendantes, ac ad ingentes sumptus, quibus maiestas tua, ob assidua quae pro defensione fidei catholicae tuorumque regnorum et dominiorum iugiter in pluribus orbis partibus sustinet bella, premitur¹, paternae dirigentes considerationis intuitum, motu proprio, ac ex certâ scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine (praeviâ etiam, quatenus opus foret, respectu forsân exactorum, scilicet a praedictâ primâ die augusti praesentis anni, absolute a quibuscumque censuris et poenis, quam tenore praesentium concedimus),

§ 4. Volentes maiestatem tuam favore prosequi gratioso, clerum, omnesque et singulas ecclesias, loca pia, personasque ecclesiasticas, tam seculares, quam cuiusvis Ordinis, etiam exempti, et Societatis Iesu, et Apostolicae Sedi immediate subiecti, regulares, necnon monasteria utriusque sexus, conventus et collegia, ac capitula quarumcumque ecclesiarum regnorum Castellae et Legionis praedictorum, ac in eisdem regnis commorantium

^{A quibuslibet censuris absolut.}

¹ Potius lege *accesserit* (R. T.).

¹ Verb. *premitur* nobis deesse visum est (R. T.).

et respective consistentium¹ ad conferendum et contribuendum pro eorum ratâ ad instar laicorum in dictis gabellis, seu sisis, quoad praedictam summam dumtaxat decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis praedictorum monetae illorum regnorum, mediante scilicet solutione praedictarum gabellarum, seu sisarum, in praedictâ quantitate tantum, et super praedictis rerum speciebus dumtaxat, in dictis regnis colligendis et consumendis, ut praefertur, impositarum, durante sexennio a² praedicto mense augusti praesentis anni ut praemittitur inchoato et ut sequitur finiendo, et non ultra, teneri, et obligatos esse (non tamen quoad praedictas rerum species, quas clerus, ecclesiae et loca pia praedicta, ac personae ecclesiasticae praedictae ex propriis terrenis, seu decimis, aut aliis quibuscumque redditibus propriis, per se, vel alios, etiam affectuarios suos, vel etiam ex eleemosynis, sive ostiatim, sive alio quovis modo pro tempore datis et erogatis ac ipsis traditis percipiunt, et pro divino cultu, seu propriis, vel familiarum suarum usibus iuxta taxationem, ubi super his partes discordes fuerint, ad instantiam cuiuslibet earum, expensis tamen perperam contradicentis, per Ordinarios locorum ecclesiasticos, seu ab eis deputatos, faciendam, consumunt, pro quibus omnino immunes et exempti sint); et³ elapso praedicto sexennio exactio respectu ecclesiasticorum cesset, et nullatenus quovis praetextu vel causâ continuari possit, etiamsi integra summa praedictorum decem et novem millionum cum dimidio alterius millionis huiusmodi adhuc non fuisset exacta; quodque, si ante sexennii huiusmodi finem summa decem et novem millionum cum dimidio alterius

millionis ducatorum huiusmodi confecta fuerit, ecclesiastici praedicti amplius contribuere, et dictas gabellas, seu sisas, ut praefertur, solvere non debeant, sed praesens gratia expiret, nullaque sit eo ipso;

§ 5. Quodque clerus, ecclesiae, loca pia et personae ecclesiasticae praedictae, durante praedicto sexennio, non possint gravari ratione cuiusvis alterius novi augmenti praedictarum gabellarum et sisarum super eisdem, ac novae impositionis aliarum gabellarum et sisarum super quibuscumque rerum speciebus, nec etiam pro portionibus *iuros* nuncupatis de laicorum tantum consensu aliâs erectis et impositis, eorumque fructibus (ita tamen quod non eximatur¹ a praesenti contributione, vel in aliquâ illius parte, iuxta formam aliarum nostrarum in simili formâ Brevis litterarum super aliorum exactorum absolute sub die xxii decembris MDCLIV expeditarum²), nisi et postquam beneplacitum nostrum, seu a successoribus nostris concessum fuerit (aliâs, in quolibet casu contraventionis, quilibet contraveniens eo ipso absque aliâ monitione et declaratione sententiam excommunicationis maioris, reservatâ illius, ut infra exprimitur, absolute, incurrat, et ad restitutionem illius in quo excesserit teneatur), tenore earundem praesentium decernimus et declaramus.

§ 6. Volentes etiam, quod omnes et singuli ecclesiastici praefati, solvere recusantes, opportunis iuris et facti remediis per Ordinarios ecclesiasticos locorum tantum ad solutionem huiusmodi cogantur, non autem coram iudicibus laicis, sive exactoribus earundem gabellarum sive sisarum, neque quibusvis aliis iudicibus laicis aut ministris, sub poenâ excommu-

^{A novis gabellarum augmentis liberat.}

^{Cogit singulos ad absoluti solutionem.}

¹ Ex loco parallelo supra pag. 343 b, legere potius *commorantes et consistentes* (R. T.).

² Voces *sexennio a nos* addimus (R. T.).

³ Deest particula *quod* (R. T.).

¹ Potius lege *eximantur* ex loco parallelo pag. 346 b (R. T.).

² Quas vide supra pag. 343 huius tomi (R. T.).

nicationis maioris, ac aliis poenis a sacris canonibus et constitutionibus apostolicis inflictis et comminatis, ipso facto sine alia monitione et declaratione incurrendis (a quibus a nemine praeterquam a nobis et Romano Pontifice pro tempore existente absolvi, etiam vigore quorumcumque privilegiorum apostolicorum, etiam cruciatæ sanctæ, nequeant) conveniri nullo modo possint, seu debeant, sed a praedictis Ordinariis ecclesiasticis tantum ad solutionem huiusmodi compelli valeant; quibus Ordinariis, sub interdictione ingressus ecclesiae, ac suspensionis a divinis, nec non omnibus et singulis maiestatis tuae officialibus et ministris, cuiuscumque status, gradus, conditionis, dignitatis et prae-eminentiae fuerint, ac aliis quibuscumque etiam speciali notâ dignis, etiam Apostolicae Sedis delegatis et commissariis etiam cruciatæ praedictæ, ceterisque omnibus aliis, ad quos quomodolibet spectat et pro tempore spectabit, sub praedictâ excommunicationis maioris poenâ, ut praefertur, eo ipso incurrendâ, eius absolute itidem, ut supra, reservatâ, districtè praecipiendo mandamus, ut, divini iudicii memores, ne ecclesias et alia praedicta ac clericum et ecclesiasticos indebite, neque ultra, praeter, aut contra continentiam et tenorem praesentium nostrarum litterarum, gravent quomodolibet, nec a quocumque gravari permittant, et nedum contra quoscumque contravenientes et quomodolibet inobservantes ad sententiarum, censurarum et poenarum praedictarum declarationem et promulgationem respective, sed etiam contra eosdem ecclesiasticos et regulares etiam exemptos nobisque et Apostolicae Sedi immediate subiectos, etiam Societatis Iesu, solvere recusantes, ad quamcumque simplicem eorundem exactorum requisitionem, etiam executive, ac quacumque appellatione remotâ, auctoritate nostrâ procedant.

Et poenas contra facientibus imponit.

§ 7. Volumus autem, quod istud subsidium, respective contributionis cleri, ecclesiarum, locorum piorum, ac personarum ecclesiasticarum praedictorum regnum, scilicet decem et novem millionum praedictorum ducatorum cum dimidio alterius millionis, succedat loco quorumcumque onerum, gravaminum et impositionum praedictorum etiam pro militibus et aliis quibuscumque impositorum, ac etiam loco quorumlibet aliorum subsidiorum super millionibus per felicis recordationis Urbanum VIII praedecessorem nostrum aliosque praedecessores nostros hactenus approbatorum et concessorum, et a nobis condonatorum et concessorum, ita quod illorum vigore nihil amplius a clero, nec a quoquam ecclesiarum, locorum piorum et ecclesiasticorum praedictorum, exigi possit; quodque pecuniae ex praedictis subsidiis et gabellis, seu sisis, ut praefertur, a dictis ecclesiasticis exigendae, in praedictos et non alios usus convertantur, super quo eiusdem maiestatis tuae, eiusque ministrorum, ac officialium quorumcumque, conscientias oneramus.

Decretum confirmat et approbat.

§ 8. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, sique et non aliter, quovis praetextu, ratione vel causâ, per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, sublatâ quacumque omnibus et singulis, cuiuscumque status, gradus, conditionis, qualitatis, prae-eminentiae et dignitatis, etiam ecclesiasticae, etiam individuâ mentione dignis, quomodolibet in contrarium iudicandi et definiendi interpretandique facultate et auctoritate, iudicari, interpretari et definiendi debere, ac irritum et inane quidquid secus super his a quo-

1 Aptius supra pag. 349 b legitur *respectu pro respective* (R. T.).

Nummos exigendos in bullos alios usus converti mandat.

quam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria quaecumque re-
felli.

§ 9. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in generalibus conciliis editis, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, ecclesiis, regnis, personis, capitulis, monasteriis, conventibus, collegiis et aliis praedictis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irritantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, ac aliâ in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Praesentes litteras publicari mandat.

§ 10. Ut autem praesentes nostrae litterae, cum opus fuerit, ad omnium notitiam facilius devenire possint, decernimus, ut earum exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate aliqua ecclesiasticae constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra ubique adhibeatur, quae ipsis originalibus litteris adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXI octobris MDCL, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 21 octobris 1650, pontif. an. VII.

Dat facultatem nuncio Hispaniarum faciendi transcribi acta et processum Hieronymi Villanovae sibi a ministris inquisitionis Hispaniarum tradenda, illorumque copiam Romam mittendi, si originale tuto transmitti non possit.

Venerabili fratri Iulio archiepiscopo Tarsensi, nostro et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum commoranti nuncio,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater, salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Factâ fraternitati tuae per ministros istius inquisitionis processus et actorum causae dilecti filii Hieronymi Villanovae integrâ et reali traditione, ut processum et acta praedicta aperire, quatenus clausa et sigillis consignata tibi data fuerint, illorumque copiam per idoneos viros eius amanuenses a te deputandos (iniuncto illis praeepto, sub poenâ excommunicationis latae sententiae ipso facto incurrendae, a qua non nisi a nobis praeterquam in mortis articulo absolvi possint, ne, quaecumque legerint, viderint et transcripserint, ulli mortalium, cuiusque gradus, dignitatis et conditionis existant, pandere, sed omnino secreta tenere debeant) exarare possis, facultatem tibi concedimus et impertimur.

Dat facultatem amplissimam archiepiscopo Tarsensi, etc.

§ 2. Volumus autem, ut, retento per te processu et actorum praedictorum originali, tibi ut supra tradito, illorum copiam sic exaratam ad nos et Sedem Apostolicam transportari quamprimum cures, si et quatenus originale praedictum Romam tuto transmitti non possis, vel saltem de securitate transportationis dubites.

Processus copiam ad se transferri mandat.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac conciliaribus, ac quibusvis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmi-

Contrarium derogatio.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

tate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, illorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXII octobris MDCL, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 22 octobris 1650, pontif. anno VII.

CXLIII.

Suppressio Ordinis S. Basilii de Armenis¹.

**Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.**

Exordium.

Commissa² nobis a supremo patrefamilias agri dominici cura postulat, ut satos in eo utiliter religiosorum virorum Ordines veluti plantas virtutum feraces, ubi, deficiente primogenio disciplinae regularis vigore, et³ pro fructibus bonorum operum spinas scandalorum producere noscuntur, tamquam arbores autumnales, infructuosas, bis mortuas extirpemus, prout, re mature pensatâ, conspicimus in Domino salubriter expedire.

Scandala ex Ordine sancti Basilii de Armenis extorta.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, dilecti filii religiosi Ordinis S. Basilii de Armenis, qui numerum quadraginta

¹ Quidam alii Ordines suppressi et extincti a Summis Pontificibus propter eorum scelera, ut Templariorum et Humiliatorum. De ultimis videri potest Pii V Constitut. CLXXXIII, *Quoniam*, tom. VII, pag. 888.

² Praeposit. a hic delemus (R. T.).

³ Particula et abundat (R. T.).

in totum non excedunt, ecclesias et conventus S. Bartholomaei Ianuensis, ac Ss. Cosmae et Damiani Mediolanensis civitatum, unâ cum ecclesiis et parvis conventibus Ss. Caroli et Iustinae Papiensis, et S. Petri ad Pontem Coronae Terdonensis dioecesis diu obtinuerint, ac de praesenti obtineant, sintque animis adeo discordes, ut simul religiose convivere et sese invicem sufferre minime queant, ac propterea quamplurimae rixae, dissensiones, scandala, delationes armorum, vulnera, propinationes veneni et homicidiorum tractatus, imo ipsa quoque homicidia secuta fuerint, et odiis regnantibus in dies peiora timeri possint, praecipue cum ob hoc, relaxatâ disciplinâ regulari, neglectisque litterarum studiis, iuventus prave educata, ac ut plurimum extra claustra pernoctans, nullam spem faciat melioris frugis et reformationis:

Quem suppressit Pontifex.

§ 2. Idcirco nos, de consilio venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium negotiis et consultationibus episcoporum et regularium praepositorum, qui, praemissâ visitatione apostolicâ per religiosos viros zelo et pietate praeslantes et ad hoc specialiter delegatos, visisque et examinatis actis et processibus visitationis huiusmodi, negotioque saepius proposito, illud mature discussissent, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, Ordinem sancti Basilii de Armenis praedictum, tenore praesentium, perpetuo suppressimus et extinguimus, ac religiosos Ordinis suppressi huiusmodi, quoad vixerint, omnimodae iurisdictioni et obedientiae Ordinariorum locorum subiicimus in habitu clericorum secularium, assignatâ iisdem congruâ sustentatione ex redditibus earumdem ecclesiarum et conventuum ad ratam scutorum quadraginta annorum monetae

romanae pro quolibet clerico (cum obligatione tamen satisfaciendi oneribus misarum et inserviendi ecclesiae arbitrio Ordinarii), pro laicis vero seu conversis eiusdem Ordinis, unicuique eorum, ex praedictis redditibus, quotannis scuta viginti eiusdem monetae, ut unâ cum propriis laboribus se alere possint, assignamus.

Facultas data ad alios Ordines transeundi.

§ 3. Praeterea utrisque tam clericis quam laicis facultatem transeundi ad quamcumque aliam religionem ab hac Sanctâ Sede approbatam in quam benevolos invenerint receptores, et in eâ professionem emittendi, praemisso probationis anno, ac servatis de iure servandis, concedimus.

Omnibus iuris et facti defectibus consultitur.

§ 4. Praesentes quoque litteras, etiam ex eo quod superiores et alii religiosi dicti suppressi Ordinis et ceteri quicumque in praemissis interesse habentes seu habere quomodolibet praetendentes illis non consenserint, nec ad ea vocati et auditi fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato et substantiali, sive etiam ex eo quod in praemissis, seu eorum aliquo, solemnitates et quaevis alia servanda et adimplenda servata et adimplenda non fuerint, aut ex quocumque alio capite, a iure vel facto, aut statuto vel consuetudine aliquâ resultante, etiam in corpore iuris clauso, seu etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, et quovis alio praetextu, occasione vel causâ, etiam quantumvis iustâ, rationabili, privilegiatâ, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperiitionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodecumque iuris, facti,

gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet concessio aut impetrato quempiam uti seu se iuvare in iudicio vel extra illud posse, sed easdem praesentes semper perpetuoque validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari,

Sic iudicandum.

§ 5. Sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Sedis Apostolicae nuntios, et alios quavis auctoritate et potestate fungentes, in quavis causâ et instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi seu interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

Contraria tollit.

§ 6. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis generalibus editis, et, quatenus opus sit, regulâ nostrâ de non tollendo iure quaesito, necnon dicti suppressi Ordinis illiusque conventuum ac ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Ordini, illiusque superioribus, religiosis et personis quibuslibet, sub quibusvis tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, aliisque decretis etiam irritantibus, etiam motu simili, etiam consistorialiter, ac aliâs quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, spe-

cifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omissis et formam in illis traditam observatam exprimerentur, et insererentur, praesentibus pro plene et sufficienter expressis et insertis habentes, illis aliis in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 7. Volumus autem, ut praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae alicuius in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXIX octobris MDCL, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 29 octobris 1650, pontif. anno VII.

CXLIV.

Restitutio, quoad cognitionem causarum criminalium cumulative cum Burgi gubernatore, pro gubernatore Urbis nunc et pro tempore existenti, cum revocatione Brevis Urbani VIII, quo gubernatorem dictae Urbis excluderat a cognitione dictarum causarum¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Alias, per felicitis recordationis Urbanum Papa VIII praedecessorem nostrum accepto, quod varia diversae almae Urbis nostrae tribunalibus et iudicibus, etiam

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

S. R. E. cardinalibus protectoribus, et collegiis, vel aliis etiam de necessitate exprimendis, indulta quascumque causas criminales, vel illarum aliquas, super quibuscumque delictis, criminibus et excessibus quarumcumque personarum, tam laicorum quam ecclesiasticorum, etiam regularium et militiarum, etiam speciali nota dignorum, privative quoad alios quoscumque cognoscendi per ipsum Urbanum aliosque Romanos Pontifices praedecessores nostros concessa fuerant, subinde idem Urbanus praedecessor, per quasdam suas in simili forma Brevis litteras de mense septembris anni MDCXXVIII emanatas, quod omnia et singula indulta huiusmodi non privative quoad pro tempore existentem dictae Urbis gubernatorem, sed cumulative cum eo, concessa intelligerentur et intelligi deberent, declaravit; et postmodum, per alias in eadem forma Brevis litteras de mense octobris eiusdem anni, quod tam tunc existens quam pro tempore futurus Burgi S. Petri de eadem Urbe gubernator sub declaratione et primodictis litteris praedictis nullatenus comprehenderetur, nec ullo modo comprehensus intelligeretur, non secus ac si primodictae litterae huiusmodi nunquam emanassent, similiter declaravit, concessit, indulgit; et alias prout in binis litteris praedictis, quarum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, uberius continetur. Nunc autem nos, debitae earundem causarum cognitioni et expeditioni, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, motu proprio, et ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, secundodictas eiusdem Urbani praedecessoris litteras, tenore praesentium, revocamus, cassamus et abolemus, ac pro revocatis, cassatis et abolitis haberi volumus et mandamus; necnon modernum

Revocat Urbanus VIII decretum.

CXLV.

Facultas nuncio Sabaudiae cognoscendi causas in secundam instantiam universitatum S. Benigni, Montanari et Lombardoni, nullius dioecesis, provinciae Taurinensis¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Alias, pro parte dilectorum filiorum universitatum et hominum S. Benigni et Montanari et Faeliceti, necnon Lombardoni, et aliorum locorum iurisdictionis monasterii, abbatiae nuncupati, Sedi Apostolicae subiecti, eiusdem S. Benigni, Ordinis S. Benedicti, nullius dioecesis, provinciae Taurinensis, felicitis recordationis Paulo Papae V praedecessori nostro exposito, quod dudum recolendae memoriae Pius Papa V, similiter praedecessor noster, dictis universitatibus et hominibus, qui, propter eorum paupertatem magnamque dictorum locorum a Sede praedicta distantiam, causas ad dictam Sedem pro tempore devolutas prosequi nequibant, tunc et pro tempore Sedis praedictae in illis partibus legatum seu nuncium in^o iudicem, qui quascumque causas in secundam instantiam a quibuscumque sententiis summam quinquaginta scutorum auri in auro non excedentibus, per ipsius monasterii abbatem, aut ab eo deputatos pro tempore latis, cognoscere, decidere et fine debito terminare, et debitae executioni demandare valeret, ad ipsius praedecessoris et Sedis praedictae beneplacitum constituerat et deputaverat; et subinde, pro eo quod universitatibus et hominibus praedictis propter causas supra expressas difficile erat pro singulis causis dictam summam quinquaginta scutorum huiusmodi excedentibus ad Sedem eandem recursum habere, Clemens Papa VIII, noster

Exordium.

et pro tempore existentem dictae Urbis gubernatorem, quoad cognitionem quarumcumque causarum criminalium praedictarum, cumulative cum pro tempore existente Burgi praedicti gubernatore in pristinum et eum, in quo antea iuxta primodictarum eiusdem Urbani praedecessoris litterarum dispositionem gubernatores eiusdem Urbis erant, statum, perinde ac si secundodictae litterae non extarent, restituimus, reponimus et reintegramus.

Praesentibus addit efficaciam.

§ 2. Decernentes praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, dictoque moderno et pro tempore existenti dictae Urbis gubernatori in omnibus et per omnia plenissime suffragari, et a moderno et pro tempore existente dicti Burgi gubernatore seu locumtenente vel iudice, aliisque omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, necnon S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, aliosque iudices et officiales et ministros, sublatam eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Derogat contrariis.

§ 3. Non obstantibus praemissis, ac, quatenus opus sit, regulam nostram de iure quaesito non tollendo, ac omnibus et singulis illis, quae in dictis litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XXVI novembris MDCL, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 26 novembris 1650, pontif. anno VII.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Praep. in addimus, ut infr., pag. 674 b (n.t.).

etiam praedecessor, facultatem cognoscendi quascumque causas in secundâ instantiâ usque ad summam scutorum quinquaginta, nuncio huiusmodi concessam, ad omnes et quascumque causas in secundâ instantiâ civiles, criminales et mixtas, ac beneficiales et matrimoniales, et alias quascumque causas, cuiuscumque qualitatis existentes, et ad quamcumque summam ascendentes, pro tempore movendas, ad certum tunc expressum¹ tempus extenderat, ipsumque tempus pluries, et ultimo ad quinquennium prorogaverat; idemque Paulus praedecessor quinquennium praedictum ad aliud quinquennium etiam pluries extenderat etiam atque prorogaverat; ac demum similis memoriae Urbanus Papa VIII, etiam praedecessor noster, facultatem praefatam ad aliud quinquennium sub certis modo et formâ tunc expressis concessit, ipsumque quinquennium etiam pluries ad diversa quinquennia prorogavit, et aliâs, prout in diversis Pontificum praedecessorum praedictorum desuper in simili formâ Brevis litteris expeditis, quarum tenores praesentibus haberi volumus pro expressis, uberius continetur.

Supplicatio

§ 2. Cum autem, sicut universitates et homines praefati nobis nuper exponi fecerunt, quinquennium per eundem Urbanum praedecessorem ultimo prorogatum iam expiraverit, ipsi vero eisdem necessitate et paupertate ac incommodo premantur, nobis propterea humiliter supplicari fecerunt, ut eis in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur.

Facultatem in dictis causis decessore impertitur.

§ 3. Nos igitur, easdem universitates et homines specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel

¹ Male edit. Main. legit *expressas* (R. T.).

ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus huiusmodi inclinatis, eisdem universitatibus et hominibus nunc et pro tempore existentem Sedis praedictae in illis partibus legatum seu nuncium in iudicem, qui quascumque causas in secundâ instantiâ civiles, criminales et mixtas, ac beneficiales et matrimoniales, et alias cuiuscumque qualitatis existentes, et ad quamcumque summam ascendentes, a quibuscumque sententiis, per ipsius monasterii abbatem aut ab eo deputatos pro tempore latis¹, iuxta litterarum praefatarum tenorem audire, cognoscere, decidere et fine debito terminare, ac prout iuris fuerit executioni demandare libere et licite possit et valeat², apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, ad quinquennium proximum constituimus et deputamus, nuncioque praefato plenam et omnimodam in praemissis facultatem concedimus et impertimur.

§ 4. Non obstantibus omnibus illis, quae in dictis praedecessorum nostrorum praefatorum litteris concessa sunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx decembris MDCL, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 20 decembris 1650, pontif. anno VII.

CXLVI.

Deputatio nuncii Hispaniarum ad exigendam eleemosynam centum millium scutorum auri ratione novissimae prorogationis cruciatae pro fabricâ S. Petri de Urbe³.

¹ Male edit. Main. legit *latis* (R. T.).

² Male eadem ed. legit *possint et valeant* (R. T.).

³ Ex Regest. in Secret. Brev.

Venerabili fratri Iulio archiepiscopo Tarsensi, nostro et Apostolicae Sedis in regnis Hispaniarum nuncio,

Innocentius Papa X.

Venerabili fratri, salutem et apostolicam benedictionem.

Motiva.

§ 1. Cum aliâs, ex causis tunc expressis, concesserimus facultatem sanctae cruciatae Hispaniarum regnis et aliis locis litteris nostris nominatis ad sex annos, et nomine charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici dilectus filius nobilis vir Rodericus de Mendoza Roias et Sandoval de la Vega et Luna, dux del Infantado, ipsius Philippi regis apud nos et Sedem Apostolicam orator, pollicitus fuerit, quod thesaurarii pecuniarum ex facultatibus huiusmodi proventurarum summam centum millium ducatorum in auro nobis, aut cui per nos ordinatum fuerit, in subventionem fabricae basilicae Principis Apostolorum de Urbe, viginti scilicet millia singulis annis primo currentibus dicti sexennii persolvent: nos, cupientes fabricam huiusmodi omni ope promoveri, ac de fide, integritate et diligentia tuis plurimum in Domino confidentes, te, ac pro tempore existentem nostrum et Apostolicae Sedis in dictis regnis nuncium, ad summam centum millium ducatorum huiusmodi debitis temporibus et quascumque alias pecuniarum summas, in quibus nos et eandem fabricam, ratione aliarum concessionum facultatis sanctae cruciatae et promissionum tam Roderici quam aliorum eiusdem Philippi regis oratorum huiusmodi, creditores et creditricem esse repereris, a praedictis thesaurariis, seu aliis personis pecunias praedictas solvere debentibus, per te, vel alium, seu alios, loco tui periculo tamen tuo deputatos, petendum, exigendum, levandum et recuperandum, ac de exactis, levatis et recuperatis quietandum, liberandum et absolvendum, nostrum et dictae

Dat facultatem nuncio exigendi eleemosynam.

Contraria reicit.

fabricae procuratorem et commissarium apostolicâ auctoritate tenore praesentium facimus, constituimus et deputamus, volentes quod omnes et singulas pecuniarum summas per te pro tempore sic exactas, ac prout in dies illas exegeris, venerabilibus fratribus nostris S. R. E. cardinalibus modernis et pro tempore existentibus dictae fabricae praefectis, aut cui vel quibus dicti praefecti sive eorum maior pars ordinaverint, realiter et cum effectu persolvas et persolvi facias.

§ 2. Nos enim, quidquid in praemissis per te actum, dictum, gestum et ordinatum fuerit, ratum, gratum et firmum habebimus, teque de omni et toto eo, quod dictis praefectis et aliis pro tempore persolveris, aut persolvi feceris, auctoritate et tenore praedictis, ex nunc prout ex tunc, liberamus, quietamus et absolvimus.

Contraria reicit.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictae fabricae, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, etiam certam formam in confectione quietantiarum requirentibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii iunii MDCL, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 17 iunii 1651, pontif. anno VII.

CXLVII.

Deputatio nuncii Hispaniarum ad exigendam eleemosynam mille et quingentorum scutorum quota¹nis, ratione extensionis facultatum cruciatae ad personas ecclesiasticas seculares dumtaxat vescendi ovium et lacticianis, pro fabricâ S. Ioannis Lateranensis².

¹ Ed. Main. legit *pro* (R. T.).

² Ex Regest. in Secret. Brev.

Venerabili fratri Iulio archiepiscopo Tarsensi, nostro et Sedis Apostolicae in regnis Hispaniarum nuncio,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

§ 1. Cum nos, ex causis tunc expressis, facultates cruciatae sanctae in Hispaniarum regnis et aliis tunc nominatis locis ad sex annos concesserimus, seu prorogaverimus, et, inter facultates huiusmodi, illam¹, per quam permittitur esus ovorum et lacticiniorum tempore quadragesimali, hebdomada tamen maiori excepta, ad venerabiles fratres patriarchas, primates, archiepiscopos, episcopos et alios inferiores praelatos, necnon clericos et presbyteros, seculares tantum, regnorum praedictorum ad eosdem sex annos extenderimus, prout in nostris in simili forma Brevis die xxiii maii proxime praeteriti desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur; dilectus autem filius nobilis vir Rodericus de Mendoza Roias et Sandoval de la Vega et Luna, dux de Infantado, charissimi in Christo filii nostri Philippi Hispaniarum regis catholici apud nos et Sedem Apostolicam orator, ipsius Philippi regis nomine pollicitus fuerit, quod thesaurarii pecuniarum ex facultatibus huiusmodi proventurarum summam mille et quingentorum scutorum quolibet ex sex annis praedictis nobis aut cui per nos ordinatum fuerit in subventionem fabricae ecclesiae S. Ioannis Lateranensis de Urbe, praeter et ultra omne id quod pro eiusdem fabricae subventionem ratione alterius seu aliarum extensionum facultatis praedictae et promissionum per dictos Rodericum et alios eiusdem Philippi regis oratores factarum debitum et non solutum fuerit, persolvent:

¹ Male edit. Main. legit *illum* (R. T.).

§ 2. Nos, cupientes fabricam huiusmodi omni ope promovere, ac de fide, integritate et diligentia tua plurimum in Domino confidentes, te, ac pro tempore existentem nostrum et Sedis Apostolicae in dictis regnis nuncium, ad summam mille et quingentorum scutorum huiusmodi quotannis, debitis temporibus, ac quascumque alias pecuniarum summas, in quibus nos et eandem fabricam, ratione alterius seu aliarum similium extensionum facultatis praedictae et promissionum tam dicti Roderici quam aliorum eiusdem Philippi regis oratorum huiusmodi, creditores et creditricem esse repereris, a praedictis thesaurariis et aliis personis pecunias praedictas solvere debentibus, per te, vel alium, seu alios, loco tui periculo tamen tuo deputatos, petendum, exigendum, levandum et recuperandum, ac de¹ exactis, levatis et recuperatis quietandum, liberandum et absolvendum, nostrum et dictae fabricae procuratorem et commissarium, auctoritate apostolica, tenore praesentium, facimus, constituimus et deputamus.

§ 3. Volentes, quod omnes et singulas pecuniarum summas per te pro tempore sic exactas, et prout in dies illas exegeris, illi vel illis personae seu personis, cui vel quibus iam ordinavimus, vel pro tempore ordinaverimus, realiter et cum effectu persolvas et persolvi facias. Nos enim, quidquid in praemissis per te actum, dictum, gestum et ordinatum fuerit, ratum, gratum et firmatum² habebimus: teque de omni et toto eo, quod personae seu personis huiusmodi pro tempore persolveris aut persolvi feceris, auctoritate et tenore praedictis, ex nunc prout ex tunc, liberamus, quietamus et absolvimus.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac dictae fabricae, etiam iuramento, confirmatione

¹ Edit. Main. legit *ex* (R. T.).

² Ut supra legerem *firmum* (R. T.).

Facultatem
nuntio exigendi
summam praedictam impertitur.

Contrariis
derogat.

apostolica, vel quavis firmitate alia roborata, statutis et consuetudinibus, etiam certam formam in confectione quietantiarum requirentibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xvii iunii mdcli, pontificatus nostri anno vii.

Dat. die 17 iunii 1651, pontif. anno vii.

CXLVIII.

Suppressio Congregationis regularis presbyterorum Boni Iesu¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Cum, sicut nobis innotuit, quaedam Congregatio, ut asseritur, regularis nonnullorum presbyterorum civitatis Ravennatensis, aliarumque trium parvarum domorum, sub invocatione Boni Iesu, numerum quatuordecim sacerdotum, trium clericorum, laicorum vero novem in totum non excedens, aliarum religionum privilegiis et exemptionibus uti seu participare posse profiteatur, et quamvis de sui fundatione et erectione huius sanctae Sedis Apostolicae auctoritate legitime facta per scripturas et relationes nuper exhibitas minime docuerit, nihilominus ex aliis Ordinibus etiam Mendicantium professos ad se transeuntes recipere consueverit:

Causae huius
suppressionis.

§ 2. Hinc est quod nos, quibus cura agri dominici, quae est Ecclesia sancta, caelitus demandata est, attendentes ex huiusmodi plantis adeo angusto et arido solo radicatis, neque maius incrementum, neque fructus uberiores imposterum eadem in Ecclesia sperari posse, de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium et dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum, qui praemissa iussu nostro discussurunt, consilio, motu

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

proprio, ac ex certa scientia et matura deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, Congregationem Boni Iesu praedictam, tenore praesentium, perpetuo supprimimus et extinguimus, ac religiosos¹ Congregationis suppressae huiusmodi, qui in eadem Congregatione vota regularia emiserunt, quoad vixerint, omnimode² iurisdictioni et obedientiae Ordinariorum locorum subiicimus, assignata eisdem congrua sustentatione ex redditibus earumdem ecclesiarum ad ratam scutorum quadraginta annuorum monetae romanae pro quolibet clerico (cum obligatione tamen satisfaciendi oneribus misarum et ecclesiis inserviendi arbitrio eorumdem Ordinariorum), pro laicis vero professis, unicuique eorum, ex praedictis redditibus, quotannis scuta viginti eiusdem monetae, et³ una cum propriis laboribus sese alere possint, assignamus.

§ 3. Praeterea utrisque, tam clericis quam laicis, facultatem transeundi ad quamcumque aliam religionem ab hac sancta Sede approbatam, in qua benevolos invenerint receptores, et in ea professionem emittendi, praemisso probationis anno, asservatis de iure servandis, concedimus. Denique⁴ ecclesias, domos, suppellectilem et omnia mobilia, tam sacra, quam profana, vineas, praedia, canones, responsiones, fructus et iura quaecumque ad dictam Congregationem suppressam quovis modo spectantes seu spectantia, et quovis loco existentes vel existentia, satisfactis oneribus, et deductis portionibus, ut praefertur, assignatis, applicanda fore et esse in alios pios usus arbitrio nostro; praesentes quoque litteras, etiam ex eo quod superiores et alii religiosi dictae suppressae Congregationis et ceteri quicumque in praemissis

Licentiam ad
alios Ordines
transeundi con-
cedit.

¹ Male edit. Main. legit *religionis* (R. T.).

² Infra pag. 679 b legitur *omnimodae* (R. T.).

³ Aptius ut infra pag. 679 b legerem *ut* (R. T.).

⁴ Male ed. Main. leg. *concedimus denum* (R. T.).

interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati et auditi fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis, aut invaliditatis vicio, seu intentionis nostrae, aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato et substantiali, sive etiam ex eo quod in praemissis, seu eorum aliquo, solemnitates, et quaevis alia servanda et adimplenda, servata et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite, a iure vel facto, aut statuto vel consuetudine aliquâ resultante, etiam in corpore iuris clauso, seu etiam enormis, enormissimae et totalis lesionis, et quovis alio praetextu, occasione vel causâ, etiam quantumvis iustâ, rationabili et privilegiatâ, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperiitionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet concessio aut impetrato quempiam uti seu se iuvare in iudicio vel extra illud posse, sed easdem praesentes semper, perpetuoque validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Sedis Apostolicae nuncios, et alios quavis auctoritate et potestate fungentes, in quavis causâ et instantiâ, sublatâ eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et

auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis generalibus editis, et, quatenus opus sit, regulâ nostrâ de non tollendo iure quaesito, necnon dictae suppressae Congregationis, illiusque domorum et ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Congregationi illiusque superioribus, religiosis et personis quibuslibet, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque decretis, etiam irritantibus, etiam motu simili, et consistorialiter, ac aliâs quomodolibet in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi¹ pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impres-

¹ Edit. Main. legit *etiam* (R. T.).

Derogatio
contrariorum.

Praesentibus
fidem haberi
mandat.

siasticâ dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique habeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxii iunii MDCLI, pontificatus nostri anno vii.

Dat. die 22 iunii 1651, pontif. anno vii.

CXLIX.

Reductio Congregationis Boni Iesu suppressae in abbatiam secularem sub invocatione Boni Iesu¹.

Innocentius episcopus,
servus servorum Dei,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium. Ex incumbenti nobis apostolicae sollicitudinis officio de statu universalis Ecclesiae, ac fructibus, redditibus et proventibus ecclesiasticis solliciti, ad beneficiorum ecclesiasticorum propagationem libenter intendimus, ac desuper eiusdem officii nostri partes, quandoque etiam per beneficiorum ecclesiasticorum erectionem, interponimus, ac disponimus et ordinamus, prout in Domino conspicimus salubriter expedire.

§ 1. Sane, considerantes curam agri dominici, qui est Ecclesia sancta, caelitus nobis demandatam esse, ac in eâ quandam Congregationem, ut asseritur, regularem nonnullorum presbyterorum civitatis Ravennatensis, aliarumque trium parvarum domorum, sub invocatione Boni Iesu, quatuordecim sacerdotum, trium clericorum, laicorum vero novem in totum non excedentem², quae aliarum religionum privilegiis et exemptionibus uti seu participare posse profitebatur, reperi, et, licet de sui fundatione et erectione huius sanctae Sedis Apostolicae auctoritate

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Male edit. Main. legit *excedentium* (R. T.).

legitime factâ per scripturas et relationes aliâs nobis exhibitas minime docerent, nihilominus ex aliis Ordinibus, etiam Mendicantium, professores¹ ad se transeuntes recipere consuevisse; attendentesque ex huiusmodi plantis, adeo angusto et arido solo radicatis, neque maius incrementum, neque fructus uberiores imposterum eadem in Ecclesiâ sperari posse: nuper de nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium et dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum, qui praemissa, iussu nostro, discussurunt, consilio, motu proprio, et ex certâ scientiâ, Congregationem Boni Iesu praedictam perpetuo suppressimus et extinximus, ac religiosos Congregationis suppressae huiusmodi, qui in eadem vota regularia emisissent, quoad viverent, omnimodae iurisdictioni et obedientiae Ordinariorum locorum subiecimus, assignatâ eisdem congruâ sustentatione ex redditibus earumdem domorum ad ratam quadraginta scutorum annuorum monetae romanae pro quolibet clerico (cum obligatione tamen satisfaciendi oneribus missarum et ecclesiis inserviendi arbitrio eorumdem Ordinariorum), pro laicis vero professis, unicuique ipsorum, ex praedictis redditibus, quotannis scuta viginti eiusdem monetae, ut unâ cum propriis laboribus se se alere possint, assignavimus; ac ecclesias, domos, suppellectilem, ac omnia mobilia, tam sacra, quam profana, vineas, praedia et alias responsiones, fructus et iura quaecumque ad dictam Congregationem suppressam quovis modo spectantes et spectantia, ac in quovis loco existentes et existentia, satisfactis oneribus, et deductis portionibus, ut praefertur, assignatis, applicanda fore et esse in alios pios usus, arbitrio nostro, decrevimus et declaravimus, ac aliâs in praemissis et circa ea

¹ Male edit. Main. legit *professorum* (R. T.).

Praesentes
validas declara-
rat.

disposuimus et ordinavimus, prout in litteris apostolicis desuper in formâ Brevis emanatis, quarum veros et integros tenores pro plene et sufficienter expressis, perinde ac si eadem litterae hic de verbo ad verbum insertae essent, haberi volumus, plenius et latius continetur.

Prædictam
congregationem
in abbatiam re-
ducit.

§ 2. Cum autem, attentâ animi meditatione de aliquâ opportunâ ecclesiarum et aliorum praemissorum ordinatione atque dispositione cogitantes, illa beneficii seu beneficiorum ecclesiasticorum secularium erectioni applicanda duxerimus, nos igitur, ad Dei omnipotentis, gloriosissimaeque Virginis Mariae honorem et gloriam, motu proprio, non ad quorumcumque instantiam, sed ex scientiâ huiusmodi, et de apostolicae potestatis plenitudine, domos regulares, sive ecclesias, quae erant praedictae Congregationis per nos extinctae et suppressae, videlicet civitatis Ravennatensis, Montis Calvarii, Foroliviensis, ac Roccae S. Cassiani, Brictonoriensis, ac de Medigliano, Faventinae respective dioecesium, omni essentiâ et statu regularibus in ipsis perpetuo suppressis et extinctis, ad statum et essentiam seculares, quatenus opus sit, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, perpetuo reducimus; ac praedictam Ravennatensem in abbatiam secularem sub invocatione Boni Iesu, alias¹ vero Montis Calvarii, S. Cassiani et de Medigliano in sinecurâ ecclesias seu cappellas, abbatias respective nuncupandas, pro uno clerico, seu presbytero seculari, dictâ auctoritate etiam perpetuo erigimus et instituimus; necnon sinecurâ ecclesias seu cappellas Montis Calvarii, Roccae S. Cassiani, ac de Medigliano praedictas abbatiae praedictae Boni Iesu etiam perpetuo unimus, annectimus et incorporamus, ac unum corpus cum illâ efficere et ab illâ depen-

dere volumus et declaramus, ita ut qui abbatiam Boni Iesu in titulum, sive commendam, aut aliâs obtinuerint, sinecurâ ecclesias seu cappellas praedictas inseparabiliter obtinere debeant; ac abbatiae, necnon sinecurâ ecclesiis seu cappellis, abbatias nuncupandis, praedictis, omnia et singula nuper dictarum domorum regularium sive ecclesiarum praedia, tam urbana, quam rustica, casalia, molendina, si quae¹ sint, domos, proprietates, terras, possessiones, census, livellos, canones et quaecumque alia bona, tam immobilia et stabilia quomodolibet nuncupata et ubique existentia, quam mobilia, sacras et profanas suppellectiles, ornamenta et paramenta ecclesiastica, quae erant cuiuslibet² ante suppressionem et extinctionem dictae Congregationis, respective eidem applicamus et appropriamus; itaut liceat abbatiam et illi unitas ecclesias seu cappellas huiusmodi pro tempore obtinenti bonorum huiusmodi corporalem, realem et actualem possessionem, per se, vel alium, seu alios, suo et abbatiae, necnon sinecurâ ecclesiarum seu cappellarum praedictarum nominibus respective, propriâ auctoritate, apprehendere, et apprehensam perpetuo retinere, ac etiam abbatiam et illi unitas ecclesias seu cappellas huiusmodi pro tempore obtinenti, fructus, redditus et proventus, iura, obventiones et emolumenta inde provenientia percipere, levare, arrendare, locare, dislocare, regere, administrare et recuperare, ac, satisfactis oneribus dictae abbatiae, ac ecclesiarum seu cappellarum, abbatiarum nuncupandarum, ac clericis quadraginta, et laicis praefatis viginti scutis monetae romanae, ut praefertur, annuatim solutis, quidquid residuum fuerit, in suos et abbatiae ac sinecurâ ecclesiarum seu cap-

¹ Aptius lege qua (R. T.).

² Videtur legendum cuiuslibet turis vel quomodolibet, aut simile (R. T.).

¹ Male edit. Main. legit alios (R. T.).

pellarum huiusmodi usus et utilitatem convertere, dioecesani loci vel cuiusvis alterius licentiâ minime requisitâ; ac insuper eidem abbatiae, ac sinecurâ ecclesiis seu cappellis praedictis, ac illas pro tempore obtinentibus, ut omnibus et singulis privilegiis, immunitatibus, exemptionibus, libertatibus, praeceminentiis, praerogativis, concessionibus, facultatibus, indultis, favoribus et gratiis, tam spiritualibus quam temporalibus, quibus similes abbates ac rectores sine curâ ecclesiarum seu cappellarum huiusmodi, eorumque res et bona de iure vel consuetudine, aut ex privilegio, vel aliâs quomodolibet utuntur, fruuntur, potiuntur et gaudent, ac uti, frui, potiri et gaudere possunt et poterunt quomodolibet in futurum, similiter et pariformiter, absque ullâ prorsus differentiâ, in omnibus et per omnia, ac si illa ipsis specialiter concessa fuissent, uti, frui, potiri et gaudere valeant, etiam perpetuo concedimus et indulgemus; ac denique collationem, provisionem et omnimodam aliam dispositionem dictae abbatiae, ac sinecurâ ecclesiarum seu cappellarum praefatarum, tam hac primâ vice a primaevâ illarum erectione et institutione, quam¹ deinceps perpetuis futuris temporibus, quodcumque ipsas et ex quacumque personâ, etiam in mensibus aliâs dispositioni apostolicae non reservatis, neque affectis, vacare contigerit, nobis et successoribus nostris Romanis Pontificibus pro tempore existentibus perpetuo afficimus et reservamus.

Præsentem
valulas decla-
rat.

§ 3. Decernentes praesentes et desuper conficiendas litteras nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, seu nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut aliquo alio defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato et substantiali, etiam ex eo quod causae,

¹ Perperam edit. Main. legit quarum pro quam (R. T.).

propter quas praemissa emanarunt, eorum Ordinariis locorum, aut aliâs, vel alibi examinatae, verificatae, vel approbatae, ac superiores et alii religiosi dictae suppressae Congregationis, ac ceteri quicumque in praemissis et circa ea interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, desuper ad id vocati et auditi non fuerint, nec praemissis consenserint, sive etiam ex eo quod in praemissis, seu eorum aliquo, solemnitates, et quaevis alia servanda et adimplenda, servata et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite a iure vel facto aut statuto vel consuetudine aliquâ resultante¹, etiam in corpore iuris clausâ, seu etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis et quovis alio praetextu, occasione, vel causâ, etiam quantumvis iustâ, rationabili, legitimâ, iuridicâ et privilegiatâ, etiam tali quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, apositionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, aut aliud quodcumque iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet concessio aut impetrato quempiam uti seu se invare in iudicio vel extra illud posse, nec sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum, etiam occasione unionis effectus non sortitae, revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, etiam per quascumque constitutiones apostolicas, aut cancellariae apostolicae regulas, quodcumque etiam in crastinum assumptionis successorum nostrorum ad summi apostolatus apicem, aut aliâs quomodocumque editas, et sub quibuscumque tenoribus et formis emanatas et emanandas, nullatenus compre-

¹ Male edit. Main. legit resultantia (R. T.).

hendi, sed semper ab illis exceptas, et quoties illae emanabunt, toties in pristinum et validissimum statum restitutas, repositas et plenarie reintegratas, ac de novo etiam sub quacumque datâ per abbatem praedictum vel quoscumque alios interesse habentes eligendâ de novo concessas, semperque validas et efficaces fore et esse, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari, ac abbatiam et illi unitas ecclesias seu cappellas huiusmodi pro tempore obtinenti suffragari debere; sicque et non aliâs in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, quavis auctoritate et potestate fungentes et honore fulgentes, etiam causarum curiae camerae apostolicae generalem auditorem, ac palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos, vicelegatos et Sedis Apostolicae nuncios, et quosvis alios, in quacumque causâ et instantiâ, sublata eis et eorum cuilibet aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere; irritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari; necnon omnium et singulorum, qui bona praedictae extinctae Congregationi¹, eiusque ecclesiis, domibus iam regularibus, eiusque religiosiis et personis, in quibusvis rebus, tam immobilibus et stabilibus, quam semoventibus et mobilibus, quomodolibet per viam testamenti, codicilli, legatorum, ac etiam donationis causâ mortis, vel inter vivos, quomodolibet reliquerunt, sive donarunt, aut assignaverunt, vel quomodolibet dederunt vel concesserunt, etiam forsâ sub conditione, quod ecclesiae et domus dictae extinctae Con-

¹ Male edit. Main. habet *Congregationis* (R. T.).

gregationis in titulum perpetui simplicis beneficii ecclesiastici erigi non possent, aut aliâs ecclesias seu domos dictae extinctae Congregationis fundaverunt, instituerunt et reliquerunt, voluntates et dispositiones quoad praemissa omnia et singula specialiter et expresse commutavimus¹.

§ 4. Quocirca dilectis filiis causarum curiae camerae apostolicae generali auditori ac nostro in Urbe eiusque districtu necnon venerabilis fratris nostri archiepiscopi Ravennatensis vicariis in spiritualibus generalibus per apostolica scripta mandamus, quatenus ipsi, vel duo, aut unus eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, aut² pro parte abbatiam et illi unitas ecclesias seu cappellas huiusmodi pro tempore obtinentis fuerint requisiti, solemniter publicantes, illisque in praemissis efficaci praesidio assistentes, faciant auctoritate nostrâ easdem praesentes litteras et in eis contenta huiusmodi ab omnibus, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari, necnon pacifice frui et gaudere, non permittentes ipsos desuper per quoscumque quomodolibet indebite molestari, perturbari, vel inquietari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postpositâ, compe-scendo, ac legitimis super his habendis processibus, illos sententias, censuras et poenas huiusmodi incurrisse, praescriptâ formâ Concilii Tridentini, declarando, etiam iteratis vicibus aggravando, invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 5. Non obstantibus voluntatibus, dispositionibus, ac aliis praemissis, necnon felicitis recordationis Alexandri Papae IV

¹ Forsan legendum *commutamus* (R. T.).

² Particulam *aut* nos addimus (R. T.).

Easdem publicari mandat, et contradictores puniri.

Contrariis quibuscumque derogat.

praedecessoris nostri, quae incipit *Abba-tes*, ac nostris et cancellariae apostolicae regulis de unionibus committendis ad partes, vocatis quorum interest, exprimendoque vero annuo valore, necnon, quatenus opus sit, de iure quaesito non tollendo, ac Lateranensis Concilii novissime celebrati uniones perpetuas, nisi in casibus a iure permissis, fieri¹ prohibentis, aliisque apostolicis, ac in conciliis generalibus provincialibusque et synodalibus editis et edendis, constitutionibus et ordinationibus, necnon dictae suppressae Congregationis, illiusque domorum et ecclesiarum, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Congregationi illiusque superioribus, religiosiis et personis quibuslibet, sub quibusvis tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus et aliis decretis, etiam motu simili, ac concistorialiter et aliâs quomodolibet, etiam pluribus, reiteratis et multiplicatis vicibus, concessis; quibus omnibus et singulis,² pro sufficienter expressis, ac si de verbo ad verbum nihil penitus omisso insererentur, ac forma in illis tradita servata³ foret, habentes⁴, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum sufficienter, specialiter et expresse, motu, potestatis plenitudine et auctoritate praemissis, derogamus; contrariis quibuscumque.

§ 6. Volumus autem, quod singularum ecclesiarum et domorum praefatarum congrue supportentur onera consueta. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc pagi-

¹ Edit. Main. ordine turbato legit *fieri permissis* (R. T.).

² Supple verba *eorum tenores* (R. T.).

³ Edit. Main. legit *servanda* (R. T.).

⁴ Verbum *habentes* nos addimus (R. T.).

nam nostrae reductionis, erectionis, institutionis, unionis, annexionis, incorporationis, voluntatis, declarationis, applicationis, appropriationis, concessionis, indulti, affectionis, refectionis, decreti et derogationis infringere, vel ei³ ausu temerario praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursum.

Datum Romae apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCLII, pridie kalendas iulii, pontificatus nostri anno VII.

Dat. die 30 iunii 1651, pontif. anno VII.

CL.

Prohibitio extrahendi libros e bibliothecis domorum fratrum Reformatorum Strictioris Observantiae provinciae Romanae.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Conservationi et mantentioni librorum bibliothecarum domorum fratrum Minorum sancti Francisci de Observantiâ reformatorum nuncupatorum provinciae Romanae, scilicet S. Francisci Transtiberim, et S. Petri in Monte Aureo de Urbe, et S. Antonii de Monte nuncupatae, Reatinae, ac S. Mariae Gratiarum nuncupatae, Setiaensis civitatum, necnon S. Petri terrae seu loci de Carpineto, Anagninae diocesis, etc., quantum cum Domino possumus, benigne consulere, ac dilectum filium Felicem a Setia, modernum ministrum provincialem provinciae Romanae huiusmodi, specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomo-

Exordium.

dolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes, et absolutum fore censentes, supplicationibus dicti Felicis provincialis nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati,

Prohibet prout
in rubrica.

§ 1. Ne de cetero quisdam, quavis auctoritate et superioritate fungens, libros, quinterna, folia, aut scripturas, tam impressa, quam manuscripta, tam hactenus per quoscumque christifideles dictis bibliothecis donata et assignata, quam in posterum forsitan donanda et assignanda, quibusvis personis commodare, aut sub quovis quaesito colore, ingenio, causa, ratione, vel occasione e dictis bibliothecis, seu earum aliquâ, extrahere et asportare, seu ut commodentur vel extrahantur et asportentur permittere aut consentire audeat seu praesumat, sub excommunicationis latae sententiae (a qua nemo nisi a nobis et pro tempore existente Romano Pontifice absolutionis beneficium, praeterquam in mortis articulo constitutus, obtinere queat) ac privationis vocis activae et passivae poenis, per contrafacientes eo ipso absque aliâ declaratione incurrendis, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, interdicens et prohibemus.

§ 2. Permittimus tamen dictarum domorum fratribus verbum Dei praedicantibus et studiis operam navantibus libros, quinterna et folia huiusmodi e dictis bibliothecis extrahere, et illis in eorum cellulis tantum uti; sed, finito usu huiusmodi, illos seu illa ad dictas bibliothecas respective sub eisdem poenis referre teneantur.

Contrarius derogat.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac, quatenus opus sit, domorum, Ordinis et provinciae huiusmodi, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, quod praesentis prohibitionis copiam in valvis singularum bibliothecarum domorum huiusmodi, aut aliquo alio perspicuo loco, quo ab omnibus cerni possit, continuo affixa remaneat; quodque transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quae praesentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Transumptorum fides.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, xxvii iulii MDCLI, pontificatus nostri anno vii.

Dat. die 27 iulii 1651, pontif. anno vii.

CLI.

Quod procamerarius S. R. E., tunc et pro tempore deputatus, non possit a quoquam amoveri praeterquam a Sua Sanctitate et suo successore Romano Pontifice, quodque collegium cardinalium, Sede vacante, illum removere nequeat.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

§ 1. Cum aliâs dilectus filius noster Antonius S. Mariae in viâ Latâ diaconus cardinalis Barberinus nuncupatus S. R. E. camerarius a Romanâ curiâ et a toto Statu Ecclesiastico sine nostrâ licentiâ discessisset, nos dilectum filium nostrum Federicum, eiusdem S. R. E. diaconum cardinalem Sfortiam nuncupatum, ipsius S. R. E. procamerarium, ad nostrum et Sedis Apostolicae beneplacitum, et cum facultatibus, aliisque tunc expressis, constituimus et deputavimus. Et subinde, eodem Federico cardinale in episcopum ecclesiae Ariminensis praefecto, et propterea ad conferendum sese ad residentiam

Motiva.

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

in ecclesiâ huiusmodi obligato, nos dilectum itidem filium nostrum Laurentium, eiusdem S. R. E. diaconum cardinalem Raggium nuncupatum, S. R. E. procamerarium, ad nostrum similiter et Sedis praedictae beneplacitum, et cum facultatibus aliisque tunc pariter expressis, constituimus et deputavimus, inhibentes praefato Antonio cardinali ne, durante beneplacito huiusmodi, ipse per se vel alium in dicto camerariatus officio illiusque exercitio et iurisdictione, sive in dicto Statu, sive extra illum et ubique terrarum, directe vel indirecte se ingerere posset, irritum nihilominus et inane decernentes et declarantes quidquid secus ab eo, eiusque nomine, scienter vel ignoranter fieri et attentari contigerit; et aliâs, prout in nostris in simili formâ Brevis desuper expeditis litteris, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, plenius continetur.

Procamerarium a vicario praeterquam a Pontifice amoveri posse a suo officio declarat.

§ 2. Nunc autem circa praemissa pro pastoralis nostrâ sollicitudine uberius providere volentes, motu proprio, ac ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, harum serie volumus, statuimus, mandamus et ordinamus, quod neque praedictus Laurentius cardinalis, neque alius seu alii, quem vel quos successive in procamerarios dictae S. R. E. a nobis forsitan deputari contigerit, a quoquam, quavis auctoritate et potestate fungente, praeterquam a nobis, et, postquam Domino ita iubente viam universae carnis ingressi fuerimus, a successore nostro Romano Pontifice canonice intrante ab officio procamerarii huiusmodi illiusque libero exercitio amoveri possint, quodque nec etiam sacrum venerabilium fratrum nostrorum eiusdem S. R. E. cardinalium collegium, Sede Apostolicâ per obitum nostrum pro tempore vacante, vigore cuiusvis iuris, auctoritatis et facultatis sibi

quomodocumque competentis, seu praetensae, dictum Laurentium cardinalem, vel alium qui procamerarius a nobis deputatus reperietur, etiam ipso Antonio cardinale camerario ad Romanam curiam reverso, in eâque existente, ab officio procamerarii huiusmodi illiusque libero et absoluto exercitio cum omnibus et singulis officiis camerariatus eiusdem S. R. E., praeminentiis et praerogativis remove vel deponere valeat, sed idem Laurentius cardinalis, vel alius qui tunc procamerarius a nobis deputatus supererit, ut praefertur, officium procamerarii huiusmodi, ac omnia et singula, quae ad inunus camerariatus praedictum quoquo modo spectant et pertinent, Sede praescriptâ vacante, ut praemittitur, cum omnibus et singulis eiusdem muneris praeminentiis et praerogativis, sine ullâ participatione dicti Antonii cardinalis camerarii, etiam in dictâ curiâ praesentis, ipsoque etiam invito, reclamante et reluctantante, libere, licite et valide exercere, gerere, facere, mandare et exequi possit et debeat. Inhibentes propterea, et serio praecipientes, sub indignationis successoris nostri praedicti, aliisque illius arbitrii, ac nullitatis omnium et singulorum aliter gestorum poenis, eo ipso absque aliâ declaratione incurrendis, ne praedictus Antonius cardinalis camerarius aut dictum cardinalium collegium quidquam contra praedictam nostram voluntatem et ordinationem facere et attentare audeant seu praesumant;

§ 3. Praesentes quoque litteras de subreptionis vel obreptionis vitio, aut intentionis nostrae, et quocumque alio defectu, etiam ex eo quod dictus Antonius cardinalis et praedictum cardinalium collegium, seu ordinum illius capita, et quicumque alii in praemissis seu eorum aliquo interesse habentes vel praetendentes, vocati et auditi non fuerint, et ex

Contradictio
paul.

Litteras pro
in fine
in fine

quacumque aliâ causâ, etiam enormis et enormissimae laesionis, ac ex quovis capite, etiam in corpore iuris clauso, notari, impugnari, infringi, rescindi, revocari, ad terminos iuris reduci, vel adversus eas a peritionis oris, restitutionis in integrum, seu quodcumque aliud iuris, facti vel gratiae remedium impetrari seu concedi, aut concessio quempiam in iudicio vel extra illud uti minime posse; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, necnon camerae apostolicae praesidentes, clericos et ministros, ac ipsum praedictorum cardinalium collegium, et quosvis alios quacumque auctoritate fungentes et functuros, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari¹.

§ 4. Non obstantibus institutione et crectione dicti camerariatus officii, illiusque concessione, ac litteris apostolicis desuper expeditis, necnon cancellariae apostolicae regulis, et praesertim illâ de non tollendo iure quacsito, ac felicitis recordationis Pii Papae IV praedecessoris nostri de gratiis quaecumque interesse dictae camerae concernentibus in illâ praesentandis et registrandis, aliisque quibuslibet constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam consistorialibus, necnon camerae et collegii cardinalium huiusmodi, et quibusvis aliis, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis eidem Antonio cardinali, ac camerae et collegio praedictis, illorumque

¹ Deest verbum *decernimus* (R. T.).

personis, et quibusvis aliis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, etiam irritantibus, in genere vel in specie, etiam motu simili, etiam consistorialiter, et aliâ quomodolibet in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx septembris MDCLI, pontificatus nostri anno vii¹.

Dat. die 20 septembris 1651, pontif. anno vii.

CLII.

Translatio indulgentiae plenariae perpetuae, concessae a felicitis recordationis Gregorio XV ecclesiis Societatis Iesu in festo sancti Francisci Xaverii, in feriam secundam adventus, quando festum sancti Francisci Xaverii venerit in primâ dominicâ adventus².

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Aliâs felicitis recordationis Gregorius Papa XV praedecessor noster, volens om-

¹ Legendum anno VIII (R. T.).

² De hac indulgentiâ lege quae notavi ad Constit. DCXXV Urbani VIII, *Aliâs*, tom. XIV, pag. 684.

nes et singulas ecclesias presbyterorum Societatis Iesu vel eorum aliquam ubique existentes aliquo spirituali munere illustrare, auctoritate sibi a Domino traditâ, omnibus utriusque sexus christifidelibus vere poenitentibus et confessis, ac sacra communione refectis, qui aliquam ex ecclesiis dictae Societatis ubique existentibus die festo sancti Francisci Xaverii, secundâ die decembris celebrari solito, a primis vesperis usque ad occasum solis festi huiusmodi, singulis annis, devote visitassent, et ibi pro christianorum principum concordia, haeresum extirpatione, ac sanctae Matris Ecclesiae exaltatione pias ad Deum preces effudissent, plenariam omnium peccatorum suorum indulgentiam et remissionem misericorditer in Domino perpetuo concessit, prout in ipsius Gregorii praedecessoris litteris desuper in simili formâ Brevis confectis plenius dicitur contineri.

§ 1. Cum autem, sicut dilectus filius Pyrrhus Gherardus, dictae Societatis procurator generalis, nobis nuper exponi fecit, festum sancti Francisci Xaverii praedicti quandoque in primam dominicam adventus incidat, impediatque propterea celebrationem festi huiusmodi; nobis idcirco humiliter supplicari fecit, ut, quotiescumque de cetero festum praedictum sancti Francisci Xaverii in dominicam primam adventus inciderit, in diem³ immediate sequentem transferre de benignitate apostolicâ dignaremur.

§ 2. Nos, dicti Pyrrhi procuratoris generalis supplicationibus hac in parte annuere volentes, quotiescumque de cetero festum sancti Francisci Xaverii praedicti in primam dominicam adventus inciderit, tunc eo casu illud in feriam secundam primam dominicam adventus immediate sequentem, ita ut christifideles, praemissa

³ Haec verba *inciderit, in diem* nos addimus (R. T.).

dictâ feriâ secundâ adimplentes, eandem indulgentiam consequantur, quam consequerentur, si eadem praemissa die festo sancti Francisci Xaverii adimplerent, servatâ aliâs in omnibus et per omnia litterarum praedictarum formâ, eadem apostolica auctoritate, tenore praesentium, perpetuis futuris temporibus etiam transferimus. In contrarium facientibus, ceterisque contrariis non obstantibus quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxvii octobris MDCLI, pontificatus nostri anno viii.

Dat. 27 octobris 1651, pontif. anno viii.

CLIII.

Pro congregatione Cassinensi prorogatio ad extinguendos census¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Nuper pro parte dilecti filii Angeli Mariae a Parma, procuratoris generalis congregationis Cassinensis, Ordinis S. Benedicti, nobis expositum fuit, quod aliâs diversis vicibus a suis praedecessoribus procuratoribus et a maiori parte monasteriorum eiusdem congregationis super eorum bonis stabilibus diversi annui et redimibiles census impositi fuerunt, cum debitis licentiis, et cum hoc, ut census huiusmodi intra certum tunc expressum tempus extinguere et redimi, et ad hunc effectum certae pecuniarum ratae sub certis tunc expressis censuris et poenis, ipso facto incurrendis, deponi deberent. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, etiamnum malus eorundem monasteriorum status perduret, ita ut illa penitus et omnino reddantur imparia ad dictos census extinguendos, ratasque huiusmodi consequenter deponendas, et tempus seu tempora, aliâs

¹ De hac materia lege quae notavi ad Constit. DCXIV Urbani VIII, *Aliâs*, tom. XIV, p. 664.

ad eorundem censuum extinctionem et ratarum dispositionem praedictas assignata, pro¹ maiori parte eorundem monasteriorum propediem expiratura, et pro aliquibus ex eisdem monasteriis, occasione mutationis officialium, sine tamen eorum scitu quorum erat praemissis providere, forsitan etiam expirata sint:

A censuris absoluti.

§ 1. Nobis propterea idem Angelus Maria humiliter supplicari fecit, ut in praemissis opportune providere de benignitate apostolicâ dignaremur. Nos igitur, eundem Angelum Mariam specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, huiusmodi supplicationibus inclinati, eidem Angelo Mariae procuratori, et seu omnibus et singulis monasteriis eiusdem congregationis, quae censibus huiusmodi gravata sunt, ut praefertur, tempus seu tempora quinque annorum a datâ praesentium computandorum², intra quae census huiusmodi per eos, ad quos spectabit, sub poenis in concessione licentiarum ad eosdem census imponendos expressis, extinguere et redimi omnino debeant, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, concedimus et assignamus.

§ 2. Et insuper dictum Angelum Mariam procuratorem et seu monasteria huiusmodi ab onere³ deponendi ratas huiusmodi interim liberamus, ac quoscumque eorundem monasteriorum abbates et cellerarios, tam praeteritos quam praesentes, ob non factam dictorum censuum infra

¹ Vocem pro nos addimus (R. T.).

² Edit. Main. legit computandum (R. T.).

³ Edit. Main. habet honore (R. T.).

tempora sibi aliâs ad id assignata extinctionem, a quibusvis censuris et poenis ecclesiasticis per eos quomodolibet incurris, dictâ auctoritate, tenore praesentium, absolvimus et totaliter liberamus, dictasque poenas illis gratiose remittimus, reponimus, reintegramus et rehabilitamus.

§ 3. Non obstantibus litteris apostolicis super concessione litterarum huiusmodi expeditis, ac quibusvis constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogat contrariis.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die 1 februarii MDCLII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 1 februarii 1652, pontif. an. VIII.

CLIV.

Constitutio circa transumpta litterarum et supplicationum apostolicarum¹.

Innocentius, Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Dudum felicitis recordationis Paulus Papa III praedecessor noster, accepto quod nonnulli iudices Romanae curiae transumpta supplicationum super provisionibus beneficiorum ecclesiasticorum et aliis gratiis signatarum et registrarum, ac, ipsarum supplicationum praetextu, litteras et mandata de adipiscendâ possessione beneficiorum huiusmodi in illis expressorum, antequam litterae apostolicae super huiusmodi supplicationibus expeditae essent, concedebant; per suam constitutionem desuper editam, et in cancellariâ apostolicâ publicatam, quibusvis dictae curiae iudicibus, quavis auctoritate fungentibus, cum appositione decreti irritantis, inhibuit, ne transumpta supplicationum

Constitutio Pauli III.

¹ De hac materiâ lege, quae notavi ad Constit. DCCXV, *Cum sicut*, Urbani VIII, pag. 132 huius tomi.

apostolicarum, neve litteras seu mandata, ipsarum supplicationum vigore, possessionem beneficiorum ecclesiasticorum apprehendi dare et concedere quomodolibet praesumerent. Et subinde idem Paulus praedecessor, constitutionem huiusmodi innovans, et perpetuis futuris temporibus pro lege observari debere decernens, quodam perpetuo edicto omnibus et singulis, tam archivii dictae curiae scriptoribus, camerae apostolicae, gubernatoris ac vicarii Urbis in spiritualibus generalis ceterisque dictae curiae officialibus et tabellionibus publicis quibuscumque, sub excommunicatione latae sententiae in contrafacientes, interdixit, ne ex tunc de cetero de transumptis supplicationum, praeterquam habentium clausulam *quod earum sola signatura sufficeret*, ac de decreto et concessione litterarum et mandatorum se rogare deberent, neve illa scribere seu subscribere, aut quoquo modo authenticare vel partibus tradere ullatenus praesumerent, voluit et statuit quod notarii, officiales et tabelliones praedicti, qui dictam excommunicationis sententiam incurrisent, ab illâ nisi per Romanum Pontificem pro tempore existentem absolvi non possent, praeterquam in mortis articulo constituti; quodque, ultra eandem excommunicationis sententiam, pro primâ vice viginti quinque ducatorum, et suspensionis a perceptione emolumentorum officiorum suorum ad tres menses, per datarium vel cancellariam apostolicam regentem pro tempore existentes irremissibiliter exigendorum, et fabricae basilicae Principis Apostolorum de Urbe applicandorum, et, si secundo deliquissent, ipsorum officiorum privationis poenas incurrerent eo ipso, necnon ipsae partes, transumptis seu litteris aut mandatis huiusmodi deinceps utentes, ac illorum praetextu possessionem beneficiorum ecclesiasticorum apprehendentes, fructus, quos ex illis pro

tempore percepissent, suos non facerent, quinimo ad beneficia in eisdem transumptis ac litteris et mandatis expressa perpetuo efficerentur ipso facto inhabiles, et ad restitutionem fructuum ex illis perceptorum in utroque foro tenerentur.

§ 1. Et postmodum recolendae memoriae Urbanus Papa VIII, etiam praedecessor noster, cum sibi innotuisset, quod nonnulli notarii publici, etiam in archivio Romanae curiae descripti, vacabilia tamen notariorum officia non habentes, litterarum apostolicarum, tam sub plumbo quam in formâ Brevis, necnon supplicationum a se vel ab officiali ad id deputato signatarum transumpta, in *vidimus* et aliâ formâ, etiam quandoque ex simplicibus earumdem litterarum et supplicationum copiis litterisque ac supplicationibus huiusmodi nondum registratis, extrahebant, faciebant et publicabant, in maximum illorum, qui officia notariorum vacabilia et titulo oneroso possident, aliorumque cancellariae et secretariae apostolicarum officialium detrimentum, per suas in simili formâ Brevis die xx iulii MDCXLI emanatas litteras, quod ex tunc deinceps perpetuis futuris temporibus quicumque notarii, etiam in archivio Romanae curiae descripti, vacabilia notariorum officia non habentes, nulla omnino quarumcumque litterarum apostolicarum, tam sub plumbo, quam in formâ Brevis, ac supplicationum a se et Romanis Pontificibus successoribus suis, vel ab officiali ad id a se et illis respective pro tempore deputato, signatarum transumpta, obtinentes vero vacabilia notariorum etiam curiae camerae apostolicae, non autem capitolii officia, transumpta litterarum et supplicationum huiusmodi non nisi postquam illae per officiales ad hoc constitutos registratae fuissent, sub quingentorum scutorum monetâ, ac falsi, privationisque praedictorum officiorum eo ipso incurrendis poenis facere possent,

Constitutio Urbani VIII.

nisi de pro tempore existentis Romani Pontificis datarii licentiâ in scriptis obtinendâ, statuit, mandavit et ordinavit, et aliâs prout in constitutione et edicto dicti Pauli, necnon in praedicti Urbani praedecessorum litteris huiusmodi, quarum tenores praesentibus pro expressis haberi volumus, uberius continetur.

Confirmat
Innocentius.

§ 2. Nunc autem nos, animadvertentes, per provide in praemissis tam a Paulo quam Urbano praedecessoribus praedictis statuta, fraudes, quae in transumptis huiusmodi committebantur, e medio nullatenus tolli, quodque transumpta demandantur executioni, licet supplicationes et litterae apostolicae, tam sub plumbo, quam in dictâ formâ Brevis, ex quibus ipsa transumpta extrahuntur, totaliter expeditae et registratae non sint, et ut plurimum copia simplices existant, proptereaque pro pastoralis nostrae sollicitudine fraudibus huiusmodi, necnon damno officialium cancellariae et secretariae praedictarum, quantum cum Domino possumus, obviam ire volentes, motu proprio, et ex certâ scientiâ et maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine,

§ 3. In primis praedictum edictum, seu regulam dicti Pauli, ac litteras dicti Urbani praedecessorum praedictas tenore praesentium innovantes, quod de cetero perpetuis futuris temporibus nulli omnino notarii, ex iis quibus iuxta praedictas dicti Urbani praedecessoris litteras transumpta huiusmodi conficere permissum et licitum est, possint ullo modo supplicationum et motuum propriorum quaevis transumpta facere, illave in quibusvis citationibus, inhibitionibus, monitoriis, processibus fulminatis, et aliis expeditionibus et supplicationibus inserere, praeterquam tamen quando in supplicationibus et motibus propriis huiusmodi appositâ sit clausula quod illorum sola signatura sufficiat, nec

etiam facere possint transumpta, citationes, inhibitiones, monitoria, processus fulminatos et alias expeditiones cum insertione litterarum apostolicarum, tam sub plumbo quam in dictâ formâ Brevis, ac supplicationum in casibus supra permissis, nisi illae integraliter expeditae et registratae et ab uno officiali ad id pro tempore deputato, qui suâ subscriptione fidem facere debet quod illae cum originali concordent, revisae, et insuper a nostro et pro tempore existentis Romani Pontificis datario subscriptae et sigillo obsignatae fuerint, sub excommunicationis latae sententiae, a qua nemo nisi a nobis et Romano Pontifice pro tempore existente praeterquam in mortis articulo constitutus absolvi possit, aliisque etiam pecuniariis et corporis afflictivis nostro et pro tempore existentis Romani Pontificis arbitrio irrogandis poenis, et, quoad dominos officiorum in quibus erunt notarii contrafacientes, ultra praedictas, amissionis² etiam officii, poenis³ eo ipso absque aliâ declaratione per contravenientes incurrendis⁴, (quas pecuniarias et alias arbitrarias poenas etiam ii, qui transumpta et alias expeditiones huiusmodi absque praedictis subscriptionibus et sigillo sineque praedictorum observatione procuraverint expeditur, incurrent) earumdem tenore praesentium statuimus, mandamus, praecipimus et ordinamus. Et nihilominus quod transumpta et expeditiones huiusmodi, quae et quas sine praedictis revisionibus et subscriptionibus fieri contigerit, nullae nulliusque omnino roboris et momenti existant, fidemque in iudicio et extra illud non faciant, nec a quoquam executioni mandari valeant;

§ 4. Quodque partes, quae transumptis

¹ Edit. Main. habet *illa* (R. T.).

² Male ed. Main. habet *amissionis* (R. T.).

³ Male edit. Main. legit *poenas* (R. T.).

⁴ Edit. Main. habet *incurrendas* (R. T.).

et expeditionibus absque revisionibus et subscriptionibus huiusmodi factis utentur in adipiscendâ possessione beneficiorum et aliarum dignitatum ecclesiasticarum, aut pro obtinendâ alicuius indulti seu gratiae executione, ultra praedictam excommunicationis poenam ipso facto incurrendam, quocumque iure sibi ad dicta beneficia, dignitates et alias gratias competenti ipso facto cadant, et ad eadem beneficia dignitatesque, quae tamquam ipso iure vacantia possint a Sede Apostolica dumtaxat impetrari, perpetuo inhabiles existant, et ad restitutionem fructuum ex illis perceptorum teneantur; praesentes quoque litteras, etiam ex eo quod notarii praedicti, vel alii quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, seu ad ea vocati et auditi non fuerint, de subreptionis, obreptionis, nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut quocumque alio quantumvis magno et substantiali defectu, aut aliâs ex quocumque alio capite, causâ, occasione, praetextu et colore, etiam in corpore iuris clauso, etiam tali, qui ad effectum validitatis praesentium necessario exprimi deberet, notari, impugnari, invalidari, in ius vel controversiam revocari, aut adversus illas restitutionis in integrum, apertionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, et aliud quodcumque iuris, facti vel gratiae remedium impetrari, vel etiam motu simili concedi, aut sic impetrato vel concesso quempiam in iudicio vel extra illud uti seu se iuvare nunquam posse, sed semper easdem praesentes litteras validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, quos illae concernunt, inviolabiliter observari; sicque per quocumque iudices ordinarios et delegatos,

¹ Particula *non* nos addimus (R. T.).

etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de laterâ legatos, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari, decernimus et declaramus.

§ 5. Quocirca dilectis filiis nunc et pro tempore existentibus almae Urbis nostrae gubernatori et causarum curiae camerae apostolicae generali auditori, et eorum cuilibet, per easdem praesentes committimus et mandamus, quatenus, statim atque praesentes nostrae litterae illis praesentatae fuerint, illas solemniter publicent et publicari faciant, ac in eis contenta quaecumque, per se, vel alium, seu alios, debitae executioni demandent, seu demandari procurent, et contra inobedientes, praemissisque contradicentes, opportunis iuris et facti remediis, appellatione postpositâ, procedant, invocato ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii saecularis.

§ 6. Non obstantibus, quoad ea quae praesentibus sunt contraria, praedictis dicti Urbani praedecessoris pariter nostri de unâ¹, et concilii generalis de duabus dietis, aliisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, et conciliaribus, ac, quatenus opus fuerit, nostrâ de non tollendo iure quaesito, ac quibusvis aliis nostris et cancellariae apostolicae regulis, necnon privilegio fori eorumdem notariorum, aliisque privilegiis, indultis et litteris apostolicis, praedictis et quibusvis aliis personis, sub quibuscumque tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis, irri-

¹ Lectionem defectiva esse suspicor, et potius legendum *praedictis dicti Urbani praedecessoris nostri litteris, necnon Bonifacii VIII praedecessoris pariter nostri de unâ* (R. T.).

Contraria tollit.

tantibusque et aliis decretis, in genere vel in specie, etiam motu, scientiâ, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, etiam consistorialiter, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis;

§ 7. Quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti illorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio facienda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formâ in illis traditâ observatâ, insererentur et exprimerentur, praesentibus pro expressis et insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Praesentium publicatio.

§ 8. Ut autem praesentes et in eis contenta quaecumque omnibus innotescant, et ne aliquis eorum ignorationem praetendere possit, volumus pariter et mandamus, quod eadem praesentes per aliquem seu aliquos ex cursoribus nostris ad ecclesiae Lateranensis, ac basilicae Principis Apostolorum de Urbe, necnon cancellariae apostolicae valvas, ac in acie Campi Florae affigantur et publicentur, quae, sic publicatae et affixae, omnes et singulos, quos concernunt, perinde arceant et afficiant, ac si unieuique illorum personaliter intimatae et notificatae fuissent;

§ 9. Quodque illarum transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo alicuius personae in dignitate ecclesiasticâ constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maio-

rem, sub annulo Piscatoris, die III february MDCLII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 3 february 1652, pontif. anno VIII.

CLV.

Ut archiepiscopus Lucanus concedat facultatem ecclesiasticis ipsius Reipublicae contribuendi pro ratâ in expensis excavationis fossae pro aquarum derivatione¹.

Venerabili fratri archiepiscopo Lucano,
Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

§ 1. Exponi nobis nuper fecerunt dilecti filii antiani et vexillifer iustitiae Reipublicae Lucanae, quod ipsi, pro bonificatione nonnullorum agrorum intra fines sui domini existentium, et aquarum inundationi ex vicino lacu (sufficienti derivatione carente) obnoxiorum, fossam seu aquaeductum, per quam seu quem superstagnantes sive superfluae eiusdem lacus aquae derivari, et in flumen Arnum exonerari valeant, excavari facere intendunt. Verum, cum ad id grandi opus sit impensâ, dictaeque Reipublicae ac laicorum illi subditorum facultates ad tantum opus perficiendum non suppetant, personarum autem ecclesiasticarum, aliquot ex agris praedictis possidentium, non minus quam laicorum intersit illos a periculo inundationis huiusmodi praeservari et bonificari: propterea¹ antiani et vexillifer praedicti, qui ad perfectionem operis huiusmodi pecunias necessarias pro sex annis, intra quos illud absolutum iri sperant, de publico mutuas dare parati sunt, personas quoque ecclesiasticas civitatis et domini Lucani, ratione honorum, tam suarum ecclesiarum, quam patrimonialium, pro

¹ Ex Regest. in Secret. Brevium.

¹ Male edit. Main. habet *praeterea* (R. T.).

competenti portione in hoc opere communiter utili contribuere summo opere desiderant. Nos igitur, considerantes opus excavationis huiusmodi non minus ad utilitatem personarum ecclesiasticarum bona stabilia seu agros ut praefertur possidentium, quam laicorum civitatis et domini huiusmodi spectare et pertinere, et propterea aequum et rationi conveniens esse censes, ut, qui ex hac re commodam sentiunt, etiam aliquid de bonis suis pro eorum ratâ ad tale opus contribuant, praedictosque antianos et vexilliferum specialibus favoribus et gratiis prosequi volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causâ latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, fraternitati tuae per praesentes committimus et mandamus, quatenus, acto ad hoc praedictarum ecclesiasticarum personarum consensu, et post lapsum primi anni ex praedictis sex annis, omnibus et singulis personis ecclesiasticis civitatis et diocesis Lucanae huiusmodi, sive secularibus, sive regularibus, cuiuscumque dignitatis, status, gradus, ordinis et conditionis existentibus, et quacumque exemptione, immunitate et privilegio suffultis, et speciali expressione dignis, agros sive terrena in quorum bonificationem excavatio praedicta redundabit possidentibus, licentiam contribuendi pro ratâ agrorum seu honorum huiusmodi in solutione expensarum ad praemissa necessariorum, auctoritate nostrâ apostolicâ concedas, et solvere recusantes, seu differentes, per censuras ecclesiasticas et alia opportuna iuris et facti remedia cogas

Dat facultatem ut archiepiscopus concedat libertatem ecclesiasticis Reipublicae contribuendi pro rata praedicta.

Motiva.

et compellas; his tamen legibus, quod circumdarium bonorum huiusmodi expensarum oneri subiiciendorum designetur, ut fiat cum interventu duarum personarum ecclesiasticarum, videlicet alterius ex clero seculari, alterius vero ex clero regulari deligendarum, et in illo comprehendantur ea tantum ecclesiasticorum bona, quae aquis cum effectu subiecta vel ita exposita stent, ut ex opere ut praefertur faciendo immediatum bonificationis beneficium assequantur; quodque² peracto excavationis ac bonificationis opere, loca ipsa in dicto circumdario comprehensa denuo visitentur cum interventu eorundem ab utroque clero deputatorum, qui sub³ eius complemento et perfectione, praevia diligentibus observatione, et super qualitate et quantitate bonorum ad ecclesias spectantium, ut praemissum est, bonificationis, pro quorum dumtaxat ratâ contribuere debent, tibi seu pro tempore existenti episcopo Lucano referant in scriptis; praeterea, quod ad contributionem huiusmodi non teneantur domini directi ecclesiastici agrorum sive bonorum aliis in emphyteusim concessorum, sed emphyteutae seu domini utiles eorundem agrorum seu bonorum; ac demum, quod exactio ab eisdem ecclesiasticis, pro eorum ratis, illorumque requisitio ac interpellatio, tuâ et pro tempore existentis episcopi Lucani auctoritate fiant, ad quem solum spectet omnimoda cognitio quarumcumque differentiarum cum illis ac inter eos praemissorum occasione quomodolibet contingentium super quibus omnibus et singulis fraternitati tuae, ac pro tempore existenti episcopo Lucano, necessariam et quomodolibet opportunam facultatem concedimus et impartimus.

¹ Potius lege *et pro ut* (R. T.).

² Perperam edit. Main. legit *quod qui pro quodque* (R. T.).

³ Potius lege *super ut postea* (R. T.).

Contrariis de-rogat.

§. 2. Non obstantibus quibusvis apostolicis, ac in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, necnon quarumvis ecclesiarum, monasteriorum, ordinum et locorum piorum quomodolibet, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis, exemptionibus, etiam in corpore iuris clausis, necnon litteris apostolicis, specialiter vel generaliter, sub quocumque verborum formâ et expressione, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis et decretis, etiam irritantibus, in genere vel in specie, ac aliâs in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis, approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi pro sufficienti eorum derogatione de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ad de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quavis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, tenores huiusmodi praesentibus pro sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 3. Volumus autem, quod, iuxta ordinationem in Concilio Viennensi super hoc editam, calices, libri et alia ornamenta ecclesiarum, monasteriorum, beneficiorum et aliorum piorum locorum divino cultui dicata, ex causâ pignoris, vel aliâs occasione solutionis huiusmodi, nullatenus capiantur, distrahantur, vel occupentur.

Datum Tusculi, sub annulo Piscatoris, die iunii MDCLII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 1 iunii 1652, pontif. anno VIII

CLVI.

Declaratur Congregationem Clericorum Doctrinae Christianae regni Franciae, post dissolutionem unionis a Congregatione Somaschae, fuisse redactam ad statum secularem¹.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Pastoralis officii, quo, divinâ dispensatione, nullis nostris suffragantibus meritis, fungimur², ratio postulat, ut religiosorum Ordinum quorumcumque paci et quieti, quantum nobis ex alto conceditur, opportune consulamus.

§ 1. Cum itaque, sicut accepimus, inter dilectos filios sacerdotes et clericos Congregationis Doctrinae Christianae regni Franciae, post emanatas sub die xxx mensis iulii MDCLVII quasdam nostras in simili formâ Brevis litteras super dissolutione unionis dictae Congregationis a Congregatione clericorum regularium de Somascha nuncupatorum, plurimaeque fuerint ortae contentiones, eo quod aliqui ex ipsis primodictis sacerdotibus et clericis praetenderent primodictam Congregationem huiusmodi, licet a secundodictâ congregatione separatam, adhuc regularem remanere, ideoque a die dissolutionis praefatae quamplures ad regularem professionem admiserint, ac in omnibus uti mere regulares se gesserint, reliqui vero considerarent primodictam Congregationem ad primaevum statum secularem fuisse redactam: nos, omnem contentionum et controversiarum huiusmodi materiam submovere volentes, de consilio particularis congregationis aliquot venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium et dilectorum filiorum nonnullorum Romanae curiae praelatorum, quibus negotium antedictae dissolutionis iam

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Edit. Main. legit *fungimus* (B. T.).

Prooemium.

Causae huius declarationis.

Congregationem clericorum Doctrinae Christianae ad statum secularem redactam declarat.

fuerat a nobis specialiter demandatum, partibus hinc inde auditis, reque pluries et mature discussâ, ac inhaerendo litteris nostris praefatis, praedictam Congregationem Doctrinae Christianae dicti regni, post factam dissolutionem unionis a secundodictâ Congregatione clericorum regularium de Somascha vigore praefatarum nostrarum litterarum, fuisse redactam ad statum Congregationis secularis iuxta ipsius institutum a felicis recordationis Clemente Papa VIII praedecessore nostro per suas in eadem formâ Brevis sub die xxiii decembris anni MDXCVII emanatas litteras approbatum; ita ut ii¹, qui durante praefatâ unione in ipsâ Congregatione Doctrinae Christianae professionem emisissent, uti regulares et professi censendi sint, in eâque sub obedientiâ Ordinarium iuxta earumdem nostrarum litterarum praescriptum, donec vixerint, permanere debeant, nec extra eandem Congregationem Doctrinae Christianae admitti aut discedere ullatenus potuerint aut possint, et qui dimissi sint, aut discesserint, ad eandem Congregationem Doctrinae Christianae revocari, ac respective redire debeant, sub apostasiae aliisque poenis contra apostatas et fugitivos latis, a quibus tamen poenis eos benigne absolvi volumus, qui intra terminum duorum mensium a publicatione harum praesentium nostrarum litterarum suâ sponte regressi culpam coram superiore fassi fuerint, et, absolute humiliter petita, emendationem promiserint; reliqui vero post dissolutionem dictae unionis praefatam in dictâ Congregatione Doctrinae Christianae admissi, ac in futurum admittendi, tamquam clerici seculares sint habendi, et hanc et non aliam in praefatis nostris prioribus litteris fuisse mentem nostram, omniaque in eis contenta ad illarum nor-

¹ Perperam ed. Main. legit *is* pro *ii* (A. T.).

mam et praescriptam omnino servanda esse, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, declaramus. Non obstantibus quibusdam aliis sub plumbo sub die xxvii ianuarii MDCLI emanatis litteris, quas, uti non cohaerentes prioribus nostris in dictâ formâ Brevis litteris et per fraudem obtentas, irritas, invalidas, ac nullas esse, professiones vero, et quidquid haecenus contra earumdem priorum nostrarum litterarum formam factum fuerit, irrita omnino et inania fore et esse itidem declaramus.

§ 2. Ut autem praemissa suum sortiantur effectum, auctoritate et tenore praefatis volumus et mandamus, ut, infra duos menses ab exhibitione praefatarum praesentium nostrarum litterarum, novum capitulum generale dictae Congregationis Doctrinae Christianae, sic ad statum congregationis secularis redactae, a venerabili fratre moderno archiepiscopo Parisiensi convocetur, et coram eo celebretur, in eoque capitulo generali novae electiones et quaecumque alia in dictis prioribus et praesentibus litteris nostris huiusmodi contenta executioni demandentur.

§ 3. Decernentes easdem praesentes litteras semper et perpetuo firmas, validas et efficaces existere et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, et ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter et inconcusse observari; sicque per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ac S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Sedis Apostolicae nuncios, et quoscumque alios quavis auctoritate fungentes, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et

Novum capitulum generale dictae Congregationis ordinat.

Praesentes litteras validas declarat.

Contraria tollit.

litteris apostolicis, ac ipsius Congregationis Doctrinae Christianae, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis, quibuscumque personis, sub quibuscumque verborum tenoribus et formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus, efficacissimis et insolitis clausulis et decretis, in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, etiamsi de illis eorumque totis tenoribus specialis, specifica, expressa et individua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut aliqua alia exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum omnium et singulorum tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis ac ad verbum insertis habentes, illis aliâs in suo robore permansuris, ad praemissorum effectum, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Fides transumptorum.

§ 5. Volumus autem, ut praesentium transumptis, seu exemplis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique locorum tam in iudicio quam extra illud habeatur, quae ipsis praesentibus haberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxx augusti MDCLII, pontificatus nostri anno VIII.

Dat. die 30 augusti 1652, pontif. anno VIII.

CLVII.

Constitutio super extinctione et suppressione parvorum conventuum, eorumque reductione ad statum secularem.

et bonorum applicatione, ac prohibitione erigendi nova loca regularia in Italia et insulis adiacentibus¹.

Innocentius Episcopus,
servus servorum Dei,
ad futuram rei memoriam.

Instaurandae regularis disciplinae opus, multis laboribus ac vigiliis a Romanis Pontificibus praedecessoribus nostris iam pridem assumptum, nobis in dies magis magisque cogitantibus cur ad optatum finem hucusque produci² non potuerit, totque saluberrima decreta et ordinationes fere in irritum ceciderint, illa tandem praecipua sese obtulit originis causa, quod religiones quamplures ex parvis conventibus ac domibus magna ex parte conflantur, in quibus, sive ob redditum et elemosynarum tenuitatem, sive ob aëris intemperiem, sive aliam ob causam, non aluntur, nec ali possunt tot religiosi, quot ad peragendum rite divinum cultum et regularia munia ex cuiusque Ordinis praescripto sunt necessarii.

§ 1. Etenim in tam exiguo numero ibi degente, nec divinum officium nocturnum pariter et diurnum in choro celebrare, nec orationi mentali ac spiritualibus collationibus et exercitiis ac studiis in communi vacare, nec silentium, clausuram, vitam communem, ceterasque institutiones servare possunt, quae ad tria principalia vota ordinantur, et sine quibus consistere vix possunt regularis vitae bases et fundamenta. Quamobrem otio immersi nullum religiosae vitae specimen praesefereunt; soli incedunt per urbes et loca, cum secularibus vagantur, ac mundanis negotiis se involvunt. Indeque fit,

¹ Paulo ante Constitutionem edidit sanctissimus hic Pontifex, qua statuit numerum regularium in qualibet domo praesigendum secundum illius bona quam vide supra pag. 646.

² Forsan legendum *perduci* (n. r.).

Prooemium.

Motiva.

ut ibi collocari renuant religiosi probatae vitae ac disciplinae, et superiores cogantur illi familiam constituere ex fratribus vitae laxioris, qui loci licentiâ peiores fiunt: et si quando ad coenobia seu monasteria regularis observantiae revocantur, a claustris quasi a squalore carceris abhorrentes, vix adduci possunt, ut communem servant in moribus disciplinam, atque aliorum institutionibus se conforment, quin potius ceteros avertunt vel certe reddunt suo exemplo segniores. Unde relaxationes derivantur in Ordines, et sensim invalescunt in ipsarum religionum dedecus et ruinam. Praeterea (quod dolentes referimus) ad huiusmodi conventus, praesertim in locis infrequentibus et solitariis, tamquam ad asylum, facinorosi homines et curiae contumaces vel proscripti in dies confugiant; ibique loci immunitate freti turpiter ac dissolute viventes, atque inde in tempore exeuntes, graviora perpetrant flagitia cum maximo populi scandalo. Cumque conventus sive loca parva huiusmodi in effraenatam quasi excreverint multitudinem, hinc licet omnibus intelligere quaecumque reformationis remedia cassa fore et irrita, quamdiu non fuerint a religionibus abscissa. Quae potest enim spes esse corpus languidum et infirmum ad salutem reducendi, si magna illius pars est curationis incapax, quin potius reliquam partem inficit atque contaminat; haec quippe sunt zizania, quae, cum iam creverint usque ad messem, sunt in fasciculos alliganda¹ et a religionum tritico separanda. Hae sunt vulpes parvulae, quae demoliuntur vineas. Hoc est fermentum, quod totam massam corrumpit.

§ 2. Quae omnia atque alia plura pro pastoralis nostrae sollicitudine diu multumque animo revolventes, ut sacrae religionis, in multitudinem latius incremento fecunditatis per universam Ecclesiam diffu-

¹ Edit. Main. legit *illiganda* (n. r.).

sae¹, a vepribus et spinis mundatae, uberes germinent fructus, nos, etiam ab ipsismet religionum superioribus reformationem zelantibus crebris precibus interpellati, et frequentibus populorum querimoniis permoti, salutare remedium adhibere consultâ ordinatione decrevimus. Itaque, de voto congregationis aliquorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium et dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum super statu regularium a nobis deputatae, cui hoc negotium sedulo ac mature examinandum commisimus, motu proprio, certâque scientiâ ac maturâ deliberatione nostris, deque apostolicae potestatis plenitudine, omnes et singulos conventus quorumcumque monachorum ac regularium virorum, bona immobilia possidentium vel non possidentium, cuiuscumque Ordinis, Mendicantium vel non Mendicantium, congregationis, societatis et cuiusvis alterius instituti, etiam Societatis Iesu, etiam si illis animarum cura personarum secularium incumbat, sintve hospitia, vel granciae, seu alterius monasterii membra, existentes intra fines Italiae et insularum adiacentium, in litteris ab eadem congregatione propediem expediendis nominatim exprimendos, in quibus ob parvum numerum religiosorum regularis disciplina iuxta peculiaris cuiusque Ordinis instituta servari non potest, auctoritate apostolicâ, tenore praesentium, perpetuo extinguimus, supprimimus et abolemus unâ cum omnibus eorum dignitatibus, officiis ac ministeriis, illosque ab omni proprietate, iurisdictione ac alio quocumque iure regularium eximimus et totaliter liberamus, omnemque conventualitatem, titulum, essentiam ac denominationem regularem in eis penitus extinguentes, illos ad statum secularem reducimus; reservatâ tamen ipsi congregationi facultate conservandi religionibus aliquen-

Supprimi et extinguunt conventus parvos.

¹ Edit. Main. legit *diffuse* (n. r.).

ex conventibus expressis in memoratis litteris, si hoc ex aliqua rationabili causa expedire iudicaverit; salvis etiam iuribus, quae fundatoribus conventuum sic suppressorum, vel aliis ex sacrorum canonum praescripto, vel ex privilegio apostolico quomodolibet competunt.

Singulis, ad quos pertinet, dimittit mandata ac praecipit superioribus Ordinibus regularem.

§ 3. Quocirca dilectis filiis quorumcumque regularium superioribus tam generalibus quam provincialibus et localibus, quocumque nomine ac titulo nuncupentur, in virtute sanctae obedientiae districtae praecipimus et mandamus, ut singuli, ad quos pertinet, infra terminum sex mensium inchoandum a die praesentationis litterarum, a praedicta congregatione, ut praemittitur, expediendarum, faciendae in Romanam curiam procuratori generali cuiusque Ordinis vel congregationis aut societatis, dimittant realiter et cum effectu coram Ordinariis locorum, sub testimonio publico eidem congregationi per eosdem superiores regulares exhibendo, possessionem corporalem conventuum eisdem litteris expressorum, et, reservata eis facultate secum asportandi profanam tantum, non autem sacram suppellectilem, religiosos inde amoveant, atque in aliis monasteriis eiusdem Ordinis vel congregationis aut societatis collocent, alioquin poenas privationis vocis activae et passivae, necnon dignitatum et officiorum quae tunc temporis obtinebunt, et perpetuae inhabilitatis ad illa vel alia imposterum obtinenda ipso facto absque alia declaratione incurrant.

Prohibet in ecclesiis dictorum conventuum missas celebrari.

§ 4. Eoque termino elapso, non liceat regularibus in ecclesiis dictorum conventuum missas et divina officia celebrare, confessiones sacramentales audire, vel alia sacramenta administrare, ac functiones parochiales exercere, aut verbum Dei praedicare, vel mortuos sepelire. Quod si secus egerint, eo ipso ecclesiae remaneant suppositae ecclesiastico interdicto. Et nihi-

lominus loci Ordinarii, ubi per litteras ipsius congregationis fuerint requisiti, religiosos rebelles et refractarios a praedictis conventibus eiciant, etiam invocato, si opus fuerit, brachii secularis auxilio et exinde ecclesiarum, domorum, bonorumque omnium ad conventus sic suppressos quomodolibet pertinentium regimen, curam, custodiam et administrationem suscipiant, curentque ut ex eorum redditibus et proventibus universis in primis et ante omnia impleantur onera missarum, tam hucusque non celebratarum, quam imposterum celebrandarum, et alia quaecumque ex lege foundationis, aut largitione fidelium, vel aliis quomodolibet eis incumbentia, quibus nullo modo derogare intendimus; et cura animarum, si qua illis immineat, per presbyteros seculares idoneos ab ipsis Ordinariis approbandos laudabiliter exercentur, ecclesiaeque debito non fraudentur servitio.

De bonis disponit.

§ 5. Ceterum intendentes de praedictis bonis, quotquot superfuerint oneribus ut supra detractis, salubriter providere, earumdem tenore praesentium bona huiusmodi applicamus et applicata esse decernimus et declaramus piis usibus in eisdem locis, ubi siti sunt conventus, iisque non indigentibus, in aliis locis eiusdem diocesis, iuxta designationem et partitionem, quam eadem congregatio, singulorum episcoporum cum suis capitulis sententia prius audita et plena totius negotii relatione habitata, de mandato nostro faciet in suis litteris ad eosdem episcopos scribendis, et in cancellaria episcopali registrandis ad perpetuam rei memoriam.

§ 5. Verum, quia parum est mala praecidere, nisi etiam malorum causa et radix evellatur, constitutiones felicis recordationis Bonifacii VIII, quae incipit *Cum*

1 Particulam et nos addimus (R. T.).

Innovat constitutiones aliorum Pontificum.

ex eo, necnon Clementis VIII incipiens *Quoniam ad institutam*, aliorumque Romanorum Pontificum praedecessorum nostrorum, super erectione novorum conventuum editas, earumdem tenore innovantes, illisque addentes, hoc perpetuo prohibemus edicto, ne deinceps aliquis regularium Ordinis Mendicantium vel non Mendicantium, congregationis, societatis et cuiusvis alterius instituti, etiam Societatis Iesu, in quavis civitate, castro, villa seu loco ad habitandum domos vel loca quaecumque de novo recipere, seu monasteria, conventus vel collegia incipere vel fundare praesumat absque Sedis Apostolicae licentia speciali plenam et expressam faciente de prohibitione huiusmodi mentionem in scriptis et gratis concedenda, praevia examinatione congregationis negotiis episcoporum ac regularium praepositae: si secus egerint, eo ipso incurrant poenas privationis et inhabilitatis ut supra inflictas, et nihilominus receptiones, fundationes et erectiones sint ipso iure nullae et invalidae, et domus ac loca ipsa et personae in eis degentes omnimodae iurisdictioni, visitationi, correctioni Ordinarii loci plene in omnibus subiaceant. Intendimus autem in praemissis etiam ultra Italiam et insulas adiacentes, prout expedire viderimus, providere.

Clausulae praeservativae.

§ 6. Decernentes praesentes litteras, etiam ex eo quod superiores regulares, et ceteri quicumque in praemissis interesse habentes, seu habere quomodolibet praetendentes, illis non consenserint, nec ad ea vocati et auditi fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis, aut invaliditatis vitio, seu intentionis nostrae, aut alio quovis defectu, etiam quantumvis magno, inexcogitato, ac substantiali, sive etiam ex eo quod in praemissis, seu eorum aliquo, solemnitates et quaevis alia servanda et adimplenda

1 Edit. Main. legit qua pro quavis (R. T.).

servata et adimpleta non fuerint, aut ex quocumque alio capite a iure vel facto aut statuto vel consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis, enormissimae et totalis laesionis, aut quocumque alio colore, etiam in corpore iuris clauso, seu occasione vel causa, quantumvis iusta, rationabili et privilegiata, etiam tali, quae ad effectum validitatis praemissorum necessario exprimenda foret, aut quod de voluntate nostra huiusmodi et aliis superioribus expressis seu relatis nihil ullibi appareret, seu aliter probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in ius vel controversiam revocari, aut ad terminos iuris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperiitionis oris, reductionis ad viam et terminos iuris, facti, gratiae vel iustitiae remedium impetrari, seu quomodolibet concesso et impetrato quempiam uti seu se iuvare in iudicio vel extra posse, neque ipsas praesentes sub quibusvis similium vel dissimilium gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus, pro tempore quomodolibet faciendis, comprehendi, sed semper ab illis exceptas, perpetuoque validas, firmas et efficaces fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac per omnes et singulos, ad quos spectat et quomodolibet spectabit in futurum, inviolabiliter observari,

§ 7. Sicque et non aliter in praemissis omnibus et singulis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum sacri palatii apostolici auditores, necnon sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos et nuntios, ac alios quavis auctoritate et potestate fungentes, nunc et pro tempore existentes, in quavis causa et instantia, sublata eis et eorum cuilibet quavis aliter iudicandi et interpretandi facultate et auctoritate, iudicari et definiiri debere, ir-

Clausula sub-lata.

ritum quoque et inane, si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Clauſula de rogatoria.

§ 8. Non obstantibus, quatenus opus sit, regulam nostram de non tollendo iure quaesito, aliisque cancellariae apostolicae regulis, ceterisque constitutionibus et ordinationibus apostolicis, etiam in conciliis generalibus editis, etiam specialiter in favorem quarumcumque personarum atque Ordinum, tam Mendicantium quam non Mendicantium, congregationis, societatis et cuiusvis alterius instituti, etiam Societatis Iesu, et monasteriorum, collegiorum, domorum ac locorum regularium quorumcumque, necnon illorum, etiam iuramento, confirmatione apostolica, vel quavis firmitate alia roboratis, statutis vel consuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus quoque, indulgentiis et privilegiis, etiam ex causa et titulo oneroso, vel in limine foundationis et in Mari magno, seu Bulla aurea, aut aliter nuncupatis, sub quibuscumque tenoribus et formis, et cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque efficacioribus et insolitis clausulis, necnon irritantibus et aliis decretis, etiam motu, scientia, deliberatione et potestatis plenitudine similibus, etiam ad imperatoris, regum, reginarum, rerumpublicarum, et quorumvis aliorum principum et personarum quacumque ecclesiastica vel seculari dignitate fulgentium, seu eorum intuitu et contemplatione, ac etiam consistorialiter, et aliis quomodolibet, etiam per viam communicationis seu extensionis, concessis, et iteratis vicibus approbatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, quoad ea quae praesentibus quomodolibet adversantur, etiamsi pro illorum sufficienti derogatione de illis eorumque totis tenoribus et formis specialis et individua, et de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem impor-

tantes, mentio seu quaevis alia expressio habenda aut quaevis exquisita forma servanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et formam in illis traditam observatam, inserti forent, praesentibus pro expressis habentes, illis alias in suo robore permansuris, motu, scientia, deliberatione ac potestatis plenitudine paribus, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 9. Volumus autem, quod praesentes litterae in valvis ecclesiae Lateranensis et basilicae Principis Apostolorum, necnon cancellariae apostolicae, et in acie Campi Florae de eadem Urbe publicentur et affigantur, quae, postquam affixae et publicatae fuerint, omnes et singulos, quos illae concernunt, perinde arceant et afficiant, ac si unicuique eorum nominatim et personaliter intimatae fuissent;

§ 10. Quodque earundem praesentium transumptis, etiam impressis, manu alicuius notarii publici subscriptis, et sigillo personae in ecclesiastica dignitate constitutae munitis, eadem prorsus fides in iudicio et extra illud ubique adhibeatur, quae ipsis praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

§ 11. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrae ordinationis, extinctionis, suppressionis, abolitionis, exemptionis, liberationis, reductionis, praeccepti, mandati, intentionis, reservationis, applicationis, declarationis, prohibitionis, declarationis, ac voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire; si quis autem hoc attentare praesumpserit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri et Pauli apostolorum eius se noverit incursurum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, anno Incarnationis Dominicae MDCLII, idibus octobris, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 15 octobris 1652, pontif. an. IX.

Praesentes litteras affigi mandant.

Transumptorum fides.

Praesenti Constitutioni contraeuntes puniunt.

CLVIII.

Confirmatio statuti pro Ordine militari B. Mariae de Montesia et S. Georgii de Alfama a rege catholico uti administratore dicti Ordinis editi, quod in lineis in quibus inveniuntur tres actus positivi nobilitatis seu puritatis sanguinis in dicto Ordine legitime facti, habeantur pro re iudicata, ita ut constituti in praefatis lineis habeantur pro nobilibus et puris¹.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Motiva.

§ 1. Exponi nobis nuper fecit charissimus in Christo filius noster Philippus Hispaniarum rex catholicus, quod ipse, advertens Ordinem militare S. Mariae de Montesia et S. Georgii de Alfama, cuius ipse Philippus rex administrator perpetuus auctoritate apostolica deputatus existit, in decreto ab eodem Philippo rege die x februarii anni MDCXXIII emanato, et apostolica auctoritate confirmato, super actibus positivis Ordinum militiae Calatravae, de Alcantara et S. Iacobi de Spatha, quorum ipse Philippus rex etiam administrator perpetuus eadem auctoritate apostolica deputatus est, necnon etiam sancti officii generalis inquisitionis, et suorum familiarium religionis S. Iohannis Hierosolymitani, sanctae ecclesiae Toletanae, quatuor collegiorum maiorum Salamanticae, maioris S. Ildephonsi, Compluti et S. Crucis universitatis Vallisoletanae, non comprehendi, ac iustum esse in dicto Ordine de Montesia servari et observari contenta in decreto supradicto, cum militet eadem ratio evitandi molestias, expensas et alia plura inconvenientia, quae sunt solita evenire et occurrere in recipiendis informationibus super nobilitate et puritate sanguinis:

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

propterea ipse Philippus rex, uti administrator Ordinis B. Mariae de Montesia et S. Georgii huiusmodi, die xxiii iulii proxime praeteriti statuit, decrevit, sanxit, ordinavit et mandavit, quod de cetero in lineam, seu lineis¹, in qua, seu quibus inveniuntur tres actus positivi nobilitatis, seu puritatis sanguinis, usque ad hodiernum diem legitime facti, et imposterum faciendi, in dictis Ordine et militia de Montesia et S. Georgii de Alfama habeantur et sint talis efficaciae et valoris, ac si essent sententia diffinitiva in rem iudicatam transacta et executioni demandata; et vigore istorum trium actuum acquiratur ius reale personae et descendentes per rectam lineam, ubi fuerint probati dicti tres actus positivi, ad effectum ut in lineam seu lineis constituti, ubi existent ipsi tres actus positivi, habeantur pro nobilibus puris et idoneis, absque eo quod opus sit fieri aliam diligentiam, nisi solum probare legitime descendentes a dicta lineam seu lineis, in quibus concurrerint dicti tres actus positivi, ita quod, etiamsi in aliis negotiis super re iudicata de novo, vel sub praetextu instrumentorum noviter reperorum, seu falsitatis, vel aliis de causis, renovarentur lites, voluit nihilominus idem Philippus rex, quod dicti tres actus qualificati, ut praefertur, transeant in rem iudicatam, et ex eis acquiratur ius praetensoribus, quodque stetur rei iudicatae et iuri ex ea acquisito, valeatque et habeat vim, licet detegantur tale impedimentum seu impedimenta, quae, si ante dictos actus fuissent detecta, obstarent et impedirent ne posset uti nobilitate et sanguinis puritate, prout ipse Philippus rex in supradicto decreto x februarii MDCXXIII edito, et per felicis recordationis Urbanum VIII praedecessorem no-

¹ Edit. Main. habet litteris pro lineis (n. r.).

strum per suas in simili formâ Brevis litteras confirmato, statuerat et ordinaverat. Disponens insuper et statuens, quod in praedictis Ordine et militiâ B. Mariae de Montesia et S. Georgii de Alfama, et ceteris ordinibus militaribus, communitatibus et collegiis superius mentionatis, tam in concernentibus dictum statutum, quam praefatas Urbani praedecessoris litteras, habeantur promiscue, communiter et reciproce cum aequalitate in omnibus illis, servando unum et idem, nullâ habitâ differentiâ, ac si dictus Ordo et militiâ B. Mariae de Montesia fuisset comprehensus et expressa in dicto statuto, prout fecerunt militiâ de Calatrava et Alcantara et S. Jacobi, et aliâs, prout in decreto et statuto huiusmodi uberius dicitur contineri.

Statutum confirmat et approbat.

§ 2. Cum autem, sicut eadem expositio subiungebat, dictus Philippus rex plurimum cupiat statutum et decretum praedictum, pro firmiori illius observatione et subsistentiâ, apostolicae nostrae confirmationis robore communitari, nos, eiusdem Philippi regis votis, quantum cum Domino possumus, benigne annuere volentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, statutum et decretum huiusmodi, omniaque et singula in illo contenta, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, approbamus et confirmamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiicimus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui desuper quomodolibet intervenerint, supplemus.

Praesentes validas declarat.

§ 3. Decernentes praesentes litteras, omniaque et singula in eis contenta, valida, firma et efficacia esse et fore, suosque plenarios et integros effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus, ad quos spectat et pro tempore spectabit, quomodolibet inviolabiliter observari; sicque per quoscumque indices ordinarios et delegatos,

etiam causarum palatii apostolici auditores, ubique iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter contigerit attentari.

§ 4. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac quarumvis ecclesiarum, etiam cathedralium et metropolitanarum, necnon militiarum et Ordinum quorumcumque, etiam iuramento, confirmatione apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis, statutis et consuetudinibus, privilegiis quoque, indultis et litteris apostolicis in contrarium praemissorum quomodolibet concessis, confirmatis et innovatis; quibus omnibus et singulis, eorum omnium tenores praesentibus pro plene et sufficienter expressis habentes, illis aliâs in suo robore permanentibus, hac vice dumtaxat, specialiter et expresse derogamus; ceterisque contrariis quibuscumque.

Derogatio contrariorum.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem sub annulo Piscatoris, die v novembris MDCLII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 5 novembris 1652, pontif. anno IX.

CLIX.

*Confirmatio Brevium Pauli V, Gregorii XV et Urbani VIII, quibus statuitur, quod canonici doctorales, magistrales, lectorales et poenitentarii, ac primae dignitates post pontificalem in cathedralibus, et principales in collegiatis, necnon parochi non possint esse episcoporum familiares, etc.*¹

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

§ 1. Aliâs felicis recordationis Paulo Papae V, praedecessori nostro, nomine dilectorum filiorum deputatorum et congregationis cleri regnorum Castellae et Legionis exposito, quod in tunc penul-

Praedecessorum litterae.

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

timo concilio provinciali Toletano provide statutum et ordinatum fuerat, quod canonicus¹ praebendam doctoralem, aut magistralem, vel illam obtinens cui munus legendi Sacram Scripturam incumbit, necnon poenitentarius² metropolitanus, vel episcopi vicarius, provisor, aut visitator, non posset esse iudex ordinarius, vel delegatus universalis appellationum; quod etiam in presbyteris parochiales ecclesias obtinentibus omnino observari voluerit, ne ab ecclesiis, quarum cura pastoralis ipsis est commissa, eos abesse contingeret: idem Paulus praedecessor, supplicationibus deputatorum et congregationis huiusmodi sibi humiliter porrectis inclinatus, de consilio tunc existentium S. R. E. cardinalium sacri Concilii Tridentini interpretum, per suas in simili formâ Brevis die xvii augusti MDCXV, statutum, in praedicto concilio provinciali ut praefertur factum, apostolicâ auctoritate confirmavit: et subinde felicis recordationis Gregorius Papa XV, pariter praedecessor noster, supplicationibus eorundem deputatorum et congregationis huiusmodi nomine sibi porrectis inclinatus, de eorundem cardinalium consilio, per suas die ix maii MDCXXII, statutum in provinciali synodo Toletano editum, et a dicto Paulo praedecessore confirmatum, ut praefertur, ad ecclesias omnes metropolitanas, cathedrales, collegiatas et parochiales totius regni Castellae et Legionis eadem auctoritate extendit, illudque in eisdem ecclesiis perinde observari atque in ecclesiis provinciae Toletanae praecipit et mandavit: ac postmodum per alias suas in eadem formâ Brevis die vi aprilis MDCXXIII idem Gregorius praedecessor, petitionibus deputatorum et congregationis praefatorum nomine sibi denuo porrectis annuens, de praefatorum cardinalium consilio, sta-

tutum in provinciali synodo Toletana editum, atque a dicto Paulo praedecessore confirmatum, et per ipsum Gregorium extensum, ut praefertur, ad omnes primas dignitates post pontificalem cathedralium et collegiatarum ecclesiarum ipsius regni Castellae et Legionis auctoritate praefatâ extendit: et demum, piae memoriae Urbano Papae VIII nostro similiter praedecessori earundem ecclesiarum nomine exposito, quod, si maiorem post pontificalem in cathedralibus et principalem in collegiatis ecclesiis dignitates obtinentes, ac canonici magistrales, doctorales, lectorales³, poenitentarii et parochialium ecclesiarum rectores, episcoporum familiares seu commensales esse possent, eademmet, quae supra, incommoda et inconvenientia orirentur, ex eo quod praedicti eorundem archiepiscoporum seu episcoporum officiales seu visitatores existentes necessario cogerentur deesse suarum praebendarum obligationi, ac muneri et gubernio, necnon ecclesiarum ipsarum regimini, ad quem unum seu solum et praecipuum effectum praebendae praedictae apostolicâ auctoritate erectae et institutae fuerint, idem Urbanus praedecessor, supplicationibus deputatorum et congregationis earundem ecclesiarum nomine sibi porrectis inclinatus, per suas die xxi novembris MDCXXXV respective expeditas litteras apostolicâ auctoritate decrevit ne de cetero perpetuis futuris temporibus maiorem post pontificalem in cathedralibus ac principalem in collegiatis ecclesiis dignitates obtinentes, nec canonici magistrales, doctorales, lectorales³, poenitentarii et parochialium ecclesiarum rectores episcoporum familiares seu commensales esse possint, et aliâs, prout³ in praedictis sin-

¹ Forsan legendum *lectores* (R. T.).

² Ex loc. parall. tom. xiv, pag. 508 b lege *doctorales, lectores* (R. T.).

³ Particulam *prout* nos addimus (R. T.).

¹ Male edit. Main. legit *canonicos* (R. T.).

² Edit. Main. legit *poenitentarios* (R. T.).

gulorum praedecessorum huiusmodi litteris, quarum tenores praesentibus proplene et sufficienter expressis ac de verbo ad verbum insertis haberi volumus, plenius continetur.

Praedecessorum Pontificum litteras confirmat et approbat.

§ 2. Cum autem firmiora sint ea, quae apostolicae confirmationis munimine iterato corroborantur, et propterea dilecti filii deputati et congregatio cleri regnorum Castellae et Legionis praedictorum plurimum cupiant praedictas Pauli, Gregorii et Urbani praedecessorum litteras, ac omnia et singula in eis contenta, pro firmiori etiam earum observatione, denuo apostolicam auctoritate nostram confirmari et approbari: nos, deputatorum et congregationis huiusmodi votis hac in re benigne annuere volentes, et eorum singulares personas a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatae existunt, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutas fore censentes, supplicationibus eorum nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praefatas Pauli, Gregorii et Urbani praedecessorum litteras, et in eis contenta quaecumque, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, confirmamus ac approbamus, illisque inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac omnes et singulos tam iuris quam facti defectus, si qui intervenerint in eisdem, supplemus.

Praesentes litteras observari mandat.

§ 3. Decernentes praesentes et praesentias litteras, ac omnia et singula in eis contenta, ab omnibus et singulis, ad quos spectat et pro tempore spectabit, inviolabiliter observari, sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, ubique iudicari et definiiri debere, ac irritum et inane,

si secus super his a quoquam, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari. Quocirca dilectis filiis moderno et pro tempore existenti nostro et Sedis Apostolicae in regnis Hispaniarum nuncio, ac curiae causarum camerae apostolicae generali auditori, per praesentes committimus et mandamus, quatenus ipsi, vel alter eorum, per se, vel alium, seu alios, praesentes litteras et in eis contenta quaecumque, ubi et quando opus fuerit, et quatenus pro parte dictorum deputatorum et congregationis necnon interesse habentium fuerint requisiti, solemniter publicantes, eisque in praemissis efficacis defensionis praesidio assistentes, faciant auctoritate nostram easdem praesentes litteras et in eis contenta huiusmodi ab omnibus ad quos spectat inviolabiliter observari; contradictores quoslibet et rebelles per sententias, censuras et poenas ecclesiasticas, aliaque opportuna iuris et facti remedia, appellatione postposita, compescendo; invocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii secularis.

§ 4. Non obstantibus omnibus illis, quae praedicti Paulus, Gregorius et Urbanus praedecessores in praedictis suis litteris respective voluerunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XII novembris MDCLII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 12 novembris 1652, pontif. an. IX.

CLX.

Confirmatio decreti particularis congregationis cardinalium et praelatorum, quo declaratur Breve, aliis a Sua Sanctitate super controversiis iurisdictionibus inter episcopum Angelopolitanum et patres Societatis Iesu vertentibus emanatum, iustificatum esse,

Contraria respicit.

et per consequens eius executionem non esse impediendam, aut retardandam.

Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.

Exordium.

Alias a nobis emanarunt litterae in simili forma Brevis tenoris sequentis, videlicet:

*Innocentius Papa X,
ad futuram rei memoriam.*

Cum, sicut accepimus, aliquae, etc. (reliqua prout in suo ordine, sub datum XIV maii MDCLVII¹). Et subinde, cum clerici regulares Societatis praedictae, praetendentes ex pluribus capitibus praesentias nostras litteras non esse iustificatas, novam desuper a nobis audientiam obtinissent: nos negotium huiusmodi particulari congregationi nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum S. R. E. cardinalium ac dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum examinandum et definiendum commisimus; qui, partibus etiam in contradictorio pluries auditis, earumque oppositionibus mature perpensis, decreverunt prout sequitur, videlicet:

Breve Pontifice emanatum, iustificatum declarat.

« Cum sub die XIV maii MDCLVIII emanaverit Breve sanctissimi Domini nostri super controversiis vertentibus inter episcopum Angelopolitanum ex una et patres Societatis Iesu ex altera, patres vero praedicti, praetendentes ex pluribus capitibus Breve non esse iustificatum, obtinuerint a Sanctitate Sua novam audientiam: congregatio nonnullorum eminentissimorum S. R. E. cardinalium et Romanae curiae praelatorum super huiusmodi dif-

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

² Ita edit. Main.; et legendum foret MDCLVIII. At citata constitutio ibi nequaquam reperitur; habetur tamen postea sub datum XIV maii MDCLIII vel quia iterum edita fuerit a Summo Pontifice, vel quia editor romanus, dum omissionem suam deprehendit, corrigere voluit mutato dato (R. T.).

ferentiis ab eodem specialiter deputata, partibus etiam in contradictorio pluries auditis, singulisque oppositionibus mature perpensis, censuit supradictum Breve esse iustificatum, ac proinde illius executionem nullatenus esse impediendam aut retardandam. Datum Romae, die IV mensis februarii MDCLII.

B. cardinalis Spada.
T. cardinalis Sachettus.
M. cardinalis Ginnettus.
V. cardinalis Carpineus.
M. Antonius cardinalis Franciottus.
H. archiepiscopus Patracensis.
P. Fagnanus Franciscus Paulutius.

M. Albertus, *secretarius*.

§ 4. Cum autem, sicut eiusdem Ioannis episcopi nomine nobis nuper expositum fuit, ipse Ioannes episcopus praesentium decretum, pro firmiori eius subsistentia et observatione, apostolicae nostrae confirmationis robore communiti summopere desideret: nos, eiusdem Ioannis episcopi votis hac in re benigne annuere, ac ipsum Ioannem episcopum specialibus favoribus et gratis prosequi volentes, et a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdicti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, supplicationibus eius nomine nobis super hoc humiliter porrectis inclinati, praesentium ultimo decretum huiusmodi, ac omnia et singula in eis contenta, apostolicam auctoritate, tenore praesentium, confirmamus et approbamus, illique inviolabilis apostolicae firmitatis robur adiciamus, ac illa inviolabiliter observari mandamus.

§ 2. Decernentes sic et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii

Praedictum Breve auctoritate sua confirmat.

A nemine aliter iudicari, ac defendi iubet.

apostolici auditores, et sanctae Romanae Ecclesiae cardinales, etiam de latere legatos, iudicari et definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

Contraria res-
puit.

§ 3. Non obstantibus omnibus illis, quae in praesentibus nostris litteris volumus non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die XIX novembris MDCLII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 19 novembris 1652, pontif. anno IX.

CLXI.

Statutum super controversiis iurisdictionalibus inter abbatem generalem Ordinis Praemonstratensium et communitatem antiqui rigoris eiusdem Ordinis.

Innocentius Papa X,
ad perpetuam rei memoriam.

Prooemium.

Militantis Ecclesiae regimini divinitus praepositi, ad ea, per quae personarum sub suavi religionis iugo Altissimo famulantium quieti et felici gubernio consulitur, libenter intendimus, ac desuper pastoralis officii nostri partes interponimus, sicut in Domino conspicimus salubriter expedire.

Praedecessorum
Constitutiones
condur-
mat.

§ 1. Volentes itaque controversiis, quae inter dilectos filios abbatem generalem Ordinis Praemonstratensium ac communitatem antiqui rigoris eiusdem Ordinis super iurisdictione ipsius abbatis in dictam communitatem non absque gravi regularis disciplinae et quietis discrimine iamdiu agitantur, finem tandem imponere, ipsumque abbatem generalem a quibusvis excommunicationis, suspensionis et interdi-

cti, aliisque ecclesiasticis sententiis, censuris et poenis, a iure vel ab homine, quavis occasione vel causa latis, si quibus quomodolibet innodatus existit, ad effectum praesentium dumtaxat consequendum, harum serie absolventes et absolutum fore censentes, necnon infra nominatarum litterarum tenores, ac si de verbo ad verbum insererentur, praesentibus pro expressis et insertis habentes, supplicationibus eiusdem abbatis generalis nomine super hoc nobis humiliter porrectis inclinati, de voto particularis congregationis per nos deputatae nonnullorum venerabilium fratrum nostrorum sanctae Romanae Ecclesiae cardinalium ac dilectorum filiorum Romanae curiae praelatorum, partibus per ipsos pluries auditis, reque mature discussa, servandam esse omnino constitutionem felicis recordationis Pauli PP. V praedecessoris nostri pro regimine dictae communitatis sub datum v kalendas augusti MDCXVII emanatam, quae incipit *Exigit pastoralis*, etc.¹, iuxta moderationem alterius constitutionis recolendae memoriae Gregorii Papae XV etiam praedecessoris nostri sub datum xv kalendas maii MDCXXI eadem super re editae, quae incipit *Ad sacram beati Petri Sedem*², apostolicam auctoritate, tenore praesentium, statuimus et ordinamus: et ad huius constitutionis terminos constitutionem pia memoriae Urbani Papae VIII similiter praedecessoris nostri xiv kalendas novembris MDCXXXV editam, quae incipit *Inter praecipuas*³, necnon alias eiusdem Urbani praedecessoris in simili forma Brevis litteras die xxvii iulii MDCXXXVIII emanatas a tunc existente procuratore dictae communitatis, dum generalatus vacaret, in eiusdem abbatis generalis praeiudicium extortas, quae incipiunt *In supremo apo-*

¹ Huiusmodi in *Bullario* non habentur (R. T.).

² Ista quoque desiderantur (R. T.).

³ Haec quoque desunt (R. T.).

¹ Ex Regest. in Secret. Brev.

*stolatus solio*¹, etc., auctoritate et tenore praefatis in omnibus reducimus. Decla- rantes proinde auctoritatem, quae a supradictis constitutionibus Pauli et Gregorii praedecessorum in monasteria et canonicos communitatis antiqui rigoris eidem abbati generali tribuitur, non tantum ius honorificum et reverentiale, sed veram et omnimodam in eosdem iurisdictionem continere; quapropter ipsum abbatem generalem posse, toties quoties expedire iudicaverit, monasteria eiusdem communitatis visitare per se ipsum, adiuncto sibi tamen vicario, vel alio a dicta communitate antiqui rigoris deputando, qui nec examini visitationis personalis assistat, nec vocem decisivam habeat, sed consultivam tantummodo; posse nihilominus eundem abbatem generalem in visitatione sive ex communitate antiqui rigoris sive ex ordine assumere secretarium sibi benevisum, aliosque socios pro modo suae dignitatis ac religiosae conditionis, munere tamen aut titulo convicatorum iisdem penitus interdicto. Teneri insuper vicarium generalem, a capitulo communitatis antiqui rigoris electum, statim ab ipso abbate generali electionis suae confirmationem, exhibitis actis capitularibus, petere, ita ut, quatenus abbas generalis eandem tamquam minus canonice factam infirmaverit, ab vicariatus exercitio, licet appellatione interposita, statim abstinere, primusque defensor eius vices supplere teneatur: haec autem in electionibus aliorum officialium servanda non esse. Ad eundem itidem abbatem generalem infra mensem transmittenda esse decreta et ordinationes capitulorum communitatis antiqui rigoris pro confirmatione obtinenda (electionibus officialium vicario inferiorum dumtaxat exceptis), ut, si qua² cognoverit non esse sacris canonibus,

¹ Quae pariter exulant a *Bullario* (R. T.).

² Edit. Main. legit *quae* (R. T.).

Tridentini Concilii decretis vel constitutionibus apostolicis et communibus Ordinibus praedicti, necnon peculiaribus, atque approbatis ipsius communitatis antiqui rigoris statutis, aut etiam regulari observantiae conformia, emendare, corrigere, aut infirmare possit, prout magis in Domino expedire iudicaverit, alioquin nullius roboris aut momenti esse censeantur. Posse demum abbatem generalem in causis ordinariis legitimas appellationes a decretis capituli praedictae communitatis vel a sententiis vicarii aliorumque praelatorum ad ipsum abbatem generalem interpositas, servata tamen forma constitutionum Ordinis, admittere, earumque causas cognoscere, appellantes vero in monasteriis extra communitatem sequestrare nequaquam posse, nisi de probabili superiorum saevitia sufficienter constiterit.

§ 2. Decernentes praesentes litteras semper validas, firmas et efficaces existere et fore, suosque effectus sortiri et obtinere, ac ab omnibus, ad quos spectat et spectabit in futurum, inviolabiliter observari; sicque et non aliter in praemissis per quoscumque iudices ordinarios et delegatos, etiam causarum palatii apostolici auditores, et S. R. E. cardinales, etiam de latere legatos et Apostolicae Sedis nuncios, iudicari ac definiri debere, ac irritum et inane, si secus super his a quocumque, quavis auctoritate, scienter vel ignoranter, contigerit attentari.

§ 3. Non obstantibus constitutionibus et ordinationibus apostolicis, ac omnibus illis, quae praedicti Paulus et Gregorius praedecessores in suis respective constitutionibus praedictis voluerunt non obstare, ceterisque contrariis quibuscumque.

§ 4. Volumus autem, ut praesentium transumptis, manu notarii publici subscriptis, et sigillo personae in dignitate ecclesiastica constitutae munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quae

Praesentes
validas decla-
rat.

Contraria re-
solvit.

Transumpto-
rum fides.

praesentibus adhiberetur, si forent exhibitae vel ostensae.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xxix novembris MDCLII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 29 novembris 1652, pontif. anno IX.

CLXII.

Facultas archiepiscopo Athenarum nuncio apostolico in regno Franciae super receptione et custodiâ Domini cardinalis Gondi de Retz nuncupati.

Venerabili fratri Nicolao archiepiscopo Athenarum, nostro et Apostolicae Sedis apud charissimum in Christo filium nostrum Ludovicum Francorum regem christianissimum nuncio,

Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Factum.

§ 1. Cum nuper, non sine animi nostri molestiâ, dilectus filius noster Ioannes Franciscus Paulus sanctae Romanae Ecclesiae presbyter cardinalis Gondus de Retz nuncupatus, ob nonnullas praetensas causas, iussu carissimi in Christo filii nostri Ludovici Francorum regis christianissimi detentus fuerit et adhuc detineatur: nos, pro nostro pastoralis officii debito desuper opportune providere volentes, et ut personae, sublimi dignitati, et libertati ecclesiasticae, ac iustitiae, quantum cum Domino poterit, consulatur, necnon de tuâ prudentiâ, doctrinâ, experienciâ, ac sincerâ in nos et Apostolicam Sedem fide et devotione plurimam in Domino fiduciam habentes, sperantesque te gravissimum hoc negotium ita gesturum, ut nostrae de te opinioni respondeas, et in iis, quae res postulat et a nobis tibi demandata

1 Ex Regest. in Secret. Brevium.

fuerint, ex animi nostri sententiâ munus tuum cumulate adimpleas: quamobrem, ut hoc praestare iure possis, tibi, ut praedictus Ioannes Franciscus Paulus cardinalis libere tradatur et cum effectu consignetur, curandi, eumque nostro et Sedis Apostolicae nomine recipiendi et detinendi, seu detineri faciendi, eundemque personae seu personis minime suspectis, sed quibus confidere posse iudicaveris, committendi, ab eisque de eo tuto ac fideliter nomine praedicto tenendo et custodiendo iuramentum recipiendi, necnon eundem Ioannem Franciscum Paulum cardinalem de loco ad locum transferendi, prout tibi videbitur et expedire iudicaveris, ac informationes de eiusdem Ioannis Francisci Pauli cardinalis delictis et causis praedictis, ut ad nos illas mittas, capiendi, cum potestate quos, quibus, ubi, quando, ac toties quoties opus fuerit, citandi et inhibendi, et per edictum publicum, constituto de non tuto accessu, ac sub censuris et poenis ecclesiasticis aggravandis et moderandis, necnon omnia et singula alia, quae in praemissis et circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna, etiamsi talia essent quae specialem, specificam et expressam requirerent mentionem, faciendi, dicendi, gerendi et exequendi, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, plenam, liberam et amplam facultatem et auctoritatem concedimus et impertimur.

§ 2. Non obstantibus, quatenus opus sit, felicitis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et aliâ in concilio generali de duabus dietis, ac aliis apostolicis, necnon in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

1 Potius lege constituta (R. T.).

Commissio.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die xx ianuarii MDCLIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 20 ianuarii 1653, pontif. anno IX.

CLXIII.

Facultas archiepiscopo Avenionensi super receptione et custodiâ cardinalis Gondi de Retz nuncupati.

Venerabili fratri Dominico archiepiscopo Avenionensi,
Innocentius Papa X.

Venerabilis frater,
salutem et apostolicam benedictionem.

Prooemium.

§ 1. Cum nuper, non sine animi nostri molestiâ, dilectus filius noster Ioannes Franciscus Paulus sanctae Romanae Ecclesiae presbyter cardinalis Gondus de Retz nuncupatus, ob nonnullas praetensas causas, iussu carissimi in Christo filii nostri Ludovici Francorum regis christianissimi detentus fuerit et adhuc detineatur: nos, pro nostro pastoralis officii debito desuper opportune providere volentes, et ut personae, sublimi dignitati, et libertati ecclesiasticae, ac iustitiae, quantum cum Domino poterit, consulatur, necnon de tuâ prudentiâ, doctrinâ, experienciâ, ac sincerâ in nos et Apostolicam Sedem fide et devotione plurimam in Domino fiduciam habentes, sperantesque te gravissimum hoc negotium ita gesturum, ut nostrae de te opinioni respondeas, et in iis, quae res postulat et a nobis tibi demandata fuerint, ex animi nostri sententiâ munus tuum cumulate adimpleas:

Archiepiscopo Avenionensi dat amplam facultatem quae libet agendi.

§ 2. Quamobrem, ut hoc praestare iure possis, tibi, ut praedictus Ioannes Franciscus Paulus cardinalis libere tradatur et cum effectu consignetur, curandi, eum-

1 Ex Regest. in Secret. Brev.

que nostro et Sedis Apostolicae nomine recipiendi et detinendi, seu detineri faciendi, eundemque personae seu personis minime suspectis, sed quibus confidere posse iudicaveris, committendi, ab eisque de eo tuto ac fideliter nomine praedicto tenendo et custodiendo iuramentum recipiendi, necnon eundem Ioannem Franciscum Paulum cardinalem de loco ad locum transferendi, prout tibi videbitur et expedire iudicaveris, ac informationes de eiusdem Ioannis Francisci Pauli cardinalis delictis et causis praedictis, ut ad nos illas mittas, capiendi, cum potestate quos, quibus, ubi, quando et toties quoties opus fuerit, citandi et inhibendi, etiam per edictum publicum, constituto de non tuto accessu, ac sub censuris et poenis ecclesiasticis aggravandis et moderandis, necnon omnia et singula alia, quae in praemissis et circa ea necessaria fuerint, seu quomodolibet opportuna, etiamsi talia essent quae specialem, specificam et expressam requirerent mentionem, faciendi, dicendi, gerendi et exequendi, apostolicâ auctoritate, tenore praesentium, plenam, liberam et amplam facultatem et auctoritatem concedimus et impertimur.

§ 3. Non obstantibus, quatenus opus sit, felicitis recordationis Bonifacii Papae VIII praedecessoris nostri de unâ, et aliâ in concilio generali de duabus dietis, ac aliis apostolicis, necnon in universalibus provincialibusque et synodalibus conciliis editis, generalibus vel specialibus, constitutionibus et ordinationibus, ceterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romae, apud S. Mariam Maiorem, sub annulo Piscatoris, die x februarii MDCLIII, pontificatus nostri anno IX.

Dat. die 10 februarii 1653, pontif. anno IX.

Contraria ro-
foliit.